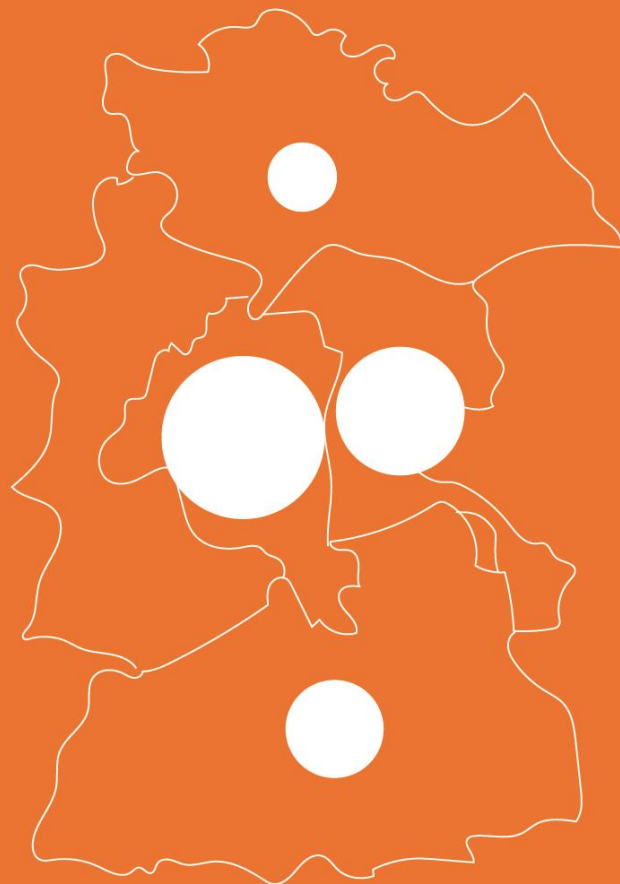
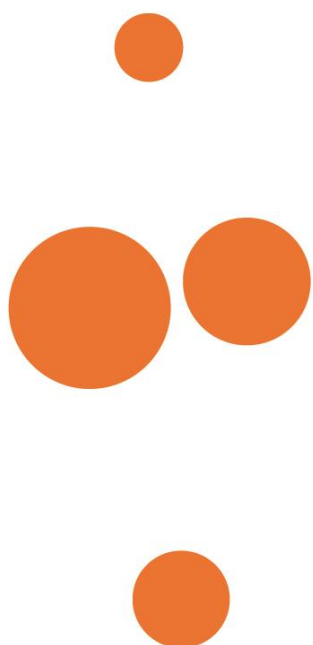

STRATEGIA ZIT MOF MIELEC

Opracowanie

DELTA PARTNER
STOWARZYSZENIE WSPIERANIA
INICJATYW GOSPODARCZYCH

Spis treści

Wprowadzenie.....	5
MOF Mielec w ujęciu regionalnym i krajowym	6
Realizacja instrumentu ZIT i podstawa prawna opracowania	7
I Podsumowanie diagnozy	12
I.1 Definicja obszaru wsparcia	12
I.2 Wnioski z badań społecznych	14
I.3 Potencjały, problemy, wyzwania rozwojowe obszaru	16
I.3.1. Transport niskoemisyjny i mobilność miejska	24
I.4 Kluczowe powiązania gospodarcze, społeczne i środowiskowe w MOF Mielec	29
I.5 Analiza SWOT	31
I.6 Diagnoza pogłębiona w wybranych obszarach tematycznych	33
II Założenia planistyczne MOF Mielca.....	46
II.1 Cele realizowane w ramach ZIT wraz z kierunkami działań	46
III Uzasadnienie logiki ZIT	55
III.1 Matryca Strategii ZIT	55
IV Poziom operacyjny	61
IV.1 Lista projektów podstawowych wybieranych w sposób niekonkurencyjny	64
IV.2 Lista projektów rezerwowych wybieranych w sposób niekonkurencyjny	69
IV.3 Lista projektów podstawowych wybieranych w sposób konkurencyjny	74
IV.4 Lista projektów komplementarnych	75
V Założenia wdrożeniowe	77
V.1 System realizacji Strategii	77
V.2 Monitoring	79
V.3 Ewaluacja	80
V.4 Komplementarność opracowania	81
VI Opis udziału partnerów w przygotowaniu Strategii i jej realizacji	88
VII Źródła finansowania	91
VIII Ocena oddziaływania na środowisko	93
Spis tabel i rysunków	95

Wykaz skrótów

FEP 2021-2027 - Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027

FEPW 2021-2027 – Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027

MOF – Miejski Obszar Funkcjonalny

Porozumienie - Porozumienie międzygminne z dnia 10 listopada 2022 r. sprawie powołania Związku ZIT, mającego na celu współpracę jednostek samorządu terytorialnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca, służącą realizacji zadań w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

Rozporządzenie Ogólne - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej

Strategia ZIT – Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

SZOP – Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych

Umowa Partnerstwa - Umowa Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce

Ustawa Wdrożeniowa - Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. 2022 r. poz. 1079)

OSI - Obszar Strategicznej Interwencji

ZIT – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

Wprowadzenie

Strategia ZIT dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca na lata 2022-2027 stanowi dokument operacyjny, w ramach którego jednostki samorządu terytorialnego budujące MOF, będą realizować projekty zintegrowane, które pozytywnie wpłyną na rozwój całego obszaru. Z założenia, projekty te realizować będą cele związane m.in. ze wsparciem rozwoju gospodarczego, zwiększeniem dostępności do usług publicznych, poprawą jakości życia mieszkańców, czy dążeniem do neutralności klimatycznej.

Przedmiotowy dokument stanowi kontynuację zapisów Strategii Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca¹ oraz jest to podstawowy dokument realizacji działań wdrażanych w formule ZIT dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca wskazany w ustawie wdrożeniowej. MOF Mielca tworzą: Gmina Miejska Mielec, Gmina Mielec, Gmina Przecław i Gmina Tuszów Narodowy. Wskazane gminy kierując się możliwościami, jakie stworzyła Komisja Europejska w ramach perspektywy finansowej 2021-2027, w celu wspomagania zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich oraz zwiększenia zaangażowania miast i ich obszarów funkcjonalnych w zarządzaniu środkami UE, a także mając na uwadze efektywne wykorzystanie środków unijnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, w dniu 10 listopada 2022 r. podpisały porozumienie międzygminne. Podpisane porozumienie dotyczy powołania Związku ZIT, mającego na celu współpracę jednostek samorządu terytorialnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca, służącą realizacji zadań w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

W perspektywie finansowej 2021-2027 zintegrowane inwestycje terytorialne (ZIT), realizowane w oparciu o strategię terytorialną, są jednym z instrumentów wsparcia rozwoju terytorialnego, zgodnie z art. 28 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. Realizacja instrumentu ZIT zgodnie z Programem Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027 dotyczy w szczególności działań związanych z ochroną, rozwojem i promowaniem walorów i usług turystycznych, dziedzictwa kulturowego i naturalnego oraz fizyczną odnową i bezpieczeństwem przestrzeni publicznych, czy uzbrajaniem terenów inwestycyjnych.

Zaplanowane do realizacji w ramach ZIT projekty, ukierunkowane są na rozwiązywanie wspólnych problemów oraz przeciwdziałanie zagrożeniom i ograniczeniu zidentyfikowanych deficytów. Wdrażanie interwencji ZIT pozwoli na kompleksowe zaspokojenie potrzeb obszaru oraz wykorzystanie potencjałów rozwojowych na rzecz zrównoważonego rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca.

¹ Uchwała nr L/512/2018 Rady Miejskiej w Mielcu z dnia 6 września 2018 r. o zmianie uchwały w sprawie przyjęcia „Strategii Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca”

MOF Mielec w ujęciu regionalnym i krajowym

Zasięg terytorialny MOF Mielec jest tożsamy z granicami Obszarów Funkcjonalnych (MOF) wskazanych w kluczowych dokumentach strategicznych województwa - Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 oraz Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego. Miejski Obszar Funkcjonalny Mielec (MOF Mielec) położony jest w części północno-zachodniej województwa podkarpackiego, na pograniczu Niziny Nadwiślańskiej i Doliny Dolnej Wisłoki². Swym zasięgiem obejmuje miasto Mielec, gminę miejsko-wiejską Przecław oraz gminy wiejskie Mielec i Tuszów Narodowy.

Na poziomie krajowym MOF wpisuje się w obszar strategicznej interwencji (OSI) Polska Wschodnia. Ponadto Mielec został zaklasyfikowany do grupy miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Mielec został zaklasyfikowany do grup miast obniżającego się potencjału, w którym widoczne jest silne powiększanie niekorzystnego dystansu oraz umiarkowanie zła sytuacja społeczno-gospodarcza³. Na poziomie regionalnym MOF Mielec wpisuje się w OSI: Wykorzystanie policentrycznego miejskiego układu osadniczego oraz Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku (gmina Przecław, gmina Mielec i gmina Tuszów Narodowy).

Zgodnie z zapisami strategii wojewódzkiej, Mielec posiada zasoby i potencjał do rozwijania m.in. branż przemysłu lotniczego, motoryzacyjnego, metalowego czy budowlanego. Ponadto posiada również możliwości do świadczenia usług okołobiznesowych oraz zlokalizowana tam międzynarodowych przedsiębiorstw o profilu badawczym i innowacyjnym. Z dokumentu wynika, że Mielec posiada potencjał również do utworzenia układu multipolarnego Mielec-Dębica-Ropczyce, co możliwe będzie dzięki kształtowaniu rozwoju powiązań społeczno-gospodarczych z duopolem Dębica-Ropczyce.

Z punktu widzenia MOF istotna jest integracja ośrodka subregionalnego (miasta powiatowego – Mielca) z jego obszarem funkcjonalnym, w celu podniesienia jakości życia mieszkańców oraz rozwijania potencjału gospodarczego⁴. MOF Mielec wpisuje się również w zidentyfikowany w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego Obszar Funkcjonalny Innowacyjnego Przemysłu, którego priorytetem jest rozwój przemysłu nowoczesnych technologii.

² Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego

³ Śleszyński P., 2019, Aktualizacja delimitacji miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze (powiększających dystans rozwojowy), Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Warszawa.

⁴ Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego

Realizacja instrumentu ZIT i podstawa prawna opracowania

W nowej perspektywie finansowej 2021-2027 dla miejskich obszarów funkcjonalnych, a tym samym Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca przewiduje się wsparcie w postaci Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT). Istotą ZIT w perspektywie 2021-2027 jest realizacja projektów zintegrowanych, które pozwolą na rozwiązywanie lub zaspokajanie potrzeb obszaru. W tym celu opracowywane są strategie rozwoju ponadlokalnego i strategie ZIT.⁵

Podstawę prawną realizacji instrumentu ZIT w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Mielca stanowią następujące dokumenty:

- Umowa Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce,
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej,
- Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. 2022 r. poz. 1079),
- Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027,
- Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027,
- Program Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027,
- Strategia Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030,
- Porozumienie międzygminne z dnia 10 listopada 2022 r. sprawie powołania Związku ZIT, mającego na celu współpracę jednostek samorządu terytorialnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca, służącą realizacji zadań w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

⁵ <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-2021-2027/aktualnosci/zasady-realizacji-instrumentow-terytorialnych-w-polsce-w-perspektywie-finansowej-ue-na-lata-2021-2027/> [Dostęp: 06.02.2023 r.]

Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa strategia ZIT, pełniąca rolę strategii terytorialnej (w odniesieniu do zapisów art. 34, ust. 15 ustawy wdrożeniowej) powinna zawierać:

- syntezę diagnozy obszaru realizacji ZIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych,
- cele, które mają być zrealizowane w ramach ZIT uwzględniają podejście zintegrowane, oczekiwane wskaźniki rezultatu i produktu, powiązania z właściwym programem,
- listę projektów wraz z informacją na temat sposobu ich wyboru oraz powiązania z innymi projektami,
- źródła finansowania,
- warunki i procedury obowiązujące w realizacji Strategii ZIT,
- opis procesu zaangażowania partnerów społecznych i gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób ze specjalnymi potrzebami, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem Strategii ZIT oraz sprawozdanie z jego konsultacji społecznych.

Struktura przedmiotowego dokumentu odpowiada obligatoryjnym elementom strategii ZIT wskazanym w Umowie Partnerstwa i potwierdzonym w dokumencie: Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027, stanowiącym uzupełnienie i uszczegółowienie techniczne zapisów umowy.

Realizacja instrumentu ZIT zgodnie z Programem Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027 dotyczy:

- **Priorytetu 6 Rozwój Zrównoważony Terytorialnie** – projekty wybierane będą w sposób niekonkurencyjny w oparciu o strategię terytorialną w ramach celu szczegółowego 5(i) Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich.

W ramach Priorytetu 6 i Celu szczegółowego 5(i) wskazuje się następujące rodzaje działań:

- ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych;
- ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury;
- ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki poza obszarami Natura 2000;
- fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych;

- uzbrajanie terenów inwestycyjnych.

Ponadto, realizacja instrumentu ZIT obejmuje **Priorytet 3 Mobilność Miejska** i Cel szczegółowy 2(viii), zgodnie z Programem Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027 oraz **Priorytet FEPW.03 Zrównoważona mobilność miejska** i Cel szczegółowy EFRR/FS.CP2.VIII - Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej zgodnie z Programem Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027.

W ramach Priorytetu 3 i Celu szczegółowego 2(viii) wskazuje się następujące rodzaje działań:

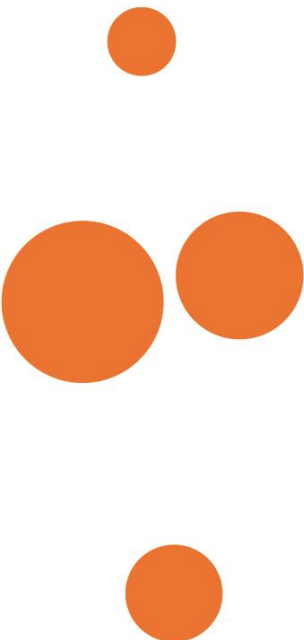
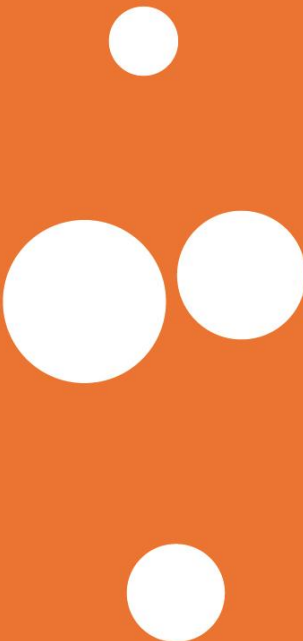
- Zintegrowany i efektywny system publicznego transportu zbiorowego na terenie miast i ich obszarów funkcjonalnych, w tym m.in.:
 - infrastruktura transportu publicznego (organizacja ruchu, budowa, remont, przebudowa pętli, zatok, dworców lub wydzielenie buspasów; parkingi P&R zlokalizowane na obrzeżach miast, obiekty typu B&R, węzły przesiadkowe, infrastruktura paliw alternatywnych),
 - bezemisyjny lub niskoemisyjny tabor autobusowy spełniający wymogi dla „ekologicznie czystych pojazdów” w rozumieniu Dyrektywy 2019/1161,
 - infrastruktura dla ruchu niezmotoryzowanego, mikromobilności, aktywne formy mobilności,
 - nowe rodzaje transportu zbiorowego,
 - rozwiązania cyfrowe,
 - działania na rzecz taryfowej integracji transportu zbiorowego,
 - poprawa bezpieczeństwa.

Program Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 ma na celu utrwalenie warunków sprzyjających konkurencyjności gospodarki, a także wyższej jakości życia w województwach: warmińsko-mazurskim, podlaskim, lubelskim, świętokrzyskim, podkarpackim oraz mazowieckim (z wyłączeniem Warszawy i otaczających ją powiatów), a tym samym MOF Mielca, który położony jest w województwie podkarpackim. Wśród szczegółowych celów programu można wskazać na wsparcie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, zwiększenie atrakcyjności miast oraz podniesienie jakości życia mieszkańców w dobie zmian klimatu, zwiększenie dostępności transportowej czy rozwój społeczno-gospodarczy dzięki turystyce. FEPW koncentrują się na pięciu obszarach: przedsiębiorczość i innowacje, energia i klimat, zrównoważona mobilność miejska, spójna sieć transportowa, zrównoważona turystyka.

W ramach **Priorytetu FEPW.03** i Celu szczegółowego EFRR/FS.CP2.VIII wskazuje się następujące rodzaje działań:

- zakup bezemisyjnego taboru tramwajowego, trolejbusowego lub autobusowego (pojazdy z napędem elektrycznym lub wodorowym);
- budowa, przebudowa i modernizacja infrastruktury na potrzeby transportu miejskiego i komplementarnych form mobilności, w tym w szczególności:
 - w zakresie infrastruktury transportu, w tym dostosowanie jej do potrzeb osób z ograniczoną możliwością poruszania się i osób z niepełnosprawnościami,
 - inwestycje ograniczające indywidualny ruch zmotoryzowany z preferencją dla ruchu pieszego i rowerowego lub komunikacji zbiorowej, przy jednoczesnym zwiększeniu bezpieczeństwa uczestników ruchu, w szczególności w centrach miast;
- digitalizacja systemu mobilności w miastach i ich obszarach funkcjonalnych.

W ramach priorytetu Priorytet FEPW.03 Zrównoważona mobilność miejska i celu szczegółowego EFRR/FS.CP2.VIII - Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej wspierane będą projekty z zakresu ekologicznych, zintegrowanych systemów mobilności miejskiej, przyczyniające się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń, hałasu i zwiększenia efektywności przemieszczania się w miastach i ich obszarach funkcjonalnych. Beneficjentami projektów, zgodnie z zapisami FEPW będą miasta powyżej 50 tys. mieszkańców (ustawowo zobligowani organizatorzy transportu miejskiego): wojewódzkie PW, miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze (do których zalicza się Mielec), czy subregionalne z podregionów z najwyższą kumulacją gmin zmarginalizowanych wraz z obszarami funkcjonalnymi. Jedną z dopuszczalnych form beneficjentów wskazanych w SZOP FEPW mogą być wskazane wyżej miasta działające na podstawie porozumienia zawartego z jednostkami samorządu terytorialnymi położonymi w miejskim obszarze funkcjonalnym (MOF Mielca) lub związki i stowarzyszenia utworzone przez ww. miasta oraz jednostki samorządu terytorialnego zlokalizowane w miejskim obszarze funkcjonalnym.

I. Synteza diagnozy

I Podsumowanie diagnozy

I.1 Definicja obszaru wsparcia

MOF Mielec położony jest w północno-zachodniej części województwa podkarpackiego. Zgodnie z zapisami Porozumienia⁶ obszar wsparcia obejmuje teren Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca, który należy rozumieć jako obszar następujących jednostek samorządu terytorialnego: Gmina Miejska Mielec, Gmina Mielec, Gmina Przecław i Gmina Tuszów Narodowy. Wskazane gminy wchodziły w skład powiatu mieleckiego. Obszar obejmuje powierzchnię 39 304 ha, z czego największą powierzchnię zajmuje gmina Przecław (34,1% obszaru). W MOF zamieszkuje ponad 91,5 tys. mieszkańców, co stanowi 4,4% mieszkańców województwa podkarpackiego. Poniżej przedstawiono powierzchnię poszczególnych gmin wchodzących w skład MOF Mielec wraz z liczbą ludności.

Tabela 1 Liczba ludności i powierzchnia gmin MOF Mielec

Jednostka	Liczba ludności	% ludności	Powierzchnia [ha]	% powierzchni	Gęstość zaludnienia [os/km ²]
Miasto Mielec	57 801	63,1 %	4 689	11,9 %	1 233
Gmina Mielec	13 551	14,8 %	12 272	31,2 %	110
Gmina Przecław	11 996	13,1 %	13 419	34,1 %	89
Gmina Tuszów Narodowy	8 295	9,1 %	8 924	22,7 %	93
MOF Mielec	91 643	100%	39 304	100%	233

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS.

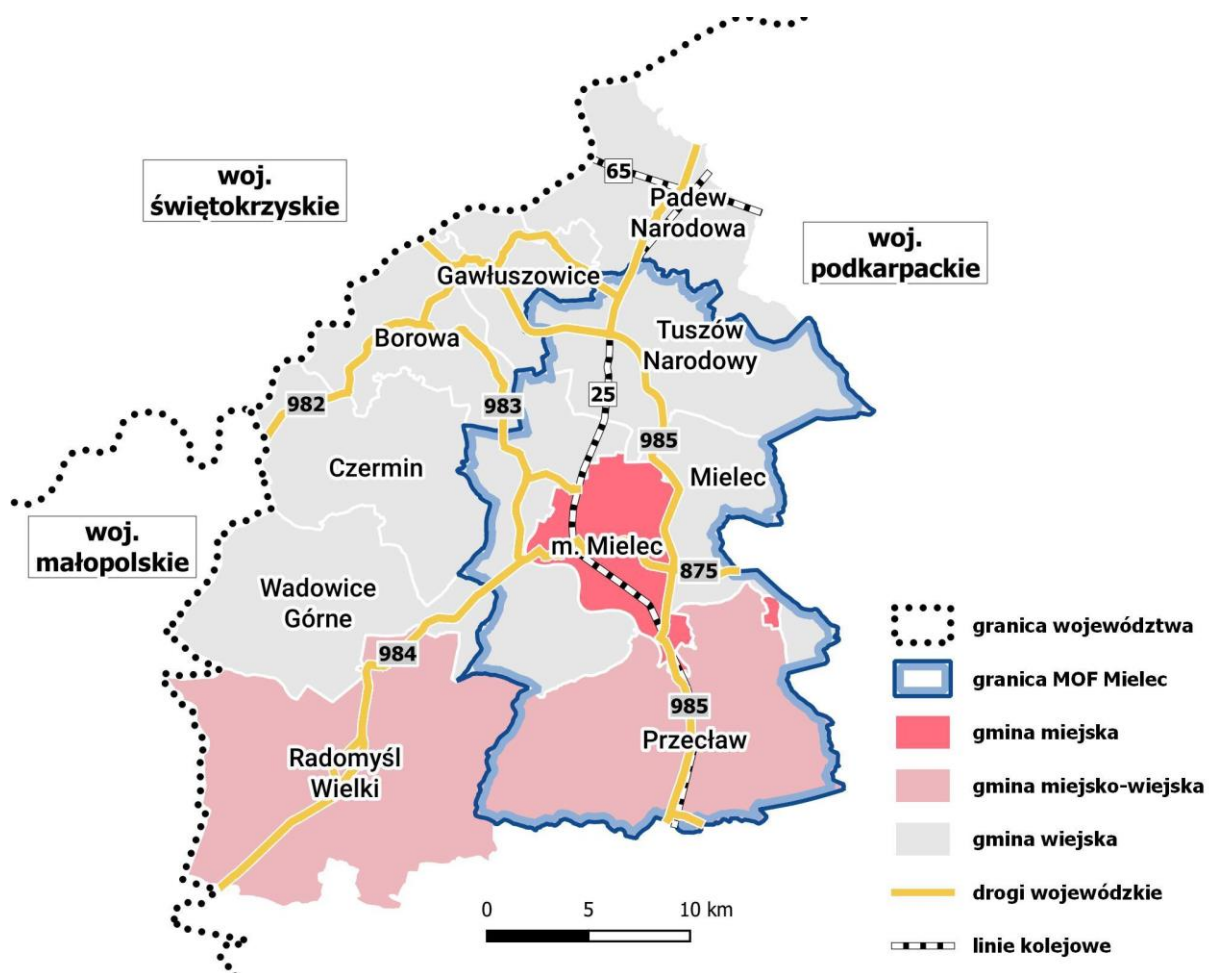
Mielec zgodnie z zapisami Planu zagospodarowania województwa podkarpackiego stanowi ośrodek subregionalny, który pełni funkcje administracyjno-usługowe i przemysłowe. Przecław natomiast pełni funkcje administracyjno-usługowe oraz funkcje obsługi rolnictwa. Głównymi sektorami gospodarki decydującymi o rozwoju MOF Mielca są przemysł i budownictwo. Wśród funkcji rozwojowych istotne znaczenie ma przede wszystkim przemysł lotniczy, a wśród funkcji towarzyszących można wymienić funkcję usługową i rolniczą. Potencjałem rozwojowym jest funkcjonująca na terenie MOF Specjalna Strefa Ekonomiczna Euro-Park Mielec.

Zgodnie z zapisami planu, Mielec został wskazany jako miasto wymagające budowy obwodnic w ciągach dróg wojewódzkich, co przyczynić się może do poprawy dostępności transportowej całego

⁶ Porozumienie międzygminne z dnia 10 listopada 2022 r. w sprawie powołania Związku ZIT, mającego na celu współpracę jednostek samorządu terytorialnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca, służącą realizacji zadań w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

MOF. W grudniu 2022 r. otwarto północną obwodnicę Mielca - siedmiokilometrowy odcinek na trasie Piątkowiec – Mielec. Inwestycja ta ma przyciągnąć nowych inwestorów do SSE, zmniejszyć korki oraz hałas w centrum miasta. Obecnie przez teren MOF przebiega linia kolejowa nr 25 relacji Łódź Kaliska – Dębica. Ponadto o dostępności komunikacyjnej obszaru świadczy przebieg dróg wojewódzkich: DW875, DW983 i DW985.

Rysunek 1 MOF Mielca na tle powiatu mieleckiego

Źródło: opracowanie własne.

I.2 Wnioski z badań społecznych

Poniżej przedstawiono wnioski z badania ankietowego przeprowadzonego w styczniu 2023 r. na potrzeby opracowania diagnozy MOF Mielca. W badaniu wzięło udział 437 respondentów. Pełne wyniki badań społecznych są dostępne na stronie internetowej lidera porozumienia - Gminy Miejskiej Mielec - <https://www.mielec.pl/>. Celem badania było poznanie opinii mieszkańców obszaru dotyczącej jakości i oferty usług, jak również mocnych i słabych stron obszaru.

- Wśród ankietowanych przeważa pozytywna opinia na temat gminy, którą zamieszkują, co świadczy o tym, że są oni zadowoleni z zamieszkiwania na terenie MOF Mielca. Zdecydowana większość (74,4%) uważa, że ich gmina jest dobrym miejscem do życia. Co istotne, około 65% planuje pozostać na terenie swojej gminy w perspektywie najbliższych pięciu lat, co może wskazywać na przywiązanie do miejsca.
- Biorąc pod uwagę różne aspekty MOF, respondenci najlepiej oceniają stan infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz funkcjonowanie gospodarki komunalnej. Zdecydowanie najgorzej oceniono dostępność opieki zdrowotnej, w tym lekarzy rodzinnych (47,7% negatywnych ocen), jak i specjalistów (81,9% negatywnych ocen), co wskazuje na znaczące deficyty w opiece zdrowotnej na terenie MOF oraz niedostosowanie oferty do potrzeb i oczekiwań mieszkańców. W opinii 63,6% mieszkańców, to właśnie niska dostępność usług medycznych stanowi główną barierę rozwojową MOF Mielca. Oznacza to konieczność pilnej poprawy w tym zakresie – szczególnie zważywszy na fakt, że coraz większy odsetek mieszkańców MOF jest w wieku senioralnym (wzrost udziału ludności w wieku poprodukcyjnym w latach 2012-2021 wynosił dla MOF 5,6 pp.), widoczny jest postępujący proces starzenia się społeczności lokalnej, a więc coraz więcej osób potrzebować będzie dostępu do m.in. lekarzy specjalistów.
- Lokalny rynek pracy jest przeciętnie oceniany przez ankietowanych mieszkańców, a opinie na temat jego funkcjonowania są podzielone. Najlepiej oceniono dostępność miejsc pracy (43,8% pozytywnych ocen), a następnie możliwość prowadzenia własnej działalności gospodarczej (36,6% pozytywnych ocen), co stwarza warunki do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. Wyjątek stanowi możliwość znalezienia satysfakcjonującej pracy oraz wysokość zarobków – w tych aspektach przeważają opinie negatywne, kolejno 49,6% i 61,4%. Dostępność miejsc pracy jest duża na terenie MOF, lecz problem stanowi niewystarczająca liczba atrakcyjnych (dobrze płatnych i dostosowanych do wykształcenia oraz kompetencji) miejsc pracy.
- Mocne strony gmin MOF wskazywane przez respondentów to przede wszystkim lokalizacja geograficzna obszaru – 44,9% wskazań oraz poczucie bezpieczeństwa – 33,2% wskazań. Warto

podkreślić, że duża część osób ankietowanych nie potrafiła wskazać żadnej mocnej strony zamieszkiwanej gminy.

- Miasto Mielec pełni kluczową funkcję w MOF, co potwierdzają odpowiedzi respondentów. Wskazują oni na częste korzystanie z usług oferowanych przez Gminę Miejską Mielec, ponadto ponad połowa ankietowanych pracuje na terenie tego miasta. Jest to centrum gospodarcze, handlowe i kulturowe obszaru, silnie powiązane z obszarem funkcjonalnym i zaspokajające różnorodne potrzeby mieszkańców sąsiednich gmin.
- Najbardziej konkurencyjną ofertę usług w stosunku do Mielca posiada Rzeszów, z którego oferty korzysta ponad $\frac{1}{3}$ ankietowanych. Rzeszów położony jest w stosunkowo niewielkiej odległości od MOF Mielca, co sprzyja korzystaniu z tamtejszych usług, m.in. z oferty kulturalnej i edukacyjnej (studia wyższe).
- Ankietowani wskazali szereg działań, które należy podjąć w celu zwiększenia atrakcyjności osiedleńczej MOF Mielca. Najwięcej spośród nich dotyczyło poprawy infrastruktury komunikacyjnej, poprzez budowę sieci ścieżek rowerowych (42,3% wskazań), zwiększanie liczby połączeń transportu publicznego (33,6% wskazań) czy modernizację dróg łączących poszczególne miejscowości MOF (16,7% wskazań). Mieszkańcy oczekują także m.in. zwiększenia dostępności usług opiekuńczych dla dzieci (31,8% wskazań) oraz tworzenia przestrzeni sprzyjających rekreacji (tereny zieleni urządzonej, parki, boiska) – ponad 30%. Wskazane działania pozwolą w szczególności na zwiększenie powiązań funkcjonalnych w MOF, dzięki poprawie spójności przestrzennej poprzez rozbudowę infrastruktury transportowej (drogi i ścieżki rowerowe). Ponadto istotne dla mieszkańców jest rozwijanie usług związanych z opieką nad dziećmi i upowszechnienie opieki żłobkowej i przedszkolnej, o którym świadczy rosnących udział dzieci objętych tymi formami opieki, kolejno 15,2 pp. dla opieki żłobkowej i 20,8 pp. dla opieki przedszkolnej w latach 2012-2021.

I.3 Potencjały, problemy, wyzwania rozwojowe obszaru

Synteza diagnozy stanowi podstawę do zaplanowania interwencji strategicznej. Dzięki przeprowadzonej diagnozie strategicznej obszaru i badaniom ankietowym, a także analizie popytu i potrzeb w obszarze kultury, możliwe jest zidentyfikowanie kluczowych problemów, wyzwań oraz potencjałów MOF Mielca. Poniżej przedstawiono kluczowe wnioski wynikające z diagnozy, w podziale na sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenną.

Kluczowe dane statystyczne	
91 277	Liczba mieszkańców MOF Mielca w 2022 r.
-0,2%	Prognozowany spadek liczby mieszkańców MOF do 2030 r.
-2,4	Saldo migracji na 1 000 mieszkańców w 2021 r.
-4,4	Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców w 2021 r.
22,5%	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w 2021 r.
25,5%	Odsetek dzieci objętych opieką żłobkową w 2021 r.
93,0%	Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w 2021 r.
3 394	Ludność na aptekę ogólnodostępną w 2021 r.
4,3	Porady lekarskie na 1 mieszkańca w 2021 r.
+66,9	Wzrost liczby zgonów na 100 tys. ludności w latach 2012-2021
1,9%	Zasięg korzystania z pomocy społecznej w 2021 r.
4 166	Ludność na placówkę biblioteczną w 2021 r.
50	Liczba komputerów dostępnych dla czytelników bibliotek (stan na 31.12.2022 r.)
295	Liczba imprez kulturalnych organizowanych w 2021 r.
54 854	Liczba uczestników imprez kulturalnych organizowanych w 2021 r.

SFERA SPOŁECZNA

Malejąca liczba mieszkańców – w ostatnich dziesięciu latach liczba mieszkańców MOF Mielca uległa zmniejszeniu o około 2,2%, co wynika przede wszystkim z depopulacji miasta Mielec. Do 2030 r. szacuje się, że populacja obszaru ulegnie zmniejszeniu o około 0,2%. Wpływ na to ma przede wszystkim ujemny przyrost naturalny i saldo migracji, których najniższe wartości notuje się w Mielcu. Malejąca liczba mieszkańców świadczy o obniżającej się atrakcyjności osiedleńczej obszaru, co może wynikać m.in. z problemów przestrzenno-środowiskowych (niska jakość powietrza, nieatrakcyjność przestrzeni

publicznych itp.) jak i gospodarczych (brak pracy w danej branży, niskie zarobki itp.). Związane jest to także ze stopniową utratą funkcji społeczno-gospodarczych przez miasto Mielec.

Suburbanizacja – w gminach obszaru odnotowano wzrost liczby ludności, natomiast w mieście Mielcu wielkość populacji uległa zmniejszeniu. Dane wskazują na postępującą suburbanizację rdzenia ośrodka funkcjonalnego. Prognozy do 2030 r. pokazują, że proces ten będzie się pogłębiał. Jest to problem, ponieważ wiąże się to z zaburzeniem przestrzennego układu funkcjonalnego – powstająca na terenach wiejskich zabudowa ma charakter rozproszony, przez co m.in. wzrastają koszty rozbudowy i utrzymania infrastruktury technicznej.

Starzenie się społeczeństwa – udział ludności w wieku poprodukcyjnym wzrasta we wszystkich jednostkach MOF, z czego najbardziej w mieście Mielcu. Wraz z niskim saldem migracji i przyrostem naturalnym problem ten będzie się pogłębiał. Wiąże się z tym konieczność dostosowania istniejącej infrastruktury do potrzeb osób starszych, rozwijanie oferty kulturalno-rozrywkowej dla osób starszych, a przede wszystkim zwiększenie dostępności do usług medycznych i opiekuńczych.

Niedostateczna oferta usług medycznych i opiekuńczych – obszar MOF Mielca cechuje się niską dostępnością do usług medycznych, na co zwracają uwagę mieszkańcy w badaniu przeprowadzonym na potrzeby niniejszego dokumentu. Ich zdaniem niska dostępność usług medycznych i opiekuńczych jest główną barierą rozwojową dla obszaru funkcjonalnego. Szczególnie niekorzystna sytuacja występuje w przypadku dostępności do lekarzy specjalistów. Ponadto rozmieszczenie usług medycznych na obszarze funkcjonalnym jest nierównomierne – ich koncentracja występuje w mieście Mielcu. Ważne jest zatem zapewnienie ich odpowiedniej dostępności zarówno poprzez zwiększenie liczby miejsc, w których świadczone są usługi medyczne, jak i zapewnienie odpowiedniej dostępności transportowej, umożliwiającej skorzystanie z usług w Mielcu m.in. osobom starszym i niepełnosprawnym. Warto zaznaczyć, że na terenie MOF działa tylko jeden publiczny Dom Pomocy Społecznej – zapotrzebowanie na tego typu usługi będzie wzrastać, ze względu na starzenie się społeczeństwa. Obecna oferta nie zaspokaja potrzeb mieszkańców MOF Mielca.

Rozwój oferty żłobkowej i przedszkolnej – w ostatnich latach wzrosło zainteresowanie opieką żłobkową i przedszkolną. Wzrost odsetka dzieci objętych tego typu opieką jest szczególnie widoczny w mieście Mielcu, ze względu na koncentrację usług wychowawczo-opiekuńczych na terenie rdzenia MOF. Zdaniem części mieszkańców, obecna oferta nie jest wystarczająca – brakuje miejsc w żłobkach i przedszkolach. Duża liczba rodziców pracuje na terenie Mielca, zatem szczególnie tam należy rozwijać placówki opiekuńczo-wychowawcze. Dobrze rozwinięta opieka żłobkowa i przedszkolna jest istotna

także z punktu widzenia gospodarczego, ponieważ sprzyja to powrotowi młodych rodziców na rynek pracy.

Edukacja – na terenie MOF Mielca funkcjonuje kilkanaście szkół podstawowych i kilka szkół ponadpodstawowych. Biorąc pod uwagę wyniki z egzaminu ósmoklasisty, szkoły podstawowe cechują się dobrym poziomem nauczania. Szczególnie niskie wyniki egzaminu maturalnego cechują natomiast szkołę ponadpodstawową w Gminie Przecław, co świadczy o stosunkowo niskiej jakości nauczania. Na terenie MOF brakuje pracowników posiadających konkretne umiejętności zawodowe, zatem ważne jest zachęcanie młodzieży do podejmowania nauki w szkołach branżowych i technikach, szczególnie w zawodach deficytowych na lokalnym rynku pracy. Konieczne jest także dostosowanie programu nauczania do potrzeb rynku pracy poprzez zwiększenie liczby praktyk i staży, zajęć praktycznych, możliwość zdobywania dodatkowych kwalifikacji. W tym celu ważne jest rozwijanie współpracy między szkołami a lokalnymi przedsiębiorcami. Należy podkreślić, że dostosowanie oferty edukacyjnej do wymagań rynku pracy jest ważne dla ankietowanych mieszkańców obszaru – wskazują to jako jedno z głównych działań jakie należy podjąć w najbliższym czasie.

Niedoinwestowana infrastruktura instytucji kultury⁷ – na obszarze zidentyfikowano deficyty w obszarze kultury. Dotyczy to zarówno dostępnej oferty, jak i infrastruktury technicznej. W MOF Mielca identyfikuje się brak dostępu do profesjonalnej szeroko pojętej kultury oraz brak wystarczającej infrastruktury i zaplecza do realizacji twórczości artystycznej. Budynki, w których działają instytucje kulturalne są przestarzałe, wiele z nich nie jest odpowiednio dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnością, co uniemożliwia pełne uczestnictwo w życiu kulturalnym. Oferta kulturalna także nie jest zadowalająca, co wynika m.in. z braków infrastrukturalnych – uboga jest m.in. oferta skierowana do osób dorosłych, pracujących. Kluczowym deficytem i problemem ograniczającym działalność i dalszy rozwój instytucji kultury funkcjonujących na terenie MOF Mielca są przede wszystkim złe warunki lokalowe – niewystarczająca przestrzeń w znacznym stopniu ogranicza możliwości organizacji zajęć, imprez i wydarzeń oraz rozszerzania ich oferty zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami odbiorców. Rozbudowa i modernizacja bazy lokalowej jest w przyszłości konieczna do rozwijania oferty kulturalnej na terenie MOF oraz zwiększenia dostępności do kultury. Poprawa stanu infrastruktury służącej działalności społecznej i kulturalnej, unowocześnienie i doposażenie obiektów pozwoli na poprawę jakości świadczonych usług kulturalnych oraz zwiększenie konkurencyjności oferty. Według 21,7% respondentów biorących udział w badaniu ankietowym przeprowadzonym na potrzeby diagnozy strategicznej, inwestycje związane z budową i/lub modernizacją obiektów instytucji

⁷ Na podstawie analizy popytu i potrzeb przeprowadzonej wśród gmin MOF Mielca, udostępnionej na stronie internetowej Miasta Mielec

kultury oraz poszerzeniem oferty istniejących są kluczowymi działaniami, jakie należy podjąć, aby MOF Mielec stał się miejscem atrakcyjnym do zamieszkania.

Kluczowe dane statystyczne	
9 435	Liczba funkcjonujących podmiotów gospodarczych w 2021 r.
+22%	Wzrost liczby podmiotów w latach 2012-2021
13,1	Osoby fizyczne prowadzące działalność na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2021 r.
38	Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji w przeliczeniu na 10 tys. ludności w 2021 r.
34 073	Liczba pracujących ogółem w 2021 r. ⁸
+21%	Wzrost liczby pracujących w latach 2012-2021
372	Liczba pracujących na 1 000 mieszkańców w 2021 r.
3,9%	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2021 r.

SFERA GOSPODARCZA

Rozwinięta gospodarka – MOF Mielca charakteryzuje się dobrze rozwiniętą sferą gospodarczą, wynikającą z dużej liczby podmiotów gospodarczych, w tym większych zakładów przemysłowych. Szczególnie dotyczy to miasta Mielec, będącego centrum gospodarczym dla całego regionu, jednym z największych w województwie podkarpackim. Dane statystyczne wskazują na regularny wzrost liczby funkcjonujących podmiotów gospodarczych i osób fizycznych podejmujących własną działalność. Warto zaznaczyć, że około 10% funkcjonujących firm prowadzi działalność profesjonalną, naukową i techniczną (sekcja M w PKD 2007), wyróżnia je duży potencjał innowacyjny. Na terenie MOF funkcjonuje SSE Euro-Park Mielec oferująca atrakcyjne warunki prowadzenia działalności, m.in. zwolnienia z podatków. Ponadto na obszarze działa Mielecki Park Przemysłowy przyczyniający się do rozwoju innowacyjnego przemysłu.

⁸ Dotyczy podmiotów zatrudniających co najmniej 10 pracowników.

Obecność branży lotniczej – Mielec jest jednym z głównych ośrodków miejskich na Podkarpaciu, w których rozwijana jest branża lotnicza. Historia lotnictwa na terenie MOF sięga okresu międzywojennego. Do dziś działają tam firmy związane z lotnictwem, m.in. Polskie Zakłady Lotnicze Sp. z o.o., będące jednym z największych zakładów produkujących samoloty w Polsce. MOF Mielec ma zatem potencjał do dalszego rozwoju branży lotniczej, będącej ważną gałęzią lokalnej gospodarki.

Lokalny rynek pracy – na terenie MOF Mielca funkcjonują duże zakłady pracy zatrudniające wiele pracowników. Z roku na rok wzrasta liczba pracowników, co wskazuje na rozwój przedsiębiorstw działających na terenie MOF. Głównym miejscem pracy dla mieszkańców MOF jest miasto Mielec skupiające największą liczbę przedsiębiorstw. Ponadto obszar cechuje się niskim poziomem bezrobocia wśród mieszkańców w wieku produkcyjnym. Mimo to, na lokalnym rynku pracy występują deficyty związane m.in. z niską atrakcyjnością oferowanych miejsc pracy i niższymi zarobkami w stosunku do innych miejscowości w kraju. Niskie zarobki i nieatrakcyjne warunki pracy są jednym z powodów występowania niedoborów pracowników w niektórych branżach. Istotne jest także rozwijanie szkolnictwa zawodowego we współpracy z lokalnie działającymi przedsiębiorcami tak, aby umiejętności absolwentów były dostosowane do wymagań przyszłych pracodawców.

Atrakcyjne położenie geograficzne – MOF Mielca położony jest na styku trzech województw: podkarpackiego, świętokrzyskiego i małopolskiego. Stosunkowo blisko znajduje się także granica ze Słowacją i Ukrainą, co stwarza możliwość rozwoju w obszarze np. handlu. W odległości około 60 km znajduje się stolica województwa, ponadto obszar cechuje się dobrą dostępnością komunikacyjną.

Zmniejszająca się dostępność terenów inwestycyjnych – zakładając dalszy wzrost gospodarczy MOF Mielca oraz zwiększenie dostępności komunikacyjnej, w przyszłości może zaistnieć problem braku wystarczającej ilości uzbrojonych terenów inwestycyjnych. Warto zaznaczyć, że zainteresowanie inwestorów lokowaniem swoich firm na terenie MOF Mielca jest wysokie. Z tego względu zachodzi potrzeba przygotowania nowych terenów inwestycyjnych, uzupełniających dotychczas funkcjonującą infrastrukturę gospodarczą MOF.

Wykorzystanie potencjału turystycznego – MOF Mielca ma potencjał do rozwoju turystyki ze względu na walory środowiskowe oraz obecność rzeki Wisłoki. Obecnie potencjał ten nie jest wykorzystywany. Jedną z inwestycji mogącą wpłynąć na rozwój turystyczny jest budowa infrastruktury kajakowej. Rzeka Wisłoka stwarza możliwość rozwoju transportu wodnego, kajakowego – czyli oferty skierowanej do aktywnych turystów. Zwiększenie roli branży turystycznej przyczyni się do większej dywersyfikacji gospodarczej obszaru.

Kluczowe dane statystyczne	
6,1%	Poziom pokrycia obszaru funkcjonalnego MPZP w 2021 r.
99,8%	Odsetek korzystających z sieci wodociągowej w 2021 r.
81,1%	Odsetek korzystających z sieci kanalizacyjnej w 2021 r.
86,2%	Odsetek korzystających z sieci gazowej w 2021 r.
132 kg	Zmieszane odpady z gospodarstw domowych przypadające na 1 mieszkańca w 2021 r.
45,4%	Udział odpadów zebranych selektywnie w stosunku do ogółu odpadów w 2021 r.
29,5%	Udział obszarów prawnie chronionych w 2021 r.
37,2%	Lesistość w 2021 r.
1,6%	Udział terenów zieleni urządzonej w 2021 r.
398,5 km	Długość linii autobusowych na terenie MOF w 2021 r.
4,6 km	Długość ścieżek rowerowych na 100 km ²

 SFERA PRZESTRZENNA

Niski poziom pokrycia MPZP – szczególnie dotyczy to gmin okalających miasto Mielec, czyli miejsc, w których zachodzi największa suburbanizacja. Łączny poziom pokrycia MPZP na obszarze MOF wynosi zaledwie 6,1%, ponadto nie zmienił się znacząco w ciągu ostatniej dekady. Wiąże się to z ryzykiem wystąpienia chaosu przestrzennego prowadzącego do wielu negatywnych skutków społeczno-gospodarczych, przede wszystkim niskiej jakości przestrzeni publicznych, zaburzenia dotychczasowego układu funkcjonalnego, czy wyższych kosztów eksploatacji infrastruktury technicznej. Istotne jest zatem prowadzenie kompleksowej polityki przestrzennej, obejmującej wszystkie gminy tworzące MOF.

Problemy komunikacyjne⁹ – na terenie MOF występują liczne problemy związane z systemem transportowym i komunikacyjnym, co jest szczególnie zauważalne w rdzeniu obszaru. Ze względu na koncentrację usług publicznych w mieście Mielec, charakteryzuje się ono wysokim natężeniem ruchu drogowego, co przekłada się m.in. na występowanie korków, nadmierną emisję szkodliwych substancji do powietrza oraz wzmożony hałas komunikacyjny. Jest to związane przede wszystkim z popularnością

⁹ Więcej informacji znajduje się podrozdziale 1.3.1 Transport niskoemisyjny i mobilność miejska

transportu indywidualnego nad transportem zbiorowym, czego przyczyną jest m.in. niska dostępność komunikacji autobusowej i kolejowej oraz oferta niedostosowana do potrzeb i oczekiwań mieszkańców. Wśród czynników wpływających na niski poziom atrakcyjności oferty przewozowej w MOF wymienia się przede wszystkim przestrzały tabor autobusowy, brak dogodnych połączeń transportu zbiorowego oraz niski poziom integracji poszczególnych rodzajów transportu. Ponadto, istotnym deficytem jest niska jakość infrastruktury technicznej, w tym m.in. przystanków i wiat oraz dworca autobusowego w Mielcu, co uniemożliwia wykorzystanie ich pełnej funkcjonalności.

Rozwój transportu publicznego¹⁰ – podejmowanie działań rozwijających transport zbiorowy, który jest efektywniejszy i bardziej ekologiczny od transportu indywidualnego, jest konieczne, aby zniwelować problem wykluczenia komunikacyjnego części mieszkańców MOF oraz ograniczyć problem zanieczyszczenia środowiska. Zrównoważony transport publiczny jest istotny z punktu widzenia spójności obszaru funkcjonalnego – zwiększa mobilność mieszkańców, a tym samym integrację społeczną i przestrzenną. Wpłynie to także na zmniejszenie liczby samochodów osobowych, szczególnie w centrach miast, przyczyniając się do poprawy jakości powietrza oraz zniwelowania nadmiernego hałasu komunikacyjnego. Niezbędne jest także prowadzenie inwestycji stanowiących uzupełnienie interwencji, takich jak rozbudowa sieci ścieżek rowerowych, pełniących alternatywny szlak komunikacyjny.

Deficyty w obszarze infrastruktury – obszar MOF cechuje się wysoką dostępnością do sieci wodociągowej, z której korzysta niemal 100% mieszkańców. Dużo gorzej sytuacja przedstawia się w przypadku sieci kanalizacyjnej, szczególnie w Gminie Tuszów Narodowy i Gminie Przecław. Wzrost liczby mieszkańców terenów podmiejskich generuje większe potrzeby w zakresie rozwoju infrastruktury, czego powodem jest m.in. powstawanie zabudowy rozproszonej, oddalonej od istniejących przyłączy sieciowych.

Odnawialne źródła energii – zrównoważony rozwój obszaru funkcjonalnego wymaga zwiększenia udziału OZE w lokalnej energetyce. MOF Mielca ma potencjał do rozwoju m.in. pozyskiwania energii z wiatru, biomasy i słońca¹¹. Zwiększanie wykorzystania OZE umożliwi większą dywersyfikację źródeł energii, a zatem zwiększy bezpieczeństwo energetyczne MOF. Ponadto wpłynie na poprawę jakości powietrza poprzez stopniowe ograniczenie wykorzystywania paliw kopalnych. Także według ankietowanych mieszkańców MOF Mielca, rozwój energetyki odnawialnej i budowanie niezależności energetycznej jest istotne dla rozwoju całego obszaru funkcjonalnego.

¹⁰ Więcej informacji znajduje się w podrozdziale 1.3.1 Transport niskoemisyjny i mobilność miejska

¹¹ Wojewódzki Program Rozwoju Odnawialnych Źródeł Energii dla województwa podkarpackiego, załącznik nr 2

Zasoby środowiskowe – na terenie MOF Mielca znajduje się kilka form ochrony przyrodniczej m.in. Natura 2000, rezerваты przyrody, w których ochroną objęte są obszary gniazdowania różnych gatunków ptaków oraz cenne gatunki roślin. Lesistość obszaru jest stosunkowo wysoka, lecz potencjał ten nie jest w pełni wykorzystywany – zarówno do rozwoju turystycznego, jak i edukacji ekologicznej.

Standard i funkcjonalność przestrzeni publicznych – dostępność atrakcyjnych przestrzeni publicznych warunkuje jakość życia mieszkańców poprzez zaspokajanie potrzeb w zakresie możliwości spędzania czasu wolnego zgodnie z indywidualnymi oczekiwaniami oraz integracji (np. sąsiedzkiej), a także obcowania z przyrodą czy wrażeń estetycznych. Szczególną rolę odgrywają tutaj tereny zieleni, które mogą pełnić wszystkie te funkcje, przyczyniając się ponadto do zachowania wysokiej jakości środowiska oraz niwelowania negatywnych skutków zmian klimatu. W MOF Mielca dostępność tego typu terenów jest zróżnicowana – łączna powierzchnia terenów zieleni wynosi 872,4 ha, na co składa się m.in. 11 parków spacerowo-wypoczynkowych i 20 zieleńców. Według 30,4% osób biorących udział w badaniu ankietowym zwiększenie liczby terenów urządzonych (m.in. parków, placów zabaw, itp.) jest ważnym kierunkiem dalszego rozwoju MOF, sprzyjającym poprawie jego atrakcyjności osiedleńczej. Kluczowym elementem takich działań powinno być wykorzystanie potencjału istniejących terenów, w tym przede wszystkim obecnie nie użytkowanych ze względu na zaniedbanie i wysoki stopień degradacji, poprzez ich odnowę i nadanie nowych lub przywrócenie dawnych funkcji. Racjonalne zagospodarowanie i udostępnienie terenów zieleni przyczyni się nie tylko do rozwoju oferty spędzania czasu wolnego w MOF, ale również do poprawy estetyki przestrzeni publicznych oraz eliminowania zjawisk takich jak np. miejska wyspa ciepła, co ma istotne znaczenie dla komfortu i jakości życia mieszkańców.

Adaptacja do zmian klimatu – zmiany klimatyczne wymuszają dostosowanie obszaru do zmieniających się warunków środowiskowych. MOF Mielca jest zagrożony wystąpieniem suszy – szczególnie atmosferycznej i hydrologicznej. Z tego względu konieczne jest dostosowanie obszaru (szczególnie terenów mocno zurbanizowanych) do zmian klimatycznych poprzez m.in.: budowę kanalizacji deszczowej, zbiorników retencyjnych, zwiększenia powierzchni biologicznie czynnych.

Niska jakość powietrza – na terenie MOF Mielca notowane są przekroczenia stężeń szkodliwych substancji, przede wszystkim pyłu PM_{2,5} i benzo(a)pirenu zawieszonego w pyłe PM₁₀. Najgorsza sytuacja występuje w mieście Mielec, co związane jest z zagęszczeniem budynków mieszkalnych ogrzewanych indywidualnie. Problem występuje szczególnie w sezonie jesienno-zimowym, co wiąże się z powstawaniem tzw. niskiej emisji wynikającej ze spalania paliw kopalnych niskiej jakości oraz użytkowaniem przestarzałych kotłów grzewczych. Dodatkowo powietrze zanieczyszcza nadmierny ruch samochodowy w centrum miast. Nie bez znaczenia dla jakości powietrza jest także działalność dużych zakładów przemysłowych.

Utworzenie atrakcyjnej oferty mieszkaniowej – potencjałem do dalszego rozwoju MOF Mielca jest stworzenie oferty mieszkaniowej dostosowanej także do możliwości finansowych osób mniej zamożnych. W 2021 r. Miasto Mielec wraz z kilkoma innymi gminami przystąpiło do utworzenia spółki Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa Południe. Celem spółki jest budowa mieszkań na wynajem przeznaczonych dla osób mających zdolność czynszową, ale których nie stać m.in. na zaciągnięcie kredytu hipotecznego. W ramach SIM Południe ma powstać ponad 200 mieszkań na terenie miasta Mielec – inwestycja przyczyni się do ograniczenia migracji z rdzenia MOF.

I.3.1. Transport niskoemisyjny i mobilność miejska

Zgodnie z zapisami *Umowy Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce*, strategia ZIT powinna obejmować kwestie związane z transportem.

Miasto Mielec zalicza się do miast poniżej 100 tys. mieszkańców, zatem dofinansowanie projektów dotyczących transportu i zrównoważonej mobilności nie będzie uzależnione do przyjęcia SUMP, jednakże miasto posiada już *Plan zrównoważonego rozwoju transportowego dla Gminy Miejskiej Mielec* – obecnie trwa aktualizacja dokumentu (stan na lipiec 2023 r.). Celem planu jest zaprojektowanie publicznego transportu w taki sposób, aby przebiegał zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. We wspomnianym dokumencie przedstawiono postulaty przewozowe, które powinny zostać zrealizowane. Plan zawiera także cele szczegółowe odnoszące się do:

- poprawy dostępności transportowej z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami i o ograniczonej zdolności ruchowej (np. seniorzy),
- poprawy efektywności systemu transportu,
- integracji systemu transportu,
- wspierania konkurencyjności gospodarki obszaru,
- poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
- ograniczania negatywnego wpływu transportu na środowisko naturalne i warunki życia.

Głównym organizatorem transportu publicznego na terenie MOF jest Miejska Komunikacja Samochodowa Sp. z o.o. (MKS), która obejmuje swoim zasięgiem Miasto Mielec, Gminę Mielec oraz Gminę Przecław. Na koniec 2022 r. Miejska Komunikacja Samochodowa Sp. z o.o. dysponowała 41 autobusami miejskimi, z czego blisko 44% stanowiły autobusy mające maksymalnie 6 lat – jednakże 56% stanowiły pojazdy ponad 11-letnie¹². Ze względu na fakt, iż technologia wykorzystywana w starszych pojazdach jest często mniej efektywna i przyczynia się do większej emisji zanieczyszczeń, istnieje realna potrzeba wymiany pojazdów na bardziej nowoczesne i energooszczędne.

¹² Raport o Stanie Gminy Miejskiej Mielec za 2022 r.

W latach 2018-2022 długość linii użytkowanych przez MKS uległa zwiększeniu o 7,4%. Długość linii miejskich wzrosła, lecz linii podmiejskich zmalała – oznacza to, że komunikacja miejska dociera do mniejszej liczby mieszkańców okolicznych gmin. W analizowanym okresie zwiększono liczbę przystanków, zarówno na terenie Mielca, jak i pozostałych gmin korzystających z MKS. Warto zaznaczyć, że dane dotyczące migracji ludności w obrębie MOF Mielca wskazują na postępującą suburbanizację rdzenia ośrodka funkcjonalnego. Wzrost liczby mieszkańców terenów wiejskich wiąże się z koniecznością rozwoju infrastruktury technicznej oraz usprawnienia systemu transportowego w celu zapewnienia dostępności usług publicznych, które koncentrują się w Mielcu. Problem dotyczący transportu zauważalny jest w szczególności w rdzeniu obszaru. Degradacja budynku dworca w Mielcu postępuje, co negatywnie wpływa na wizerunek obszaru, a budynek mimo posiadanego potencjału nie wykorzystuje możliwych funkcji. Przebudowa i rozbudowa dworca autobusowego, przystosowanie go do pełnienia roli węzła przesiadkowego wpłynie pozytywnie na cały MOF i przyczyni się do ograniczenia indywidualnego ruchu samochodowego na rzecz rozwijania zrównoważonej mobilności i transportu zbiorowego. Ponadto tego rodzaju inicjatywa pozwoli na ograniczenie zjawiska wykluczenia komunikacyjnego i zwiększy integrację przestrzenną obszaru MOF.

Tabela 2 Podstawowe informacje na temat komunikacji miejskiej w Mielcu

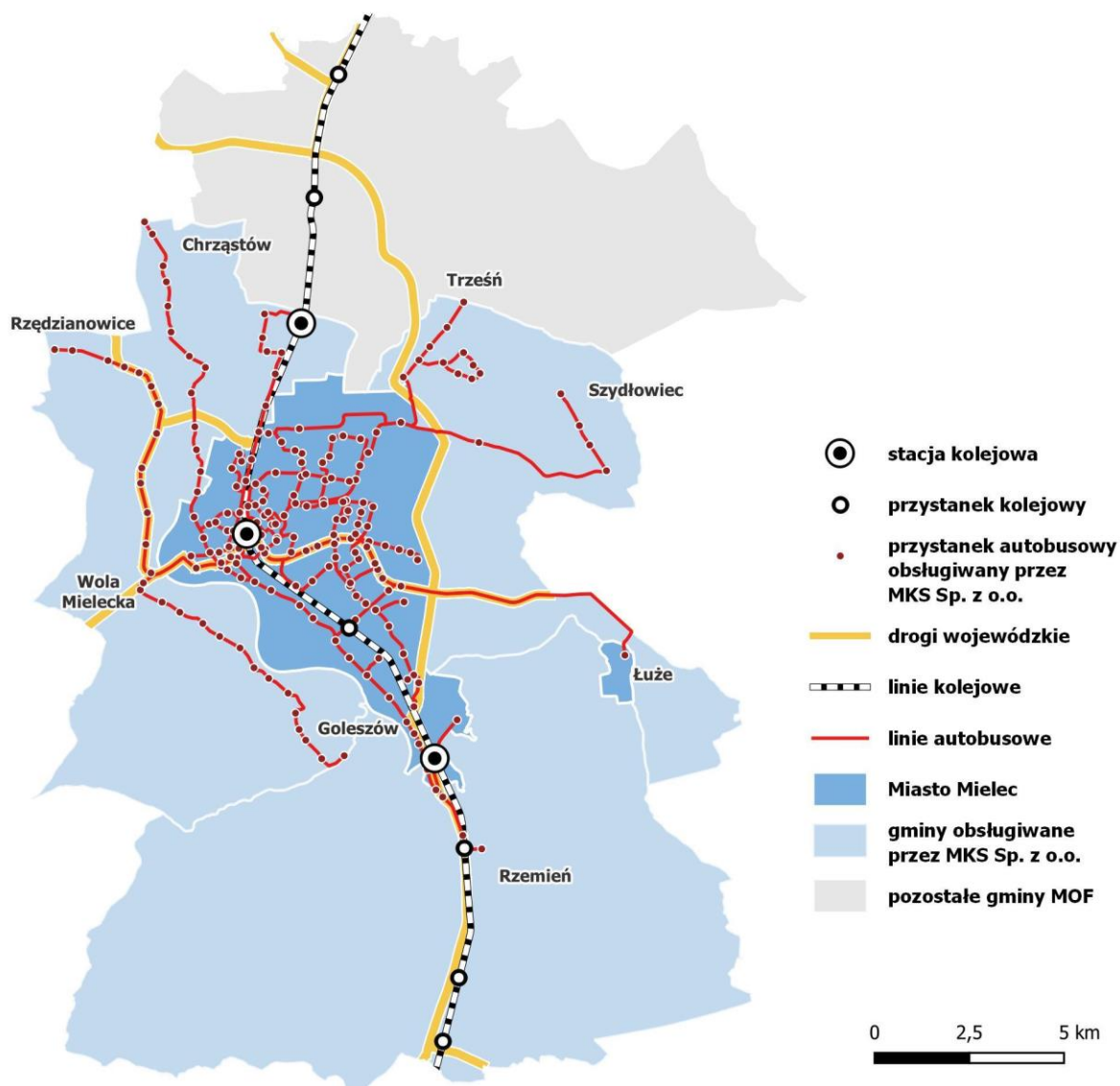
	2018	2019	2020	2021	2022	Dynamika zmian
Ogółem						
Długość linii ogółem [km]	353	441	417	399	380	7,4%
Liczba linii ogółem	35	32	33	33	30	-14,3%
Liczba przystanków i słupków	309	424	446	446	407	31,7%
Linie miejskie						
Długość linii miejskich [km]	279	346	274	274	327	17,1%
Liczba linii miejskich	28	25	25	25	22	-21,4%
Liczba przystanków i słupków w mieście	208	256	269	269	271	30,3%
Linie podmiejskie						
Długość linii podmiejskich [km]	74	95	143	125	53	-28,5%
Liczba linii podmiejskich	7	7	8	8	8	14,3%
Liczba przystanków i słupków podmiejskich	101	168	168	177	136	34,7%

Źródło: Raporty o stanie Gminy Miejskiej Mielec za lata 2018-2022.

Na poniższej mapie przedstawiono najważniejsze szlaki komunikacyjne takie jak drogi wojewódzkie: DW875, DW983, DW985, DW982, DW984, DW764, DW986, linię kolejową nr 25 oraz zasięg funkcjonowania MKS. Linia kolejowa przecina wszystkie gminy tworzące MOF – w każdej gminie znajduje się co najmniej jedna stacja lub przystanek kolejowy. Tak jak wcześniej wspomniano, MKS obsługuje przede wszystkim teren Miasta Mielec oraz Gminy Mielec – na teren Gminy Przecław dociera

tylko jedna linia autobusowa, natomiast na teren Gminy Tuszów Narodowy nie dociera żadna linia podmiejska MKS.

Mapa 1 Główne szlaki komunikacyjne i zasięg komunikacji miejskiej na terenie MOF Mielca

Źródło: opracowanie własne.

Na terenie Mielca notuje się wzrost liczby pojazdów indywidualnych, co przekłada się na nadmierny ruch samochodowy. Skutkiem tego jest zanieczyszczenie powietrza oraz pogorszenie klimatu akustycznego. Ponadto, ze względu na dużą liczbę samochodów, brakuje miejsc parkingowych w mieście, głównie w centrum – w celu budowy nowych parkingów, ograniczana jest powierzchnia terenów zielonych. Jest to negatywne zjawisko, szczególnie mając na uwadze postępujący kryzys klimatyczny.

Warto także odnieść się do wyników badania ankietowego przeprowadzonego na potrzeby niniejszej strategii. Około $\frac{1}{3}$ respondentów źle ocenia dostępność transportu zbiorowego – dotyczy to zarówno

komunikacji miejskiej, kolejowej jak i przewoźników prywatnych. Około 46% badanych zwraca uwagę na problem przepustowości głównych tras komunikacyjnych w godzinach szczytu – powodem utrudnień jest wzmożony ruch samochodowy. Bisko 32% ankietowanych mieszkańców jako jedną z głównych barier rozwojowych MOF wskazuje brak dogodnych połączeń transportu zbiorowego. Problem ten dotyczy przede wszystkim Gminy Tuszów Narodowy i Gminy Przecław, w których komunikacja publiczna jest ograniczona lub w ogóle nie dociera, a oferta przewoźników prywatnych nie pokrywa potrzeb transportowych mieszkańców tych gmin. Problem dotyczący transportu zauważalny jest w szczególności w rdzeniu obszaru, co oddziałuje na cały obszar MOF. Ważne jest zatem rozwijanie infrastruktury drogowej oraz transportu, w tym również sieci dróg rowerowych, które oprócz funkcji rekreacyjnej pełnią również funkcję transportową, w celu zwiększenia spójności przestrzennej i poprawy skomunikowania wewnątrz MOF. Wśród działań proponowanych w celu zwiększenia atrakcyjności MOF Mielca, respondenci na drugim miejscu wskazali na rozwój połączeń komunikacji miejskiej i regionalnej – oznacza to, że istnieje potrzeba dalszej rozbudowy komunikacji publicznej oraz zadbania o atrakcyjniejszą ofertę przewozową na dłuższym dystansie. Część mieszkańców MOF korzysta z oferty edukacyjnej, kulturowej i usługowo-handlowej na terenie większych ośrodków miejskich, takich jak np. Rzeszów, Kraków, Tarnobrzeg, Dębica, co może sugerować, że głównie na tych trasach występuje potrzeba rozwoju komunikacji zbiorowej.

Ponadto, Mielec posiada *Strategię Rozwoju Elektromobilności dla Gminy Miejskiej Mielec do 2035 r.*, w której zdiagnozowano obszary problemowe dotyczące obecnego stanu transportu w mieście, odnoszące się do form aktywności mobilności mieszkańców, stanu infrastruktury oraz funkcjonowania komunikacji miejskiej. W ramach dokumentu przyjęto trzy cele strategiczne takie jak:

- Cel 1. Aktywne formy mobilności mieszkańców oparte o rozwój ekologicznego transportu indywidualnego:
 - Tworzenie dogodnych warunków prawnych wspierających rozwój elektromobilności w Gminie Miejskiej Mielec,
 - Rozwój sieci ogólnodostępnych punktów ładowania oraz stacji CNG na terenie miasta,
 - Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z transportu indywidualnego,
 - Poprawa bezpieczeństwa użytkowników aktywnych form mobilności,
 - Rozwój systemów miejskich (rower, hulajnoga, car-sharing),
- Cel 2. Gmina Miejska Mielec - inteligentne miasto - ekologiczny urząd:
 - Odnowa taboru wykorzystywanego do zadań własnych Gminy Miejskiej Mielec,
 - Ekologiczne pojazdy służbowe Urzędu,
 - Ekologiczna flota pojazdów do realizacji zadań komunalnych na terenie Gminy Miejskiej Mielec,
 - Ogólnodostępna sieć ładowarek przy budynkach użyteczności publicznej,

- System zarządzania infrastrukturą parkingową w mieście,
- Poprawa jakości oświetlenia w mieście,
- Cel 3. Rozwój niskoemisyjnego oraz zeroemisyjnego publicznego transportu zbiorowego:
 - Modernizacja infrastruktury służącej usprawnieniu funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego,
 - Ograniczenie emisji zanieczyszczeń generowanych przez publiczny transport zbiorowy

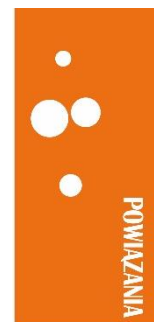
Biorąc pod uwagę zapisy planu transportowego i strategii elektromobilności, można wskazać aspekty transportowe, które wymagają poprawy na terenie MOF Mielca. Pierwszym z nich jest integracja transportu publicznego, co wiąże się m.in. z przystosowaniem lub budową obiektów mogących pełnić rolę węzłów przesiadkowych. Integracja powinna zachodzić także na poziomie taryfowym – wspólny bilet na różne środki transportu. Ważnym działaniem będzie także digitalizacja systemu mobilności na terenie Miasta Mielec – w tym rozwijanie cyfrowych technologii informacyjnych (m.in. usługi e-biletów, system dynamicznej informacji pasażerskiej) oraz wprowadzenie systemu inteligentnego zarządzania ruchem (ITS). W celu rozwoju mobilności zeroemisyjnej, niezbędne będzie przystosowanie i budowa nowej infrastruktury, niezbędnej do rozwijania zeroemisyjnego transportu, takiej jak m.in. stacje ładowania pojazdów, a także zakup niskoemisyjnego taboru autobusowego, który będzie wykorzystywany przede wszystkim przez komunikację miejską na terenie Mielca.

Warto podkreślić fakt, że w ramach Strategii ZIT dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca na lata 2022-2027, planowana jest realizacja projektu pn. „Rozwój zrównoważonego i ekologicznego systemu transportu publicznego dla MOF Mielec”, który odnosi się do zaleceń przedstawionych w planie transportowym i strategii elektromobilności. Projekt zakłada realizację trzech zadań głównych, dotyczących m.in. zakupu bezemisyjnego taboru autobusowego z napędem elektrycznym, budowy, przebudowy i modernizacji infrastruktury na potrzeby transportu miejskiego i komplementarnych form mobilności (przebudowa i rozbudowa dworca autobusowego i przystosowanie go do pełnienia roli węzła przesiadkowego, wykonanie stacji ładowania pojazdów elektrycznych, budowa pętli autobusowej wraz zapleciami socjalnymi, budowa zaplecza technicznego do obsługi taboru autobusowego, budowa ścieżek rowerowych na terenie m. Mielca, przebudowa peronów przystankowych wraz z zakupem nowych wiat przystankowych, digitalizacja systemu mobilności w Gminie Miejskiej Mielec. Efektem realizacji projektu ma być poprawa jakości transportu publicznego, ograniczenie ruchu samochodowego na rzecz komunikacji zbiorowej, a co za tym idzie poprawa jakości stanu środowiska w Mielcu i w jego obszarze funkcjonalnym.

I.4 Kluczowe powiązania gospodarcze, społeczne i środowiskowe w MOF Mielec

W celu określenia kluczowych zależności między poszczególnymi jednostkami tworzącymi MOF Mielca, przeanalizowano wewnętrzne oraz zewnętrzne uwarunkowania obszaru. Poniżej przedstawiono najważniejsze czynniki opisujące stan i jakość powiązań funkcjonalnych w ramach MOF Mielca.

- Wszystkie z gmin tworzących MOF Mielca w latach 1975-1998 położone były w województwie rzeszowskim. Obecnie gminy leżą w powiecie mieleckim, w województwie podkarpackim, a MOF stanowi element odbudowy istniejących w przeszłości więzi i relacji. Mielec stanowi ośrodek pracy, miejsce świadczenia usług publicznych. Natomiast otaczające go gminy pełnią funkcję przede wszystkim miejsca wypoczynku czy rekreacji dla mieszkańców całego MOF. Ponadto w obszarze widoczne są powiązania wynikające z osiedlania się w obszarze funkcjonalnym mieszkańców, ze względu na intensywną suburbanizację ośrodka powiatowego – Mielca. O sile powiązań świadczy również m.in. przebieg rzeki Wisłoki, stanowiącej istotny potencjał rozwojowy całego MOF.
- Zasięg terytorialny MOF Mielca identyfikowany w przedmiotowym dokumencie jest spójny z wyznaczonym w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego oraz Strategii Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2030 - Miejskim Obszarem Funkcjonalnym Mielca.
- MOF wpisuje się w identyfikowany na poziomie krajowym obszar strategicznej interwencji Polska Wschodnia. Ponadto Mielec na poziomie krajowym został zidentyfikowany jako miasto średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze. Na poziomie regionalnym, w strategii wojewódzkiej MOF Mielca wyróżniono w ramach OSI: Wykorzystanie policentrycznego miejskiego układu osadniczego, w ramach którego kluczowe jest rozwijanie potencjału Mielca wraz z rozprzestrzenianiem trendów rozwojowych na obszar funkcjonalny oraz wzmocnienie powiązań komunikacyjnych, w celu poprawy spójności terytorialnej obszaru. Natomiast gminy: Mielec, Przecław i Tuszów zaklasyfikowano do OSI: Obszary wiejskie, wymagające wsparcia w zakresie wielofunkcyjnego rozwoju i zapewnienia wysokiej jakości przestrzeni do zamieszkania, pracy oraz wypoczynku.
- W MOF widoczne są silne powiązania społeczne na które wpływ ma postępująca suburbanizacja. Widoczne są wyraźne migracje z rdzenia obszaru – miasta Mielec na obszary podmiejskie i wiejskie. Ze wszystkich mieszkańców Mielca, który w 2021 r. zmienili miejsce zamieszkania, blisko 31% osiedliło się na terenie gminy Mielec, Przecław i Tuszów Narodowy, z czego najwięcej zamieszkało na terenie gminy wiejskiej Mielec, co świadczy o atrakcyjności osiedleńczej obszaru funkcjonalnego. Ponadto o powiązaniach świadczą również wskaźniki

dotyczące opieki przedszkolnej oraz skolaryzacji. W obu przypadkach w Mielcu przekraczają one 100% co świadczy o tym, że dzieci zamieszkujące na terenie gmin MOF Mielca korzystają z usług oferowanych przez miasto. Mielec stanowi zatem głównie miejsce pracy i świadczenia usług dla mieszkańców całego MOF, natomiast obszar funkcjonalny jest miejscem rekreacji i wypoczynku.

- Głównymi sektorami gospodarki warunkującymi rozwój obszaru są przemysł i budownictwo¹³. W MOF identyfikuje się powiązania gospodarcze, związane z przynależnością wszystkich gmin wchodzących w jego skład do Obszaru Funkcjonalnego Innowacyjnego Przemysłu. Na tym obszarze, a tym samym w MOF występują korzystne warunki do rozwoju funkcji przemysłowych, w oparciu o historyczne początki związane z powstaniem w latach 30. XX w. Centralnego Okręgu Przemysłowego oraz wysokim poziomem kultury technicznej kolejnych pokoleń pracowników¹⁴. Wyrazem powiązań gospodarczych, są również identyfikowane przepływy pracownicze. Jak wynika z danych mieszkańcy obszaru funkcjonalnego stanowią blisko 40% wszystkich dojeżdżających do pracy do Mielca¹⁵.
- MOF Mielca położony jest na pograniczu Niziny Nadwiślańskiej i Doliny Dolnej Wisłoki. Przebieg rzeki Wisłoki stanowi istotny potencjał rozwojowy, stanowić może miejsce harmonijnego rozwoju turystyki. Zidentyfikowane powiązania widoczne są m.in. w opracowanej Strategii Rozwoju Ponadlokalnego „Dorzecze Wisłoki” na lata 2022-2030, w której obszar wchodzi również MOF Mielca. Spójność obszaru i powiązania w aspekcie środowiskowym, widoczne są w MOF z uwagi na występowanie na tym obszarze korytarzy ekologicznych, którą łączą podobne siedliska i umożliwiają wędrówkę zwierząt.

¹³ Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego, str. 163.

¹⁴ Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego, str. 179.

¹⁵ GUS: Przepływy ludności związane z zatrudnieniem w 2016 r.

I.5 Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
Dobra dostępność komunikacyjna – przebieg linii kolejowej nr 25 relacji Łódź Kaliska –Dębica i dróg wojewódzkich: DW875, DW983 i DW985	Negatywne tendencje demograficzne – depopulacja i starzenie się społeczności
MOF jest dobrym miejscem do życia w opinii mieszkańców	Suburbanizacja rdzenia ośrodka funkcjonalnego i presja urbanizacyjna na obszarach wiejskich
Dziedzictwo kultury niematerialnej i materialnej, historia regionu	Niska dostępność usług medycznych – zarówno podstawowej, jak i specjalistycznej opieki zdrowotnej
Upowszechnienie i rozwój oferty żłobkowej i przedszkolnej	Zaklasyfikowanie Mielca do grupy miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze
Potencjał turystyczny wynikający m.in. z przebiegu rzeki Wisłoki	Zmniejszająca się dostępność terenów inwestycyjnych
Rozwinięta gospodarka	Niewystarczająca liczba atrakcyjnych miejsc pracy
Funkcjonująca na terenie MOF Specjalna Strefa Ekonomiczna Euro-Park Mielec.	Niedoinwestowana infrastruktura instytucji kultury
Działalność instytucji otoczenia biznesu: Agencja Rozwoju Regionalnego, Inkubator Nowych Technologii IN-Tech	Niedoposażone i nieatrakcyjne przestrzenie publiczne
Otwarcie północnej obwodnicy Mielca	Niski poziom dostosowania placówek do osób ze szczególnymi potrzebami, występowanie barier architektonicznych
Wysoki potencjał i atrakcyjność środowiska przyrodniczego - formy ochrony przyrody m.in. Natura 2000, rezerваты przyrody	Niska jakość powietrza
Funkcjonowanie na terenie MOF Mielca Miejskiej Komunikacji Samochodowej	Brak pełnego zintegrowania MOF siecią ścieżek i tras rowerowych
Silne powiązania funkcjonalne w ramach MOF	Zjawisko wykluczenia komunikacyjnego, dotyczące przede wszystkim mieszkańców obszarów wiejskich

Szanse	Zagrożenia
Potencjał do rozwijania m.in. branż przemysłu lotniczego, motoryzacyjnego, metalowego czy budowlanego	Wysoka konkurencyjność innych ośrodków
Utworzenie układu multipolarnego Mielec-Dębica-Ropczyce,	Drenaż mózgów – migracje wykształconych, wysoko wykwalifikowanych osób w poszukiwaniu bardziej atrakcyjnych warunków zatrudnienia
Rozszerzenie oferty turystycznej i promocja turystyki aktywnej (kajakowej)	Postępujący kryzys klimatyczny i możliwość wystąpienia ekstremalnych zjawisk pogodowych
Możliwość pozyskania środków z nowej perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027, które umożliwią finansowanie projektów społecznych i inwestycyjnych w ramach ZIT	Zmieniające się trendy, potrzeby i oczekiwania mieszkańców oraz turystów wobec oferty kulturalnej i turystycznej

I.6 Diagnoza pogłębiona w wybranych obszarach tematycznych

Wśród typów działań z FEP 2021-227 realizowanych w instrumencie ZIT, w ramach których wdrażane mogą być projekty zintegrowane wskazuje się następujące typy przedsięwzięć:

- ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury
- fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych
- ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych
- uzbrajanie terenów inwestycyjnych
- zintegrowany i efektywny system publicznego transportu zbiorowego na terenie miast i ich obszarów funkcjonalnych

Biorąc pod uwagę zdiagnozowane w poprzednich rozdziałach potencjały, problemy i wyzwania rozwojowe oraz możliwe do realizacji w ramach FEP 2021-2027 projekty, dokonano analizy pogłębionej w odniesieniu do wskazanych wyżej obszarów tematycznych, skupiając się na kwestiach, które mają szczególne znaczenie dla dalszego rozwoju MOF Mielec. Poniżej przedstawiono dane statystyczne oraz przyczyny i skutki problemów występujących w MOF, jak również dokonano diagnozy pogłębionej dla wskazanych obszarów tematycznych.

Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury

Kluczowe dane statystyczne

Liczba obiektów zabytkowych wymagających podjęcia prac remontowych (rewaloryzacja, restauracja)		60
Liczba budynków bibliotek wymagających remontu		4
Liczba klubów, kół i sekcji zainteresowań w 2021 r.		29
Liczba obiektów kulturalnych w MOF dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnością		5
Liczba budynków centrów, domów, ośrodków, świetlic wymagających remontu		4
Liczba uczestników imprez organizowanych przez ośrodki kultury na 1000 ludności w 2021 r.		599
Liczba zorganizowanych imprez organizowanych przez ośrodki kultury na 1000 ludności w 2021 r.		3,2
Odsetek negatywnych ocen respondentów dotyczących atrakcyjności oferty kulturalnej [%]		29,6
Odsetek negatywnych ocen respondentów dotyczących dostępności oferty kulturalnej [%]		24,1
Odsetek osób korzystających z oferty kultury na terenie Mielca [%]		63
Udział osób, będących członkami kół, klubów lub sekcji seniora i Uniwersytetów Trzeciego Wieku w ogólnej liczbie ludności w wieku 60 lat i więcej w 2021 r. [%]		0,7
Udział wydatków na kulturę w wydatkach ogółem w 2021 r. [%]		16,6

Przyczyny i skutki występujących w MOF Mielca problemów

Przyczyna	Skutek	Problem
Złe warunki lokalowe, ograniczona przestrzeń i zły stan techniczny obiektów instytucji kultury	 Niski poziom atrakcyjności i dostępności oferty kulturalnej	Ograniczone możliwości uczestnictwa w życiu kulturalnym zgodnie z indywidualnymi preferencjami
Niedostatecznie wyposażenie placówek instytucji kultury		Wyludnianie się obszaru
Brak spójnej i zintegrowanej oferty placówek na terenie całego MOF		Niski poziom aktywności seniorów
Bliskość Rzeszowa i konkurencyjność jego oferty		Niedostatecznie wykorzystany potencjał dziedzictwa kulturowego gmin MOF
Niedostosowanie obiektów do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami		Niska atrakcyjność osiedleńcza i turystyczna obszaru MOF
Wzrastające potrzeby i oczekiwania mieszkańców oraz turystów		Brak dostępu do profesjonalnej, szeroko pojętej kultury i twórczości artystycznej

Uzasadnienie i diagnoza pogłębiona

W ramach prac nad Strategią ZIT przeprowadzono analizę popytu i potrzeb wśród gmin MOF, dotyczącą bazy infrastrukturalnej i oferty instytucji kultury¹⁶. Wynika z niej, iż kluczowym deficytem i problemem ograniczającym działalność i dalszy rozwój instytucji kultury funkcjonujących na terenie MOF Mielca są przede wszystkim złe warunki lokalowe, a także stan techniczny obiektów. Niedostateczna ilość przestrzeni w znacznym stopniu ogranicza możliwości organizacji zajęć, imprez i wydarzeń oraz rozszerzania ich oferty zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami odbiorców. W gminach MOF identyfikuje się bardzo wysokie zainteresowanie uczestnictwem m.in. w zajęciach warsztatowych i ruchowych, które obecnie nie są prowadzone przede wszystkim ze względu na brak dostępnych, odpowiednio przygotowanych i wyposażonych lokali. Zainteresowanie działalnością instytucji przewyższa możliwości lokalowe obiektów, co w konsekwencji prowadzi do konieczności ograniczenia liczby działających grup, a także ich liczebności. Konieczna jest zatem przebudowa i/lub rozbudowa, remont i modernizacja placówek oraz ich adaptacja do pełnienia różnorodnych funkcji. Ponadto, niezbędna jest budowa nowych budynków, które stanowiłyby nową, nowoczesną przestrzeń tak niezbędną dla zapewnienia możliwości uczestnictwa w życiu kulturalnym wszystkim mieszkańcom MOF, zgodnie z indywidualnymi preferencjami i potrzebami.

W MOF Mielec w latach 2012-2021 zauważalny jest spadek liczby organizowanych imprez, jak również uczestników imprez. Do roku 2019 r. sytuacja utrzymywała się na zbliżonym poziomie, natomiast od 2020 r. w wyniku pandemii COVID-19 dostrzega się zmniejszą aktywność i zainteresowanie ofertą kulturalną. W 2020 r. liczba uczestników imprez wynosiła 64 742 i była dużo niższa w porównaniu do lat poprzednich gdzie utrzymywała się na poziomie ponad 188 tys. osób. Istotne jest zatem poszerzenie oferty kulturalnej oraz powrót do sytuacji sprzed pandemii. Po dokonaniu analizy wyników badania ankietowego przeprowadzonego w 2023 r. wśród mieszkańców obszaru, można zauważyć, że 24,1% ankietowanych negatywnie ocenia dostępność oferty instytucji kultury, a 29,6% negatywnie ocenia atrakcyjność oferty kulturalnej. Na takie wartości oceny

¹⁶ Wyniki analizy przedstawiono znajdując się na stronie internetowej Miasta Mielec

ewidentnie ma wpływ zły stan techniczny budynku i jego bardzo ograniczona „pojemność” w stosunku do zmieniających się i rosnących oczekiwań mieszkańców. Wyzwaniem będzie zatem powrót do sytuacji sprzed pandemii, prowadzenie działań na rzecz zwiększenia poziomu uczestnictwa w życiu kulturalnym i uatrakcyjnienie oferty poprzez rozszerzenie katalogu form działalności kulturalnej w ramach działających instytucji kultury.

Kolejnym z argumentów przemawiających za koniecznością rozbudowy instytucji kultury i poszerzenia oferty jest konieczność dostosowania oferty do zmian demograficznych. W MOF Mielec zauważa się m.in. rosnący udział ludności w wieku poprodukcyjnym. W ostatniej dekadzie udział tej grupy w strukturze mieszkańców MOF Mielec wzrósł o 5,6 pp. i w 2021 r. wynosił 22,5% i był wyższy niż średnia dla województwa (21,3%). Powstawanie nowych obiektów kulturalnych na terenie gmin zrzeszonych w MOF jest istotne z punktu widzenia potrzeb i możliwości związanych z przemieszczaniem się, wśród osób w tej grupie mieszkańców. Z uwagi na częste ograniczenia związane z poruszaniem się i przemieszczaniem, wykluczenie komunikacyjne i zagrożenie marginalizacją społeczną osób ze szczególnymi potrzebami (seniorów czy osób z niepełnosprawnością), kluczowe jest zapewnienie dostępu do wysokiej jakości oferty w miejscu zamieszkania. Umożliwi to pełne uczestnictwo w życiu kulturalnym osobom ze szczególnymi potrzebami. Konieczność prowadzenia tego rodzaju działań potwierdzają dane dotyczące wskaźnika udziału osób, będących członkami kół, klubów lub sekcji seniora i Uniwersytetów Trzeciego Wieku w ogólnej liczbie ludności w wieku 60 lat i więcej. Wartość wskaźnika w latach 2015-2021 zmniejszyła się o 0,2 pp. co świadczy o zmniejszającej się aktywności seniorów, która w 2021 r. wynosiła 0,7% dla całego MOF. W obliczu zachodzących zmian kluczowe jest nie tylko poszerzenie oferty dla seniorów, ale priorytetem jest także realizacja przedsięwzięć mających na celu poszerzenie oferty i dostosowanie jej do potrzeb i oczekiwań różnych grup mieszkańców MOF, zarówno dzieci i młodzieży, dorosłych, jak i seniorów. Realizacja projektu pozwoli na stworzenie oferty atrakcyjnej z punktu widzenia różnych grup mieszkańców.

Głównym problemem i wyzwaniem w MOF oprócz niedostatecznie atrakcyjnej oferty jest niewystarczający dostęp do profesjonalnej, szeroko pojętej kultury i twórczości artystycznej. Infrastruktura w gminach MOF Mielec nie jest wystarczająco rozwinięta i odczuwalny jest brak odpowiedniego zaplecza do realizacji twórczości artystycznej oraz przekazywania historii regionu np. profesjonalnej sali koncertowej, profesjonalnych sal warsztatowych: teatralnych, tanecznych, wokalnych, muzycznych, itp.

Gminy MOF Mielec posiadają elementy infrastruktury kulturalnej, ale nie są one ukierunkowane i wyspecjalizowane w poszczególnych dziedzinach. Zanika również wiedza historyczna o produkcji fabryk lotniczych regionu, a potencjały obszaru nie są wykorzystane. Na obszarze widoczne są deficyty w dostępie do szeroko pojętej kultury oraz oferty dającej możliwość rozwijania zainteresowań, odkrywania zdolności, wrażliwości na sztukę i kreatywnego spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież, dorosłych oraz seniorów. W przypadku MOF istotne znacznie ma również wykorzystanie potencjału związanego z etnografią i upowszechnianiem dostępu oraz pielęgnowaniem i ochroną dziedzictwa kulturowego: Lasowiaków, Rzeszowiaków oraz grup, zespołów i środowisk ludowych reprezentujących i kultywujących lokalne tradycje. Ważne są działania na rzecz budowania i wzmacniania poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców obszaru, jak również rozwój ośrodków i instytucji o istotnym oddziaływaniu na cały obszar MOF. Realizacja projektu wpłynie na upowszechnienie wiedzy na temat historii obszaru oraz wzmocnienie poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców.

Fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych

Kluczowe dane statystyczne

Liczba koszy na śmieci na terenie MOF Mielec

1 150

Liczba parków spacerowo-wypoczynkowych w MOF Mielec

11

Odsetek negatywnych ocen dotyczących czystości miejsc publicznych na terenie MOF Mielec [%]

19,4

Odsetek respondentów uważający, że zwiększenie liczby terenów urządzonych (parków, placów zabaw, terenów zieleni, itd.) przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności MOF Mielca jako miejsca do zamieszkania [%]

30,4

Odsetek respondentów wskazujących jako słabą stronę MOF niską jakość przestrzeni publicznych [%]

13,5

Powierzchnia terenów zieleni w 2021 r. [ha]

872,4

Udział powierzchni biologicznie czynnej [%]

97,4

Przyczyny i skutki występujących w MOF Mielca problemów

Przyczyna	Skutek	Problem
Brak dostatecznej liczby miejsc sprzyjających integracji mieszkańców	Niska atrakcyjność i funkcjonalność przestrzeni publicznych 	Niski poziom aktywności i kapitału społecznego
Niewykorzystany potencjał dotyczący dostępności terenów rekreacyjno-wypoczynkowych		Niekorzystny wizerunek obszaru
Niewykorzystany potencjał wynikający z atrakcyjności środowiska przyrodniczego		Ograniczona atrakcyjność turystyczna i osiedleńcza
Niedostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb i oczekiwań społecznych		Deficyt miejsc przeznaczonych do turystyki krótkoterminowej, weekendowej
Niski standard niektórych przestrzeni publicznych, ich zaniedbanie i ograniczenie funkcjonalności		

Uzasadnienie i diagnoza pogłębiona

Dostępność atrakcyjnych przestrzeni publicznych warunkuje jakość życia mieszkańców poprzez zaspokajanie potrzeb w zakresie możliwości spędzania czasu wolnego zgodnie z indywidualnymi oczekiwaniami oraz integracji (np. sąsiedzkiej), a także obcowania z przyrodą czy wrażeń estetycznych. Szczególną rolę odgrywają tutaj tereny zieleni, które mogą pełnić wszystkie te funkcje, przyczyniając się ponadto do zachowania wysokiej jakości środowiska oraz niwelowania negatywnych skutków zmian klimatu. W MOF Mielca dostępność tego typu terenów jest zróżnicowana – łączna powierzchnia terenów zieleni wynosi 872,4 ha, na co składa się m.in. 11 parków spacerowo-wypoczynkowych i 20 zieleńców. Według 30,4% osób biorących udział w badaniu ankietowym zwiększenie liczby terenów urządzonych (m.in. parków, placów zabaw, itp.) jest ważnym kierunkiem dalszego rozwoju MOF, sprzyjającym poprawie jego atrakcyjności osiedleńczej.

Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych

Kluczowe dane statystyczne

Liczba obiektów noclegowych posiadających wypożyczalnię sprzętu pływającego		0,0
Liczba obiektów noclegowych posiadających wypożyczalnię sprzętu turystycznego		2,0
Liczba opracowanych dokumentów strategicznych dotyczących wykorzystania potencjału rzeki Wisłoki		1,0
Liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym (nierezydentom)		6 847,0
Odsetek respondentów wskazujących atrakcyjność turystyczną jako atut rozwojowy obszaru		4,8
Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem (bez obszarów Natura 2000)		29,5
Udział podmiotów prowadzących działalność związaną z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi		2,6

Przyczyny i skutki występujących w MOF Mielca problemów

Przyczyna	Skutek	Problem
Niewykorzystany potencjał rzeki Wisłoki	Niski poziom atrakcyjności turystycznej 	Niski poziom dywersyfikacji struktury gospodarczej
Ograniczenie turystyki w wyniku pandemii COVID-19		Niewykorzystany potencjał turystyczny cieków wodnych
Brak odpowiedniej infrastruktury turystycznej, w tym umożliwiającej korzystanie z rzeki		Brak atrakcyjnej oferty przyciągającej turystów

Uzasadnienie i diagnoza pogłębiona

Pandemia COVID-19 wpłynęła na osłabienie sektora turystyki nie tylko w MOF Mielec, ale w całym kraju. Jej długotrwałe skutki warunkują konieczność rozwijania coraz to nowszych form turystyki. Aktualnie problemem identyfikowanym w MOF jest niewystarczająca infrastruktura turystyczna (w tym baza noclegowa) umożliwiająca rozwój turystyki. Ponadto obszar ten cechuje się niewykorzystanym potencjałem rzeki Wisłoki.

MOF cechuje możliwość zwiększenia roli branży turystycznej i dywersyfikacji struktury gospodarczej. Zarówno przebieg rzeki Wisłoki, jak i obecność form ochrony przyrody stanowi potencjał do rozwoju turystyki aktywnej (np. organizację spływów kajakowych). Ważne jest zatem rozszerzenie oferty turystycznej i promocja turystyki aktywnej (kajakowej). Jest to szczególnie istotne z uwagi na zmieniające się trendy w zakresie turystyki i poszukiwanie przez turystów coraz to nowszych form spędzania czasu wolnego. Rzeką Wisłoką stwarza możliwość rozwoju transportu wodnego, kajakowego, czyli oferty skierowanej do aktywnych turystów. W wyniku prowadzonych działań zwiększy się zainteresowanie turystów, a tym samym wzrośnie atrakcyjność oferty w MOF.

Wyzwaniem dla MOF Mielec jest zintegrowanie oferty turystycznej na całym obszarze przy wykorzystaniu posiadanych potencjałów. Kompleksowa oferta turystyczna wpłynie na zwiększenie roli branży turystycznej, która wpłynie na dywersyfikację struktury gospodarczej obszaru MOF.

Uzbrajanie terenów inwestycyjnych

Kluczowe dane statystyczne

Instytucje otoczenia biznesu na 10 tys. podmiotów gospodarki narodowej w Mielcu		657,6
Liczba dostępnych ofert dotyczących terenów inwestycyjnych		6,0
Liczba podmiotów gospodarczych		9 435,0
Odsetek osób negatywnie oceniających możliwość znalezienia satysfakcjonującej pracy w MOF		49,6
Poziom pokrycia jednostek miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego		6,1
Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym		3,9
Udział ludności korzystający z sieci gazowej		86,2
Udział ludności korzystający z sieci kanalizacyjnej		81,8
Udział ludności korzystający z sieci wodociągowej		99,8
Udział w strukturze podmiotów prowadzących działalność profesjonalną, naukową i techniczną		10,1

Przyczyny i skutki występujących w MOF Mielca problemów

Przyczyna	Skutek	Problem
Ograniczona atrakcyjność gospodarcza	Zaklasyfikowanie Mielca jako miasta tracącego funkcje społeczno-gospodarcze 	Wyludnianie obszaru
Nierównomiernie rozwinięta infrastruktura techniczna		Niezadowalająca sytuacja na rynku pracy
Niski poziom pokrycia MPZP		Niedostateczny poziom uzbrojenia terenów inwestycyjnych

Uzasadnienie i diagnoza pogłębiona

Rozwój i uzbrajanie terenów inwestycyjnych w MOF Mielca wpłynie na wzrost atrakcyjności inwestycyjnej obszaru. Poprawa atrakcyjności przyczyni się do napływu nowych przedsiębiorców i inwestorów, a tym samym powstanie nowych miejsc pracy dla miejscowej ludności, wzrost przedsiębiorczości i rozwój gospodarczy całego obszaru. Jest to szczególnie istotne z uwagi na negatywne oceny dotyczące rynku pracy oraz wyludnianie się obszaru MOF.

Wśród potencjałów, które dają szanse na rozwój gospodarczy można wskazać sektor instytucji otoczenia biznesowego, jak również przynależność do Specjalnej Strefy Ekonomicznej Euro-Park Mielec i funkcjonowanie Mieleckiego Parku Przemysłowego. Obszar cechuje również duży potencjał innowacyjny, a MOF Mielec zgodnie z zapisami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego wpisuje się w Obszar Funkcjonalny Innowacyjnego Przemysłu, którego priorytetem jest rozwój przemysłu nowoczesnych technologii. Potencjałem, który przyczynia się również do wzrostu gospodarczego, jest dobra dostępność komunikacyjna, jak również otwarcie w 2022 r. północnej obwodnicy Mielca.

Obecnie na obszarze MOF zgodnie z bazą PAIH znajdują się 3 hale produkcyjne oraz dwa tereny inwestycyjne, położone w Mielcu oraz w gminie Tuszów Narodowy. Łączna powierzchnia obszarów inwestycyjnych wynosi 58,75 ha. W przypadku istniejącej infrastruktury na terenach inwestycyjnych widoczny jest deficyt dotyczący przyłącza gazu na terenie/

Wyzwaniem dla MOF będzie zatem kompleksowe uzbrojenie posiadanych terenów inwestycyjnych i przygotowanie ich do lokowania na ich obszarze inwestycji, jak również prowadzenie działań na rzecz pozyskania nowych terenów. W MOF Mielec widoczna jest potrzeba przygotowania nowych terenów inwestycyjnych, uzupełniających dotychczas funkcjonującą infrastrukturę gospodarczą MOF, w szczególności w miejscach, gdzie występują deficyty takich terenów.

Zintegrowany i efektywny system publicznego transportu zbiorowego na terenie miast i ich obszarów funkcjonalnych

Kluczowe dane statystyczne

Długość linii komunikacji autobusowej (w km)		395,5
Liczba linii komunikacji autobusowe		33,0
Liczba pojazdów w taborze Miejskiej Komunikacji Samochodowej		41,0
Liczba przystanków i słupków		446,0
Liczba samochodów osobowych na 1000 mieszkańców		591,3
Odsetek autobusów do lat 3		44,0
Odsetek autobusów mających powyżej 20 lat		12,2
Odsetek respondentów negatywnie oceniających dostępność transportu publicznego		34,8
Odsetek respondentów wskazujących brak dogodnych połączeń transportu zbiorowego, jako barierę rozwojową obszaru		31,6
Odsetek respondentów wskazujących zwiększenie liczby połączeń komunikacji miejskiej i regionalnej, jako działanie priorytetowe w kontekście stworzenia z MOF miejsca atrakcyjnego do zamieszkania		33,6

Przyczyny i skutki występujących w MOF Mielca problemów

Przyczyna	Skutek	Problem
Niski poziom świadomości ekologicznej mieszkańców	Niedostatecznie rozwinięty system transportu publicznego 	Wykluczenie transportowe m.in. seniorów
Popularność transportu indywidualnego nad transportem zbiorowym		Wzrost liczby samochodów osobowych na terenie powiatu mieleckiego
Brak systemu ITS na terenie MOF		Pogorszenie jakości powietrza
Brak dogodnych połączeń transportu zbiorowego		Niższy poziom spójności przestrzennej obszaru
Niski poziom integracji poszczególnych rodzajów transportu		Niższa mobilność mieszkańców obszaru
Niedostatecznie rozbudowana sieć ścieżek rowerowych		Niższa jakość życia, a przez to malejąca atrakcyjność osiedleńcza
Przestarzały tabor autobusowy		

Uzasadnienie i diagnoza pogłębiona

Realizacja projektu będzie miała wpływ na cały obszar MOF Mielca. Rozwój zrównoważonego i ekologicznego systemu transportu publicznego dla MOF Mielec wraz z rozbudową infrastruktury m.in. stacji ładowania pojazdów elektrycznych, przyczyni się do poprawy jakości powietrza na obszarze MOF, jak również zwiększenia poziomu integracji przestrzennej. Z uwagi na widoczne problemy i niewykorzystany potencjał dworca w Mielcu, jako atrakcyjnego punktu przesiadkowego i elementu systemu transportu multimodalnego, realizacja projektu będzie miała szeroki zakres oddziaływania i wpłynie na cały MOF.

Jednym z głównych problemów MOF Mielca jest nadmierny ruch samochodowy, a co za tym idzie zanieczyszczenie środowiska naturalnego i obniżenie jakości życia mieszkańców. W latach 2012-2021 na terenie powiatu mieleckiego odnotowano wzrost liczby zarejestrowanych samochodów osobowych, co przekłada się na zwiększone natężenie ruchu drogowego, a tym samym problemy takie jak zatory drogowe. Problemy te, wraz z niższą jakością powietrza, wynikają m.in. z niedostatecznie rozwiniętego systemu komunikacji publicznej, przez co mieszkańcy często zmuszeni są do przemieszczania się własnym środkiem transportu. Transport publiczny na terenie MOF nie jest bowiem wystarczająco zintegrowany, przez co występują trudności z dojazdem z jednego punktu do drugiego, szczególnie na obszarach wiejskich. Ponadto, istotnym czynnikiem wpływającym na niski poziom atrakcyjności oferty przewozowej w MOF jest obecność

przestarzałych pojazdów w taborze autobusowym, co przekłada się nie tylko na zanieczyszczenie powietrza, ale również na obniżenie poziom komfortu podróży.

Rozwiązaniem zidentyfikowanych problemów będzie stworzenie atrakcyjnej oferty przewozowej stanowiącej atrakcyjną alternatywę dla indywidualnych środków transportu, co przyczyni się do ograniczenia natężenia ruchu drogowego oraz przełoży się na poprawę dostępności komunikacyjnej MOF. Elementem interwencji będzie budowa i modernizacja infrastruktury transportowej, a także zakup nowoczesnego taboru autobusowego, dzięki czemu możliwe będzie usprawnienie systemu transportowego oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń do środowiska. Z kolei budowa, przebudowa i modernizacja infrastruktury w postaci m.in. stacji ładowania pojazdów elektrycznych oraz ścieżek rowerowych przełoży się na rozwój komplementarnych form mobilności w MOF. Ponadto, w ramach projektu zaplanowano digitalizację systemu mobilności, przez co wzrośnie efektywność i atrakcyjność oferty przewozowej.

II. Założenia planistyczne

II Założenia planistyczne MOF Mielca

II.1 Cele realizowane w ramach ZIT wraz z kierunkami działań

Zgodnie z przytoczonym wyżej zapisem, Strategia ZIT MOF Mielca powinna zawierać cele, które mają być realizowane w ramach ZIT. Z uwagi na wymogi prawne, w dokumencie zaproponowano schemat interwencji strategicznej w podziale na dwie sfery: społeczno-gospodarczą i przestrzenno-środowiskową. Przedmiotowe opracowanie i zaplanowana interwencja stanowi element komplementarności międzyokresowej oraz kontynuację zapisów Strategii Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca, w której to, jako cel nadrzędny wskazano „Wzmocnienie procesów rozwoju społeczno-gospodarczego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca”. Uszczegółowieniem celów strategicznych przedmiotowej strategii ZIT są natomiast kierunki działania, w ramach których zidentyfikowano poszczególne projekty.

W ramach ZIT realizowane będą dwa cele strategiczne. Interwencja przedstawiona w strategii została wypracowana przez Związek ZIT we współpracy z Zespołem Konsultacyjnym pełniącym funkcję ciała doradczego, bazując na uzyskanych wynikach przeprowadzonej diagnozy oraz badań ankietowych i przeprowadzonej analizie popytu i potrzeb w zakresie kultury. Przeprowadzenie kompleksowej diagnozy oraz zidentyfikowanie realnych potrzeb mieszkańców MOF, umożliwiło wskazanie deficytów, potencjałów, problemów, jak i wyzwań, z którymi będą musiały zmierzyć się samorządy MOF Mielec. Cele strategiczne ZIT są spójne i wzajemnie się uzupełniają, są zintegrowane, a ich realizacja pozwoli na kompleksowy rozwój MOF. Efekty kierunków działań przyczynią się do osiągnięcia zakładanych celów, a ich efekty będą spójne, zintegrowane i pozwolą na kompleksowy rozwój całego obszaru funkcjonalnego. Niniejsza strategia w zintegrowany i kompleksowy sposób odpowiada na potrzeby społeczności lokalnej oraz wykorzystuje potencjał MOF Mielec.

Zidentyfikowane cele stanowią odpowiedź na zdiagnozowane problemy i wyzwania, jak również skupione są na wykorzystaniu posiadanych potencjałów. Poniżej przedstawiono syntetyczną charakterystykę poszczególnych celów strategicznych oraz spodziewanych efektów ich realizacji.

Sfera społeczno-gospodarcza

Cel strategiczny ZIT 1.	Rozwój społeczno-gospodarczy obszaru MOF wraz z podniesieniem jakości życia mieszkańców MOF
Kierunek działania 1.1.	Rozwój usług publicznych
Kierunek działania 1.2.	Wzmocnienie funkcji gospodarczych obszaru MOF

Sfera przestrzenno-środowiskowa

Cel strategiczny ZIT 2.	Rozwój infrastruktury i ochrona środowiska w MOF wraz z kompleksowym zagospodarowaniem przestrzeni publicznych
Kierunek działania 2.1.	Poprawa zintegrowania obszaru poprzez rozbudowę infrastruktury i rozwój mobilności
Kierunek działania 2.2.	Ochrona różnorodności biologicznej wraz z podniesieniem jakości przestrzeni publicznych

Cel strategiczny ZIT 1. Rozwój społeczno-gospodarczy obszaru MOF wraz z podniesieniem jakości życia mieszkańców MOF

Cel skupiony jest na wykorzystaniu potencjałów oraz przeciwdziałaniu deficytom, aby w efekcie wpłynąć na poprawę jakości życia, jak również rozwój gospodarczy. Realizowane działania w ramach sfery społeczno-gospodarczej dotyczą w szczególności rozwoju usług społecznych – ze wskazaniem na kulturę oraz wzmocnienia funkcji gospodarczych, poprzez rozwój terenów inwestycyjnych i ich kompleksowe uzbrojenie.

Działania realizowane w ramach celu strategicznego ZIT 1 są ze sobą powiązane, ponieważ stworzenie kompleksowej i spójnej oferty kulturalnej wpłynie na poprawę atrakcyjności osiedleńczej MOF Mielca, a przy wykorzystaniu potencjału zasobów środowiska i dziedzictwa historyczno-kulturalnego, również poprawę atrakcyjności turystycznej, a tym samym rozwój gospodarczy i zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej.

Cel strategiczny ZIT 1 oddziałuje na Cel strategiczny ZIT 2 i warunkuje konieczność rozwijania infrastruktury oraz przestrzeni publicznych, wraz z jednoczesnym przestrzeganiem zasad zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska, z uwagi na rozwój społeczno-gospodarczy będący rezultatem realizacji Celu strategicznego ZIT 1.

Poniżej zaprezentowano rezultaty, które powstaną w wyniku realizacji projektów związanych z osiągnięciem celu strategicznego ZIT 1.

Kierunek działania 1.1.

Rozwój usług publicznych

Katalog usług publicznych jest szeroki obejmuje różnego rodzaju usługi. W przypadku MOF Mielca, zgodnie z przeprowadzoną diagnozą, za kluczowy obszar wymagający wsparcia uznaje się sektor kultury. W odpowiedzi na zidentyfikowane problemy i deficyty MOF Mielca w obszarze kultury wypracowano projekty zintegrowane skupione na podniesieniu potencjału instytucji kultury poprzez poprawę standardu ich bazy infrastrukturalnej oraz wspieranie rozwoju oferty kulturalnej. Zakłada się, że realizacja zaplanowanych w ramach projektu przedsięwzięć będzie sprzyjała podniesieniu jakości życia w MOF i wzmocnieniu jego atrakcyjności osiedleńczej i turystycznej poprzez zwiększenie dostępności kultury i twórczości artystycznej oraz stymulowanie aktywności i poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców.

Realizacja zaplanowanych w ramach kierunku działania 1.1 przedsięwzięć będzie miała wpływ na rozwój całego obszaru. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury i bazy kulturalnej przyczyni się do zwiększenia dostępności do usług publicznych (kulturalno-rozrywkowych) na terenie całego MOF, a tym samym podniesienia jakości życia mieszkańców. Możliwość obcowania z kulturą sprzyja bowiem nie tylko kształtowaniu wrażliwości i systemu wartości oraz poprawie samopoczucia człowieka, ale również budowaniu i wzmacnianiu więzi społecznych i rozszerzaniu możliwości adaptacji do zmian zachodzących w otoczeniu. Inwestycje w infrastrukturę oraz dostosowanie istniejących oraz nowych obiektów w celu udostępnienia ich również osobom ze szczególnymi potrzebami (w tym osobom starszym i osobom z niepełnosprawnością) pozwoli na pełne uczestnictwo w życiu kulturalnym wszystkim grupom mieszkańców. Z uwagi na fakt, iż kultura odgrywa ważną rolę w procesie rozwoju osobistego i kształtowania postaw społecznych, dostęp do niej jest istotny zarówno dla dzieci i młodzieży, jak i osób dorosłych oraz w wieku senioralnym. Rozbudowa infrastruktury oraz poszerzenie oferty zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami wszystkich grup wiekowych pozwoli zarówno na rozwijanie zainteresowań oraz odkrywanie zdolności wśród najmłodszych, jak i wzmacnianie umiejętności osób szczególnie utalentowanych oraz doskonalenie kompetencji już nabytych. Ponadto, realizacja zaplanowanych przedsięwzięć wpłynie na zwiększenie zaangażowania w działalność społeczną i artystyczną dotychczas nieaktywną grupę mieszkańców obszaru, a tym samym zwiększenie poziomu integracji społecznej. Istotnym założeniem dla planowanych działań jest rozproszenie oferty kulturalnej poprzez udostępnienie jej w różnych budynkach na terenie całego MOF, dzięki czemu wzrośnie jej dostępność. Ze względu na postępujący proces starzenia się społeczeństwa, coraz więcej mieszkańców oczekuje bowiem szerokiej oferty blisko swojego miejsca zamieszkania, co umożliwiłoby im pełne uczestnictwo w życiu kulturalnym.

Stworzenie kompleksowej i spójnej oferty kulturalnej wpłynie na poprawę atrakcyjności osiedleńczej MOF Mielca, a przy wykorzystaniu potencjału zasobów środowiska i dziedzictwa historyczno-kulturalnego, również poprawy atrakcyjności turystycznej. Z infrastruktury stworzonej w ramach projektu będą mogli korzystać mieszkańcy całego obszaru funkcjonalnego, jak i odwiedzający go turyści. Wśród korzyści dla poszczególnych gmin objętych zakresem projektu można wskazać na poprawę stanu i pojawienie się nowej infrastruktury służącej działalności kulturalnej, czy unowocześnienie i podniesienie standardów animacji i edukacji kulturowej. Dzięki realizacji projektu w partnerstwie i rozpoznaniu potrzeb społeczności, możliwe będzie stworzenie spójnej, kompleksowej oferty na terenie każdej z gmin, która będzie różnorodna i dostępna dla wszystkich mieszkańców MOF, jednocześnie wykorzystując posiadane zasoby i funkcjonujące instytucje i podmioty np. Mielecką Orkiestrę Symfoniczną (uzyska status instytucji kultury z chwilą wpisu do Rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez Gminę Miejską Mielec). Instytucje kultury na obszarze MOF będą się wzajemnie dopełniać pod względem tworzenia oferty kulturalnej. Każda z nich oferować będzie inny katalog zajęć i warsztatów oraz pozostałych form działalności kulturalnej, które obecnie są niedostępne w ofercie kulturalnej MOF Mielca, jak np. koncerty muzyki klasycznej na poziomie profesjonalnym, promowanie i upowszechnianie narodowego i światowego dorobku kulturalnego oraz twórczości lokalnej w zakresie muzyki klasycznej i estradowej.

Kierunek działania 1.1 jest spójny z działaniami zaplanowanymi w ramach pozostałych kierunków działań, ponieważ ich realizacja (poprzez rozwój gospodarki, budowę infrastruktury i rozwijanie mobilności) przyczynia się do poprawy, jakości życia mieszkańców MOF Mielec.

Kierunek działania 1.2.

Wzmocnienie funkcji gospodarczych obszaru MOF

Z punktu widzenia dalszego rozwoju miasta, jak i całego MOF, kluczowe jest wzmocnienie funkcji gospodarczych, ze szczególnym wskazaniem na dywersyfikację struktury gospodarki w oparciu o turystykę, jak również uzbrajanie terenów inwestycyjnych, uzupełniających obecnie funkcjonującą infrastrukturę gospodarczą, wraz z ich jednoczesną promocją. Pozwoli to na pozyskanie nowych inwestorów. Promocja gospodarcza oraz działania mające na celu podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej, poprzez m.in. budowę infrastruktury technicznej, pozwolą na stwarzanie warunków do powstawania przedsiębiorstw konkurencyjnych oraz otwartych na innowacje, co stanowi istotne wyzwanie dla samorządów MOF Mielca. Ważne jest także wykorzystanie posiadanego potencjału wynikającego m.in. z dziedzictwa kulturowego, jak również zasobów naturalnych (przebieg rzeki Wisłoki), w celu rozwijania i wzmacniania funkcji turystycznych obszaru. Wykorzystanie potencjału turystycznego rzeki poprzez budowę odpowiedniej infrastruktury np. kajakowej, pozwoli na zwiększenie roli sektora usług turystycznych oraz zwiększenia zainteresowania różnymi formami

turystyki aktywnej. Wzmocnienie funkcji gospodarczych obszaru MOF możliwe będzie dzięki realizacji innych i wdrażaniu innych kierunków działania, w szczególności Kierunku działania 2.1. Poprawa zintegrowania obszaru poprzez rozbudowę infrastruktury i rozwój mobilności, który skupiony jest na rozwoju sieci infrastruktury, pełniących istotną rolę w procesie lokowania w MOF nowych inwestycji. Kierunek turystyki i kultury będzie również wspierany pośrednio poprzez wsparcie pożyczkowe przedsiębiorstw w zakresie turystyki oraz podmiotów publicznych kwalifikujących do wsparcia w zakresie cs 2i i 2ii. Dane służące monitorowaniu pożyczek i osiągnięciu celu strategii będą w miarę możliwości pozyskiwane od Pośredników finansowych.

Ze względu na zintegrowany charakter zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć, szczególną rolę we wdrażaniu zadań w ramach kierunku działania 1.2. odegra współpraca z podmiotami społeczno-gospodarczymi, w tym m.in. Agencją Rozwoju Regionalnego MARR S.A. MARR S.A. w perspektywie finansowej 2014-2020 pełniła rolę pośrednika finansowego i w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego 2014-2020 przekazała znaczące środki na wsparcie przedsiębiorców, wspierając tym samym terytorialne podejście rozwoju MOF Mielec. Perspektywa finansowa 2021-2027 również zakłada wsparcie pożyczkowe, m.in. w ramach celów szczegółowych: 1iii, czy 2i i 2ii, gdzie wsparciem oprócz przedsiębiorców będą objęte również podmioty publiczne. Współpraca w tym zakresie daje potencjał do rozwiązywania problemów zidentyfikowanych w sferze gospodarczej i stymulowania wzrostu gospodarczego MOF. Kierunek ten będzie również wspierany pośrednio poprzez wsparcie pożyczkowe przedsiębiorstw również w zakresie sektora turystyki a także rozwoju gospodarczego. Dane służące monitorowaniu pożyczek i osiągnięciu celu strategii będą w miarę możliwości pozyskiwane od Pośredników finansowych.

Cel strategiczny ZIT 2. Rozwój infrastruktury i ochrona środowiska w MOF wraz z kompleksowym zagospodarowaniem przestrzeni publicznych

Cel skupiony jest na rozwijaniu infrastruktury i mobilności, stworzeniu bezpiecznych przestrzeni publicznych oraz ochronie przyrody. Efektem realizacji celu będzie zwiększenie integracji mieszkańców, dzięki bezpiecznym przestrzeniom publicznym, jak również poprawa skomunikowania wewnątrz MOF oraz ograniczenie zjawiska wykluczenia transportowego. Realizowane działania w ramach sfery przestrzenno-środowiskowej dotyczą w szczególności rozwoju mobilności oraz stworzeniu atrakcyjnych miejsc do rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców, co podobnie jak realizacja Celu strategicznego ZIT 1 wpłynie na podniesienie jakości życia mieszkańców i zwiększenie poziomu atrakcyjności.

Cel strategiczny ZIT 2 jest spójny z Celem strategicznym ZIT 1 ponieważ ich realizacja pozwoli na podniesienie poziomu życia mieszkańców, zwiększy możliwości spędzania czasu wolnego, dzięki

rozbudowie oferty oraz miejsc sprzyjających integracji, jak również pozwoli na zapewnienie równego dostępu do oferty MOF, dzięki rozwojowi infrastruktury transportowej i mobilności.

Poniżej zaprezentowano rezultaty, które powstaną w wyniku realizacji projektów związanych z osiągnięciem celu strategicznego ZIT 2.

Kierunek działania 2.1.

Poprawa zintegrowania obszaru poprzez rozbudowę infrastruktury i rozwój mobilności

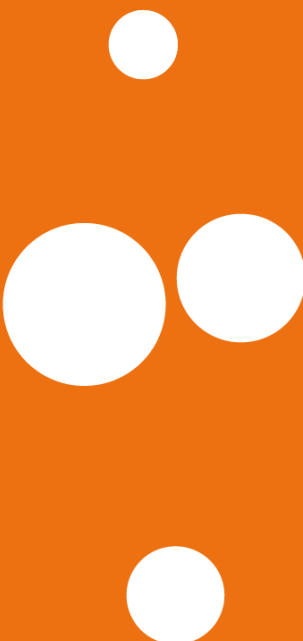
Istotną rolę w kontekście rozwoju MOF, odgrywa infrastruktura drogowa i okołodrogowa oraz kwestie związane z dostępnością transportową. Zapewnienie dostępu do komunikacji publicznej jest niezwykle istotne i pozwala na ograniczenie zjawiska wykluczenia transportowego, w szczególności wśród seniorów. Ważne z uwagi na stan i jakość powietrza, jest również dążenie do ograniczenia wykorzystania indywidualnych środków transportu, na rzecz komunikacji zbiorowej. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z transportu, będzie możliwe dzięki budowie, przebudowie i modernizacji infrastruktury na potrzeby transportu miejskiego i komplementarnych form mobilności, wdrażaniu rozwiązań multimodalnych, digitalizacji systemu mobilności, a także wymianie i modernizacji i zakupie taboru autobusów zero bądź niskoemisyjnych. W MOF istnieje realna potrzeba wymiany pojazdów na bardziej nowoczesne i energooszczędne, co będzie miało korzystny wpływ na jakość i stan środowiska. Kierunek działania 2.1. Poprawa zintegrowania obszaru poprzez rozbudowę infrastruktury i rozwój mobilności spójny jest z założeniami Kierunku działania 2.2 ponieważ ich realizacja pozwoli na poprawę jakości powietrza na terenie MOF, a zasięg oddziaływania obejmować będzie całe terytorium obszaru funkcjonalnego.

Kierunek działania 2.2.

Ochrona różnorodności biologicznej wraz z podniesieniem jakości przestrzeni publicznych

Wyzwaniem dla MOF Mielca są identyfikowane obecnie procesy związane z intensywną presją urbanistyczną na obszary podmiejskie i wiejskie, co wiąże się z rosnącymi potrzebami i koniecznością rozbudowy infrastruktury. Ponadto istotną rolę w dalszym rozwoju MOF odgrywa również postępujący kryzys klimatyczny. Rozwinięta infrastruktura i atrakcyjne, bezpiecznie przestrzenie publiczne stanowią podstawowe oczekiwanie mieszkańców. Realizacja wskazanego kierunku działania pozwoli na stworzenie atrakcyjnych miejsc do rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców, co przełoży się na wysoką jakość życia. Racjonalne zagospodarowanie terenów zieleni przyczyni się nie tylko do rozwoju oferty rekreacyjno-wypoczynkowej MOF, ale również do poprawy estetyki przestrzeni publicznych oraz eliminowania zjawisk takich jak np. miejska wyspa ciepła, co ma istotne znaczenie dla komfortu i jakości życia mieszkańców. Dostępność zieleni w postaci drzew i krzewów sprzyja bowiem utrzymaniu optymalnej temperatury na terenach zurbanizowanych, a wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej ma wpływ na zachowanie odpowiedniej przepuszczalności gruntu, co ma istotne znaczenie w przypadku nasilających się ekstremalnych zjawisk pogodowych, np. nawałnych deszczy i długich okresów suszy.

Kierunek działania 2.2. wykazuje zintegrowanie i powiązany jest z kierunkiem działania 2.1, ponieważ ich realizacja wpłynie na poprawę jakości powietrza, a tym samym podniesienia jakości życia mieszkańców MOF.

III.

Uzasadnienie logiki ZIT

III Uzasadnienie logiki ZIT

III.1 Matryca Strategii ZIT

Zgodnie z przepisami i wytycznymi zawartymi w Umowie Partnerstwa i Zasadach realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027, strategia ZIT, pełniąca rolę strategii terytorialnej (w odniesieniu do zapisów art. 29 rozporządzenia ogólnego) składa się z sześciu elementów:

- syntezy diagnozy obszaru realizacji ZIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych,
- celów, które mają być zrealizowane w ramach ZIT uwzględniających podejście zintegrowane, oczekiwane wskaźniki rezultatu i produktu, powiązania z właściwym programem,
- listy projektów wraz z informacją na temat sposobu ich wyboru oraz powiązania z innymi projektami,
- źródeł finansowania,
- warunków i procedur obowiązujących w realizacji Strategii ZIT,
- opisu procesu zaangażowania partnerów społecznych i gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób ze specjalnymi potrzebami, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem Strategii ZIT oraz sprawozdanie z jego konsultacji społecznych.

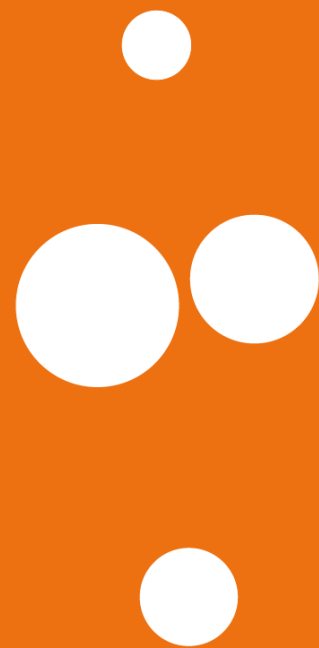
Matryca interwencji ilustruje logikę projektową interwencji ze szczególnym uwzględnieniem dwóch obligatoryjnych elementów strategii ZIT, mianowicie celów i listy projektów. Wyróżnione w dokumencie projekty zintegrowane wynikają, a tym samym realizują cele ZIT. Dodatkowo odniesiono się do Priorytetów i Celów szczegółowych wynikających z Funduszy Europejskich dla Podkarpacia 2021-2027, jak również celu realizowanego w ramach Funduszy Europejskich dla Polski Wschodniej 2021-2027.

Cel strategiczny ZIT	Kierunek działania	Priorytet FEP 2021-2027	Cel szczegółowy FEP 2021-2027/	Tytuł projektu zintegrowanego	Partnerzy projektu	Problemy/deficyty/potrzeby oraz potencjały, na które odpowiedź stanowi projekt	Wyzwania rozwojowe	Oddziaływanie projektu na obszar całego MOF
Cel strategiczny ZIT 1. Rozwój społeczno-gospodarczy obszaru MOF wraz z podniesieniem jakości życia mieszkańców MOF	Kierunek działania 1.1. Rozwój usług publicznych	PRIORYTET 6 – ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONY TERYTORIALNIE	Cel szczegółowy 5(i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich	Poszerzenie oferty kulturalnej i wykorzystanie potencjału instytucji kultury - I	Gmina Miejska Mielec, Gmina Przecław, Gmina Tuszów Narodowy	Deficyty/potrzeby/problemy: - Wyludnianie się i postępująca suburbanizacja Mielca - Starzenie się społeczności lokalnej i niska aktywność seniorów - Brak spójnej oferty zasobów kultury i cennych zasobów przyrodniczych - Zmieniające się trendy, potrzeby i oczekiwania mieszkańców oraz turystów wobec oferty kulturalnej - Niedostateczne zasoby lokalowe, deficyty przestrzeni niezbędnej prowadzenia i rozwijania działalności instytucji kultury - Niski poziom dostosowania placówek do osób ze szczególnymi potrzebami, występowanie barier architektonicznych - Brak dostępu do profesjonalnej szeroko pojętej kultury i twórczości artystycznej na terenie MOF, konkurencyjność innych ośrodków (w szczególności Rzeszowa) Potencjały: - Funkcjonowanie placówek kultury na terenie całego MOF - Dziedzictwo kultury niematerialnej i materialnej, historia regionu	Podniesienie potencjału instytucji kultury poprzez poprawę standardu ich bazy infrastrukturalnej oraz wspieranie rozwoju oferty kulturalnej, sprzyjające podnoszeniu jakości życia, poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców oraz wzrostowi atrakcyjności turystycznej MOF.	Poszerzenie oferty kulturalnej i wykorzystanie potencjału instytucji kultury przyczyni się do poprawy dostępności usług publicznych, zapewnienia równego dostępu do oferty instytucji kultury na terenie całego MOF, zwiększenia partycypacji mieszkańców w życiu społecznym oraz wzmacniania więzi społecznych, a tym samym poprawy jakości ich życia.
	Kierunek działania 1.2. Wzmocnienie funkcji gospodarczych obszaru MOF			Kompleksowe przygotowanie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych	Gmina Mielec, Gmina Przecław, Gmina Tuszów Narodowy	Deficyty/potrzeby/problemy: - Zmniejszająca się dostępność terenów inwestycyjnych - Niski poziom pokrycia MPZP - Nierównomiernie rozwinięta infrastruktura techniczna Potencjały: - Specjalna Strefa Ekonomiczna Euro-Park Mielec i Mielecki Park Przemysłowy - Duży potencjał innowacyjny - Dostępność komunikacyjna – otwarcie północnej obwodnicy Mielca	W MOF Mielec widoczna jest potrzeba przygotowania nowych terenów inwestycyjnych, uzupełniających dotychczas funkcjonującą infrastrukturę gospodarczą MOF, w szczególności w miejscach, gdzie występują deficyty takich terenów. Obszar posiada potencjał do	Uzbrojenie oraz kompleksowe przygotowanie terenów pod inwestycje przyczyni się do poprawy atrakcyjności inwestycyjnej i zwiększenia konkurencyjności całego obszaru MOF.

							rozwoju gospodarczego m.in. w zakresie innowacyjności. Dobra dostępność komunikacyjna stanowi magnes przyciągający inwestorów, w szczególności do SSE.	
				Wykorzystanie potencjału turystycznego rzeki Wisłoki	Gmina Przecław, Gmina Mielec	Deficyty/potrzeby/problemy: - Niski poziom dywersyfikacji gospodarki - Niewykorzystany potencjał związany z ciekami wodnymi - Brak odpowiedniej infrastruktury umożliwiającej korzystanie z rzeki Potencjały: - Rozszerzenie oferty turystycznej i promocja turystyki aktywnej (kajakowej) - Możliwość zwiększenia roli branży turystycznej i dywersyfikacji struktury gospodarczej	Rzeka Wisłoka stwarza możliwość rozwoju transportu wodnego, kajakowego, czyli oferty skierowanej do aktywnych turystów. Zwiększenie roli branży turystycznej przyczyni się do większej dywersyfikacji gospodarczej obszaru MOF.	Wykorzystane posiadanego potencjału i rozbudowa infrastruktury turystycznej, pozwoli na poszerzenie oferty skierowanej do turystów, a tym samym przełoży się na rozwój gospodarczy i zwiększenie atrakcyjności turystycznej całego obszaru MOF, dzięki stworzeniu kompleksowej oferty wykorzystującej potencjał rzeki Wisłoki.
Cel strategiczny ZIT 2. Rozwój infrastruktury i ochrona środowiska w MOF wraz z kompleksowym zagospodarowaniem przestrzeni publicznych	Kierunek działania 2.1. Poprawa zintegrowania obszaru poprzez rozbudowę infrastruktury i rozwój mobilności	Priorytet 4 Mobilność i łączność	Cel szczegółowy 3(ii) Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej	Rozwój infrastruktury rowerowej w MOF Mielec	Gmina Mielec, Gmina Przecław, Gmina Tuszów Narodowy	Deficyty/potrzeby/problemy: - Wzrost liczby samochodów osobowych - Trudności w zmianie zachowań transportowych mieszkańców - Niska jakość powietrza na terenie miasta - Brak pełnego zintegrowania MOF siecią ścieżek i tras rowerowych - Intensywna suburbanizacja i napływ mieszkańców w obszarze funkcjonalnym - Zjawisko wykluczenia komunikacyjnego, dotyczące przede wszystkim mieszkańców obszarów wiejskich - Niska przepustowość głównych tras komunikacyjnych w MOF w godzinach szczytu Potencjały: - Wdrażanie rozwiązań multimodalnych - Funkcjonowanie na terenie MOF Mielca Miejskiej Komunikacji Samochodowej - Wzrost świadomości ekologicznej wśród mieszkańców	Rozwój infrastruktury rowerowej, stanowić będzie uzupełnienie układu komunikacyjnego oraz przyczyni się do poprawy jakości powietrza, jak również zwiększenia spójności przestrzennej MOF.	Realizacja projektu przełoży się na zwiększenie dostępności komunikacyjnej obszaru, zintegrowanie przestrzenne całego MOF, podniesienie jakości życia mieszkańców, jak również zmianę nawyków transportowych.

	Kierunek działania 2.2. Ochrona różnorodności biologicznej wraz z podniesieniem jakości przestrzeni publicznych	PRIORYTET 6 – ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONY TERYTORIALNIE	Cel szczegółowy 5(i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich	Odnowa przestrzeni publicznych na terenie MOF Mielec	Gmina Miejska Mielec, Gmina Mielec, Gmina Przeclaw	Deficyty/potrzeby/problemy: • Zróżnicowany poziom dostępności terenów zieleni urządzonej w MOF • Niski standard niektórych przestrzeni publicznych, ich zaniedbanie i ograniczenie funkcjonalności • Brak dostatecznej liczby miejsc do integracji mieszkańców • Postępujący kryzys klimatyczny i nasilanie się jego negatywnych skutków • Deficyt miejsc przeznaczonych do turystyki krótkoterminowej, weekendowej • Konieczność likwidacji barier architektonicznych w przestrzeniach publicznych w celu dostosowania ich do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami Potencjały: • Dostępność terenów rekreacyjno-wypoczynkowych • Wysoki potencjał i atrakcyjność środowiska przyrodniczego	Poprawa standardu przestrzeni publicznych oraz przywrócenie ich dawnych lub nadanie nowych funkcji poprzez ich odnowę i zagospodarowanie w celu zwiększenia dostępności miejsc rekreacyjno- wypoczynkowych oraz sprzyjających integracji.	Projekt ukierunkowany jest na rozwiązywanie wspólnych dla samorządów MOF problemów związanych z niską jakością przestrzeni publicznych i brakiem atrakcyjnych miejsc rekreacyjno- wypoczynkowych. Jego realizacja jest kluczowa z punktu widzenia rozwoju terytorialnego MOF i ma strategiczne znaczenie dla jego rozwoju społeczno- gospodarczego ze względu na fakt, iż rozwój atrakcyjnych, bezpiecznych, wielofunkcyjnych przestrzeni publicznych o wysokim standardzie przyczyni się do poprawy jakości i komfortu życia mieszkańców, a także przełoży się na zwiększenie atrakcyjności turystycznej całego obszaru. Ponadto odnowa przestrzeni publicznych przyczyni się do poprawy wizerunku całego MOF, poprawy poziomu bezpieczeństwa w przestrzeniach publicznych oraz integracji mieszkańców MOF Mielca.
--	---	--	--	--	--	--	---	---

Cel strategiczny ZIT	Kierunek działania	Priorytet FEPW 2021-2027	Cel szczegółowy FEPW 2021-2027	Tytuł projektu zintegrowanego	Partnerzy projektu	Problemy/deficyty/potrzeby oraz potencjały, na które odpowiedź stanowi projekt	Wyzwania rozwojowe	Oddziaływanie projektu na obszar całego MOF
Cel strategiczny ZIT 2. Rozwój infrastruktury i ochrona środowiska w MOF wraz z kompleksowym zagospodarowaniem przestrzeni publicznych	Kierunek działania 2.1. Poprawa zintegrowania obszaru poprzez rozbudowę infrastruktury i rozwój mobilności	Priorytet FEPW.03 Zrównoważona mobilność miejska	EFRR/FS.CP2.VIII - Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	Rozwój zrównoważonego i ekologicznego systemu transportu publicznego dla MOF Mielec	Gmina Miejska Mielec, Gmina Mielec	Deficyty/potrzeby/problemy: - Wzrost liczby samochodów osobowych - Trudności w zmianie zachowań transportowych mieszkańców - Niska jakość powietrza na terenie miasta - Intensywna suburbanizacja i napływ mieszkańców w obszarze funkcjonalnym - Niska jakość infrastruktury technicznej na potrzeby transportu miejskiego - Obecność przestarzałych (ponad 20-letnich) autobusów w taborze Potencjały: - Wdrażanie rozwiązań multimodalnych - Funkcjonowanie na terenie MOF Mielca Miejskiej Komunikacji Samochodowej - Wysoki udział w strukturze taboru autobusów do lat 3	Rozwój systemu transportowego MOF w odpowiedzi na postępujące tendencje związane z intensyfikacją ruchu drogowego poprzez wdrażanie rozwiązań z zakresu zrównoważonej mobilności miejskiej w celu stworzenia oferty stanowiącej atrakcyjną alternatywę dla transportu indywidualnego.	Realizacja projektu przyczyni się do wzmacniania powiązań przestrzenno-funkcjonalnych w MOF Mielca poprzez rozwój sieci połączeń transportu zbiorowego między tworzącymi go gminami oraz wdrażanie rozwiązań multimodalnych. Tym samym możliwe będzie ograniczenie zjawiska wykluczenia komunikacyjnego oraz zwiększenie dostępności oferty MOF dla wszystkich mieszkańców, a także turystów. Z infrastruktury stworzonej w ramach projektu będą bowiem mogli korzystać mieszkańcy obszaru oraz odwiedzające go osoby – realizacja zamierzonych inwestycji stworzy lepsze warunki dojazdu i dostępu, przede wszystkim do pracy i edukacji dla mieszkańców wielu gmin, w tym również spoza MOF. Poprzez realizację założeń projektu wzrośnie nie tylko jakość i komfort życia w MOF, ale również jakość środowiska przyrodniczego dzięki ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza. Realizacja projektu przełoży się na zwiększenie dostępności komunikacyjnej obszaru, zintegrowanie przestrzenne całego MOF, podniesienie jakości życia mieszkańców, jak również zmianę nawyków transportowych.

IV.

**Poziom
operacyjny**

IV Poziom operacyjny

Istotą wdrażania instrumentu ZIT jest realizacja projektów zintegrowanych, które przyczynią się do rozwiązywania wspólnych problemów i skoordynowanego zaspakajania potrzeb Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca. Przez projekt zintegrowany rozumie się projekt, który wpisuje się w cele rozwoju obszaru funkcjonalnego objętego instrumentem i jest ukierunkowany na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych – oznacza to, że projekt ten ma wpływ na więcej niż jedną gminę w MOF oraz jego realizacja jest uzasadniona zarówno w części diagnostycznej, jak i w części kierunkowej strategii¹⁷. Projekty zintegrowane pozwolą na kompleksowy rozwój obszaru i rozwiązanie wspólnych problemów jednostek tworzących MOF. Uzasadnieniem i potwierdzeniem tego jest matryca zaprezentowana w poprzednim rozdziale.

Projekt zintegrowany powinien spełniać przynajmniej jeden z dwóch warunków:

- a. jest projektem partnerskim w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej,
- b. deklarowany jest wspólny efekt, rezultat lub produkt końcowy projektu, np. wspólne wykorzystanie stworzonej w jego ramach infrastruktury w przypadku projektów „twardych”, lub objęcie wsparciem w przypadku projektów „miękkich”, mieszkańców co najmniej 2 gmin obszaru funkcjonalnego, co powinno znaleźć swoje uzasadnienie zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej strategii.

Projekt ten jest ukierunkowany również na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych obszaru MOF. Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027 jako planowe do realizacji w ramach projektów zintegrowanych, następujące typy działań:

Priorytet 6:

- ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych
- ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury
- ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki poza obszarami Natura 2000
- fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych
- uzbrajanie terenów inwestycyjnych

Priorytet 3:

- zintegrowany i efektywny system publicznego transportu zbiorowego na terenie miast i ich obszarów funkcjonalnych

¹⁷ Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027

Lista projektów stanowi integralną część Strategii ZIT. Wybór projektów dokonywany jest w ramach prac nad dokumentem, a kolejno w ramach procedury przyjmowania strategii przez Związek ZIT, jak również opiniowania strategii przez właściwą instytucję zarządzającą programem regionalnym oraz przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego. Jak wynika z zapisów¹⁸ „aby zapewnić udział Związku ZIT w wyborze projektów wynikających ze strategii ZIT wprowadzony został do Umowy Partnerstwa oraz do ustawy wdrożeniowej zapis obligujący uwzględnienie w strategii ZIT listy projektów. Lista projektów, zgodnie art. 29 rozporządzenia UE 2021/1060, jest wystarczająca do uznania udziału Związku ZIT w wyborze projektów do dofinansowania”. Pojęcie listy projektów należy rozumieć tak samo, jak w perspektywie finansowej na lata 2014-2020. W poprzedniej perspektywie każdy dokument strategii ZIT zawierał listę projektów o większej lub mniejszej szczegółowości opisu poszczególnych przedsięwzięć. W związku z tym warunek dotyczący dołączenia do dokumentu listy projektów, będzie można uznać za spełniony, gdy w strategii zostaną wskazane i uzgodnione w ramach Związku ZIT zintegrowane projekty, które bezpośrednio wynikają z celów i działań zaplanowanych w dokumencie oraz dla których możliwe będzie zapewnienie finansowania w ramach właściwych programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności. Zgodnie z rekomendacjami¹⁹ projekty wynikające ze strategii powinny w szczególności realizować jeden lub kilka z następujących celów:

- a. wspierać rozwój gospodarczy,
- b. dążyć do neutralności klimatycznej,
- c. wpływać na zwiększenie dostępności do usług publicznych,
- d. realnie przekładać się na poprawę jakości życia mieszkańców,
- e. opierać się na inteligentnym zarządzaniu.

Projekty zostały zidentyfikowane w ramach przeprowadzonych prac analitycznych m.in. przeprowadzeniu badań ankietowych oraz stworzeniu diagnozy obszaru, jak również w porozumieniu z partnerami społeczno-gospodarczymi i Związkiem ZIT. Projekty wynikają ze zidentyfikowanych deficytów, a ich realizacja będzie ukierunkowana na rozwiązanie problemów rozwojowych całego obszaru. Zaplanowana interwencja jest spójna, a efekty kierunków działań prezentują zintegrowane podejście. Uzupełnieniem katalogu projektów podstawowych, które wybierane są do dofinansowania w sposób niekonkurencyjny, stanowi katalog projektów rezerwowych oraz projekty komplementarne, które dofinansowane będą z innych źródeł niż

¹⁸ Ibidem.

¹⁹ Rekomendacje dotyczące projektów przedstawiono w dokumencie: Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027

z programu regionalnego. W kolejnych podrozdziałach przedstawiono listę projektów zaplanowanych w ramach Strategii ZIT MOF Mielec.

IV.1 Lista projektów podstawowych wybieranych w sposób niekonkurencyjny

Wybór projektów podstawowych wynika z przeprowadzonych prac analityczno-diagnostycznych oraz z realnych potrzeb i deficytów wskazywanych przez samorządy MOF i mieszkańców. W celu zapewnienia wysokiego stopnia partycypacji społecznej, w wyborze projektów wskazanych do dofinansowania wziął udział Zespół Konsultacyjny pełniący rolę ciała doradczego Związku ZIT. Zidentyfikowane projekty zintegrowane są projektami partnerskimi²⁰, a innych realizacja pozwoli na uzyskanie efektu skali i wpłynie na cały obszar MOF. Projekty zostały wskazane przez samorządy tworzące MOF Mielec na podstawie analizy posiadanych potencjałów, obecnych uwarunkowań oraz obserwowanych procesów i zmieniających się tendencji i oczekiwań mieszkańców. Ponadto, zostały wskazane jako odpowiedź na potrzeby społeczności oraz konieczność zapewnienia dostępności oferty kulturalnej na terenie całego MOF, a także umożliwienia uczestnictwa w życiu kulturalnym wszystkim grupom mieszkańców i zwiększenia poziomu aktywności.

Tabela 3 Lista projektów zaplanowanych w ramach Strategii ZIT MOF Mielec

1.	Tytuł projektu	Poszerzenie oferty kulturalnej i wykorzystanie potencjału instytucji kultury w MOF Mielec - I
2.	Priorytet FEP 2021-2027	PRIORYTET 6 – ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONY TERYTORIALNIE
3.	Cel szczegółowy FEP 2021-2027	Cel szczegółowy 5(i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich
4.	Cel Strategii ZIT	Rozwój społeczno-gospodarczy obszaru MOF wraz z podniesieniem jakości życia mieszkańców MOF
5.	Priorytet Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackie 2030	2.3. Kultura i dziedzictwo kulturowe
6.	Lider projektu/partnerzy projektu	Lider: Gmina Miejska Mielec Partnerzy: Gmina Przecław, Gmina Tuszów Narodowy
7.	Forma prawna wnioskodawcy	jednostka samorządu terytorialnego
8.	Lokalizacja projektu	Gmina Miejska Mielec, Gmina Przecław, Gmina Tuszów Narodowy
9.	Zakres rzeczowy – typ projektu zgodny z FEP 2021-2027	Gmina Miejska Mielec - Podniesienie potencjału Samorządowego Centrum Kultury w Mielcu poprzez modernizację i rozbudowę budynku Domu Kultury Gmina Przecław - Roboty budowlane w budynku komunalnym w Przecławiu przy ul. Rynek 2 i jego adaptacja na Dom Kultury Gmina Przecław - Prace budowlane w budynku komunalnym w Przecławiu przy ul. Rynek 10 i jego adaptacja na bibliotekę Gmina Tuszów Narodowy - Prace budowlane i doposażenie Gminnego Ośrodka Kultury w Grochowem

²⁰ Podstawę prawną do realizacji projektów partnerskich stanowi Porozumienie międzygminne z dnia 10 listopada 2022 r. sprawie powołania Związku ZIT, mającego na celu współpracę jednostek samorządu terytorialnego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca, służącą realizacji zadań w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

10.	Wskaźniki produktu i rezultatu	Wskaźniki produktu: Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 71 593 os. Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 4 szt. Liczba instytucji kultury objętych wsparciem – 4 szt. Liczba wspartych obiektów o charakterze nie zabytkowym – 1 szt. Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem – 3 szt. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS) – 4 szt. Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FS/FST) – 1 szt. Wskaźniki rezultatu: Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem – 250 888 os./rok			
11.	Budżet projektu – źródło finansowania	Wartość całkowita projektu (EUR)	Szacowana wartość wydatków kwalifikowalnych (EUR)	Szacowana wartość dofinansowania ze środków FEP 2021-2027 (EUR)	Szacowana wartość wkładu własnego (EUR)
	Gmina Miejska Mielec	5 806 567,22	4 720 786,35	3 995 593,21	1 810 974,01
	Gmina Przecław	2 991 452,99	2 991 452,99	2 531 914,89	459 538,10
	Gmina Tuszów Narodowy	2 036 808,55	2 036 808,55	1 723 920,00	312 888,55
	RAZEM	10 834 828,76	9 749 047,89	8 251 428,10	2 583 400,66
	Budżet projektu – źródło finansowania	Wartość całkowita projektu (PLN) wg kursu 1€ = 4,68 zł	Szacowana wartość wydatków kwalifikowalnych (PLN) wg kursu 1€ = 4,68 zł	Szacowana wartość dofinansowania ze środków FEP 2021-2027 (PLN) wg kursu 1€ = 4,68 zł	Szacowana wartość wkładu własnego (PLN) wg kursu 1€ = 4,68 zł
	Gmina Miejska Mielec	27 174 734,57	22 093 280,14	18 779 288,12	8 395 446,45
	Gmina Przecław	14 000 000,00	14 000 000,00	11 900 000,00	2 100 000,00
	Gmina Tuszów Narodowy	9 532 264,00	9 532 264,00	8 102 424,00	1 429 840,00
	RAZEM	50 706 998,57	45 625 544,14	38 781 712,12	11 925 286,45
12.	Okres realizacji projektu	2025-2026			
13.	Powiązanie z innymi projektami ze Strategii ZIT	Projekt jest komplementarny wobec projektu Poszerzenie oferty kulturalnej i wykorzystanie potencjału instytucji kultury w MOF Mielec – II, gdyż oba odpowiadają na wyzwania stojące przed MOF Mielca w obszarze kultury. W założeniu zadania zaplanowane w ramach projektów zintegrowanych przyczynią się do podniesienia potencjału instytucji kultury poprzez poprawę standardu ich bazy infrastrukturalnej oraz wspieranie rozwoju oferty kulturalnej, co z kolei będzie sprzyjać podnoszeniu jakości życia, poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców oraz wzrostowi atrakcyjności turystycznej MOF. Ponadto, projekt jest powiązany z projektem Odnowa przestrzeni publicznych na terenie MOF Mielec, gdyż poszerzenie oferty instytucji kultury przyczyni się do rozwoju oferty spędzania czasu wolnego w MOF Mielca, podobnie jak zwiększenie dostępności miejsc rekreacyjno-wypoczynkowych poprzez odnowę i zagospodarowanie przestrzeni publicznych.			
14.	Opis procesu wskazania projektu i zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących	W celu identyfikacji projektów rekomendowanych do wsparcia na etapie prac nad Strategią przeprowadzono szereg spotkań z przedstawicielami gmin MOF Mielca oraz partnerów społeczno-gospodarczych i reprezentantów innych podmiotów wyłonionych podczas naboru przeprowadzonego na przełomie grudnia 2022 r. i stycznia 2023 r. Przedmiotem spotkań było m.in. pogłębienie diagnozy strategicznej oraz zidentyfikowanie kluczowych priorytetów			

społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem projektów	rozwojowych MOF. Niniejszy projekt zintegrowany powstał w odpowiedzi na zdiagnozowane problemy i wyzwania w obszarze kultury – jego realizacja jest uzasadniona zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej Strategii. We wrześniu 2023 r. wystosowano dodatkowe zaproszenia do organizacji oraz interesariuszy działających na terenie miasta Mielca, gminy Mielec, Tuszów Narodowy oraz Przecław do zgłoszenia swojego akcesu do procesu opracowania Strategii. Celem naboru partnerów społeczno-gospodarczych było rozbudowanie ciała doradczego i zaangażowanie ich w zakresie opiniowania zapisów dokumentu na etapie jego tworzenia, konsultowania jego treści oraz wsparcia na etapie wdrażania. Szerokie grono interesariuszy zostanie zaangażowane również w proces wdrażania założeń Strategii oraz realizacji zaplanowanych w jej ramach i projektów zintegrowanych. Użytkownicy infrastruktury będącej przedmiotem poszczególnych projektów angażowani będą na różnych etapach ich realizacji, np. w zakresie konsultowania potencjalnych rozwiązań.
---	--

2.	Tytuł projektu	Poszerzenie oferty kulturalnej i wykorzystanie potencjału instytucji kultury w MOF Mielec - II			
2.	Priorytet FEP 2021-2027	PRIORYTET 6 – ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONY TERYTORIALNIE			
3.	Cel szczegółowy FEP 2021-2027	Cel szczegółowy 5(i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich			
4.	Cel Strategii ZIT	Rozwój społeczno-gospodarczy obszaru MOF wraz z podniesieniem jakości życia mieszkańców MOF			
5.	Priorytet Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackie 2030	2.3. Kultura i dziedzictwo kulturowe			
6.	Lider projektu/partnerzy projektu	Lider: Gmina Mielec Partner: Gmina Tuszów Narodowy, Gmina Miejska Mielec			
7.	Forma prawna wnioskodawcy	jednostka samorządu terytorialnego			
8.	Lokalizacja projektu	Gmina Miejska Mielec, Gmina Tuszów Narodowy, Gmina Mielec			
9.	Zakres rzeczowy – typ projektu zgodny z FEP 2021-2027	Gmina Tuszów Narodowy - Dom Regionalnej Tradycji i Kultury w Maliniu – roboty budowlane celem utworzenia Domu Regionalnej Tradycji i Kultury Gmina Miejska Mielec - Budowa Centrum Twórczości Artystycznej w Mielcu Gmina Mielec - Modernizacja budynków Samorządowego Ośrodka Kultury i Sportu Gminy Mielec			
10.	Wskaźniki produktu i rezultatu	Wskaźniki produktu: Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 71 135 os. Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 4 szt. Liczba instytucji kultury objętych wsparciem – 4 szt. Liczba wspartych obiektów o charakterze nie zabytkowym – 4 szt. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS) – 4 szt. Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FS/FST) – 1 szt. Wskaźniki rezultatu: Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem – 251 300 os./rok			
11.	Budżet projektu – źródło finansowania	Wartość całkowita projektu (EUR)	Szacowana wartość wydatków kwalifikowalnych (EUR)	Szacowana wartość dofinansowania ze środków FEP 2021-2027 (EUR)	Szacowana wartość wkładu własnego (EUR)
	Gmina Tuszów Narodowy	977 878,21	977 878,21	827 659,57	150 218,64
	Gmina Miejska Mielec	7 478 632,48	4 705 637,93	3 982 771,84	3 495 860,64
	Gmina Mielec	3 016 591,25	3 016 591,25	2 553 191,49	463 399,76
	RAZEM	11 473 101,94	8 700 107,39	7 363 622,90	4 109 479,04
	Budżet projektu – źródło finansowania	Wartość całkowita projektu (PLN) wg kursu 1€ = 4,68 zł	Szacowana wartość wydatków kwalifikowalnych (PLN) wg kursu 1€ = 4,68 zł	Szacowana wartość dofinansowania ze środków FEP 2021-2027 (PLN) wg kursu 1€ = 4,68 zł	Szacowana wartość wkładu własnego (PLN) wg kursu 1€ = 4,68 zł
	Gmina Tuszów Narodowy	4 576 470,00	4 576 470,00	3 890 000,00	686 470,00

	Gmina Miejska Mielec	35 000 000,00	22 022 385,51	18 719 027,68	16 280 972,32
	Gmina Mielec	14 117 647,06	14 117 647,06	12 000 000,00	2 117 647,06
	RAZEM	53 694 117,06	40 716 502,57	34 609 027,68	19 085 089,38
12.	Okres realizacji projektu	2025-2027			
13.	Powiązanie z innymi projektami ze Strategii ZIT	Projekt jest komplementarny wobec projektu Poszerzenie oferty kulturalnej i wykorzystanie potencjału instytucji kultury w MOF Mielec - I, gdyż oba odpowiadają na wyzwania stojące przed MOF Mielca w obszarze kultury. W założeniu zadania zaplanowane w ramach projektów zintegrowanych przyczynią się do podniesienia potencjału instytucji kultury poprzez poprawę standardu ich bazy infrastrukturalnej oraz wspieranie rozwoju oferty kulturalnej, co z kolei będzie sprzyjać podnoszeniu jakości życia, poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców oraz wzrostowi atrakcyjności turystycznej MOF. Ponadto, projekt jest powiązany z projektem Odnowa przestrzeni publicznych na terenie MOF Mielec, gdyż poszerzenie oferty instytucji kultury przyczyni się do rozwoju oferty spędzania czasu wolnego w MOF Mielca, podobnie jak zwiększenie dostępności miejsc rekreacyjno-wypoczynkowych poprzez odnowę i zagospodarowanie przestrzeni publicznych.			
14.	Opis procesu wskazania projektu i zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem projektów	W celu identyfikacji projektów rekomendowanych do wsparcia na etapie prac nad Strategią przeprowadzono szereg spotkań z przedstawicielami gmin MOF Mielca oraz partnerów społeczno-gospodarczych i reprezentantów innych podmiotów wyłonionych podczas naboru przeprowadzonego na przełomie grudnia 2022 r. i stycznia 2023 r. Przedmiotem spotkań było m.in. pogłębienie diagnozy strategicznej oraz zidentyfikowanie kluczowych priorytetów rozwojowych MOF. Niniejszy projekt zintegrowany powstał w odpowiedzi na zdiagnozowane problemy i wyzwania w obszarze kultury – jego realizacja jest uzasadniona zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej Strategii. We wrześniu 2023 r. wystosowano dodatkowe zaproszenia do organizacji oraz interesariuszy działających na terenie miasta Mielca, gminy Mielec, Tuszów Narodowy oraz Przecław do zgłoszenia swojego akcesu do procesu opracowania Strategii. Celem naboru partnerów społeczno-gospodarczych było rozbudowanie ciała doradczego i zaangażowanie ich w zakresie opiniowania zapisów dokumentu na etapie jego tworzenia, konsultowania jego treści oraz wsparcia na etapie wdrażania. Szerokie grono interesariuszy zostanie zaangażowane również w proces wdrażania założeń Strategii oraz realizacji zaplanowanych w jej ramach i projektów zintegrowanych. Użytkownicy infrastruktury będącej przedmiotem poszczególnych projektów angażowani będą na różnych etapach ich realizacji, np. w zakresie konsultowania potencjalnych rozwiązań.			

IV.2 Lista projektów rezerwowych wybieranych w sposób niekonkurencyjny

Na liście rezerwowanej znalazły się dwa projekty zintegrowane dotyczące odnowy przestrzeni publicznych oraz uzbrojenia terenów inwestycyjnych.

W odpowiedzi na zidentyfikowane potrzeby i deficyty, zaplanowano realizację projektu zintegrowanego skupionego na odnowie przestrzeni publicznych oraz nadaniu im funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych oraz integracyjnych. Zakres projektu obejmuje wykorzystanie potencjału istniejących terenów, w tym takich, które utraciły swoje dawne funkcje ze względu na zaniedbanie i postępującą degradację. W ramach projektu zaplanowano bowiem uporządkowanie przestrzeni publicznych oraz ich uzupełnienie o niezbędną infrastrukturę w celu udostępnienia mieszkańcom MOF Mielca atrakcyjnych, wielofunkcyjnych miejsc spędzania czasu wolnego.

1.	Tytuł projektu	Odnowa przestrzeni publicznych na terenie MOF Mielec			
2.	Priorytet FEP 2021-2027	PRIORYTET 6 – ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONY TERYTORIALNIE			
3.	Cel szczegółowy FEP 2021-2027	Cel szczegółowy 5(i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich			
4.	Cel Strategii ZIT	Rozwój infrastruktury i ochrona środowiska w MOF wraz z kompleksowym zagospodarowaniem przestrzeni publicznych			
5.	Priorytet Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackie 2030	4.2. Planowanie przestrzenne wspierające aktywizację społeczności i aktywizacja obszarów zdegradowanych			
6.	Lider projektu/partnerzy projektu	Partnerzy: Gmina Miejska Mielec, Gmina Przecław, Gmina Mielec			
7.	Forma prawna wnioskodawcy	jednostka samorządu terytorialnego			
8.	Lokalizacja projektu	Gmina Miejska Mielec, Gmina Przecław, Gmina Mielec			
9.	Zakres rzeczowy – typ projektu zgodny z FEP 2021-2027	Gmina Miejska Mielec - Rewitalizacja terenu w rejonie stawów wodnych przy ul. Partyzantów w Mielcu			
		Gmina Przecław - Budowa tematycznego parku kieszonkowego w Przecławiu			
		Gmina Mielec - Odnowa przestrzeni publicznej poprzez utworzenie miejsc rekreacji w Podleszanach, gmina Mielec			
10.	Wskaźniki produktu i rezultatu	Wskaźniki produktu Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 74 860 os. Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 2 szt. Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich – 137 600 m ² Wskaźniki rezultatu Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem – 10 400 os./rok			
11.	Budżet projektu – źródło finansowania	Wartość całkowita projektu (EUR)	Szacowana wartość wydatków	Szacowana wartość dofinansowania	Szacowana wartość wkładu własnego (EUR)

			kwalifikowalnych (EUR)	ze środków FEP 2021-2027 (EUR)	
	RAZEM	1 089 743,59	1 089 743,59	926 282,05	163 461,54
	Budżet projektu – źródło finansowania	Wartość całkowita projektu (PLN) <i>wg kursu 1€ = 4,68 zł</i>	Szacowana wartość wydatków kwalifikowalnych (PLN) <i>wg kursu 1€ = 4,68 zł</i>	Szacowana wartość dofinansowania ze środków FEP 2021-2027 (PLN) <i>wg kursu 1€ = 4,68 zł</i>	Szacowana wartość wkładu własnego (PLN) <i>wg kursu 1€ = 4,68 zł</i>
	RAZEM	5 100 000,00	5 100 000,00	4 335 000,00	765 000,00
12.	Okres realizacji projektu	2024-2027			
13.	Powiązanie z innymi projektami ze Strategii ZIT	Projekt jest komplementarny wobec projektów Poszerzenie oferty kulturalnej i wykorzystanie potencjału instytucji kultury – I i II, gdyż realizacja zaplanowanych w jego ramach działań przyczyni się do podnoszenia jakości życia w MOF Mielca oraz wzmacniania jego atrakcyjności turystycznej. Odnowa i zagospodarowanie przestrzeni publicznych przyczyni się do zwiększenia dostępności miejsc rekreacyjno-wypoczynkowych, które będą stanowiły uzupełnienie oferty spędzania czasu wolnego podobnie jak oferta instytucji kultury. Dodatkowo, realizacja projektu zintegrowanego stanowi kontynuację i poszerzenie zakresu założeń zawartych w poprzednim dokumencie opracowanym w 2015 r. i obowiązującym w perspektywie 2014-2020 mianowicie Strategii Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca (komplementarność międzyokresowa) oraz zidentyfikowanym w nim w ramach Priorytetu 3. Rozwój społeczny, kierunku działania 3.1. Przestrzenie aktywnego wypoczynku. W poprzedniej perspektywie kierunek ten skupiony był na rozbudowie, budowie i modernizacji infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz przestrzeni do rekreacji na terenie MOF, dzięki której możliwe jest wspieranie aktywności i integracji społecznej oraz wzmacnianie tożsamości lokalnej.			
14.	Opis procesu wskazania projektu i zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem projektów	W celu identyfikacji projektów rekomendowanych do wsparcia na etapie prac nad Strategią przeprowadzono szereg spotkań z przedstawicielami gmin MOF Mielca oraz partnerów społeczno-gospodarczych i reprezentantów innych podmiotów wyłonionych podczas naboru przeprowadzonego na przełomie grudnia 2022 r. i stycznia 2023 r. Przedmiotem spotkań było m.in. pogłębienie diagnozy strategicznej oraz zidentyfikowanie kluczowych priorytetów rozwojowych MOF. Niniejszy projekt zintegrowany powstał w odpowiedzi na zdiagnozowane problemy i wyzwania związane z dostępnością i jakością przestrzeni publicznych – jego realizacja jest uzasadniona zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej Strategii. We wrześniu 2023 r. wystosowano dodatkowe zaproszenia do organizacji oraz interesariuszy działających na terenie miasta Mielca, gminy Mielec, Tuszów Narodowy oraz Przecław do zgłoszenia swojego akcesu do procesu opracowania Strategii. Celem naboru partnerów społeczno-gospodarczych było rozbudowanie ciała doradczego i zaangażowanie ich w zakresie opiniowania zapisów dokumentu na etapie jego tworzenia, konsultowania jego treści oraz wsparcia na etapie wdrażania. Szerokie grono interesariuszy zostanie zaangażowane również w proces wdrażania założeń Strategii oraz realizacji zaplanowanych w jej ramach i projektów zintegrowanych. Użytkownicy infrastruktury będącej przedmiotem poszczególnych projektów angażowani będą na różnych etapach ich realizacji, np. w zakresie konsultowania potencjalnych rozwiązań.			
1.	Tytuł projektu	Kompleksowe przygotowanie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych			
2.	Priorytet FEP 2021-2027	PRIORYTET 6 – ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONY TERYTORIALNIE			

3.	Cel szczegółowy FEP 2021-2027	Cel szczegółowy 5(i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich			
4.	Cel Strategii ZIT	Rozwój społeczno-gospodarczy obszaru MOF wraz z podniesieniem jakości życia mieszkańców MOF			
5.	Priorytet Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackie 2030	1.3 Konkurencyjność gospodarki poprzez innowacje i nowoczesne technologie			
6.	Lider projektu/partnerzy projektu	Partnerzy: Gmina Mielec, Gmina Przecław, Gmina Tuszów Narodowy			
7.	Forma prawna wnioskodawcy	jednostka samorządu terytorialnego			
8.	Lokalizacja projektu	Gmina Mielec, Gmina Przecław, Gmina Tuszów Narodowy			
9.	Zakres rzeczowy – typ projektu zgodny z FEP 2021-2027	Gmina Mielec - Uzbrojenie terenów inwestycyjnych na terenie gminy Mielec			
		Gmina Przecław - Uzbrojenie terenu inwestycyjnego w m. Rzemień, gmina Przecław			
		Gmina Tuszów Narodowy - Uzbrojenie terenów inwestycyjnych „STREFA TUSZÓW”.			
10.	Wskaźniki produktu i rezultatu	Wskaźniki produktu Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii ZIT – 33 565 os. Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych - 114 ha Wskaźniki rezultatu: Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych – 3 szt.			
11.	Budżet projektu – źródło finansowania	Wartość całkowita projektu (EUR)	Szacowana wartość wydatków kwalifikowalnych (EUR)	Szacowana wartość dofinansowania ze środków FEP 2021-2027 (EUR)	Szacowana wartość wkładu własnego (EUR)
	RAZEM	11 611 314,37	11 611 314,37	9 869 617,21	1 741 697,16
	Budżet projektu – źródło finansowania	Wartość całkowita projektu (PLN) <i>wg kursu 1€ = 4,68 zł</i>	Szacowana wartość wydatków kwalifikowalnych (PLN) <i>wg kursu 1€ = 4,68 zł</i>	Szacowana wartość dofinansowania ze środków FEP 2021-2027 (PLN) <i>wg kursu 1€ = 4,68 zł</i>	Szacowana wartość wkładu własnego (PLN) <i>wg kursu 1€ = 4,68 zł</i>
	RAZEM	54 340 951,23	54 340 951,23	46 189 808,54	8 151 142,69
12.	Okres realizacji projektu	2023-2026			
13.	Powiązanie z innymi projektami ze Strategii ZIT	Projekt jest powiązany z projektem Wykorzystanie potencjału turystycznego rzeki Wisłoki, ponieważ ich realizacja realnie przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności gospodarczej obszaru, dalszego rozwoju gospodarczego i dywersyfikacji obecnej struktury podmiotów gospodarczych.			
14.	Opis procesu wskazania projektu i zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz	W celu identyfikacji projektów rekomendowanych do wsparcia na etapie prac nad Strategią przeprowadzono szereg spotkań z przedstawicielami gmin MOF Mielca oraz partnerów społeczno-gospodarczych i reprezentantów innych podmiotów wyłonionych podczas naboru przeprowadzonego na przełomie grudnia 2022 r. i stycznia 2023 r. Przedmiotem spotkań było m.in. pogłębienie diagnozy strategicznej oraz zidentyfikowanie kluczowych priorytetów rozwojowych MOF. Niniejszy projekt zintegrowany powstał w odpowiedzi na zdiagnozowane problemy i wyzwania związane z dostępnością i jakością przestrzeni publicznych – jego realizacja jest uzasadniona zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej Strategii.			

	podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem projektów	We wrześniu 2023 r. wystosowano dodatkowe zaproszenia do organizacji oraz interesariuszy działających na terenie miasta Mielca, gminy Mielec, Tuszów Narodowy oraz Przecław do zgłoszenia swojego akcesu do procesu opracowania Strategii. Celem naboru partnerów społeczno-gospodarczych było rozbudowanie ciała doradczego i zaangażowanie ich w zakresie opiniowania zapisów dokumentu na etapie jego tworzenia, konsultowania jego treści oraz wsparcia na etapie wdrażania. Szerokie grono interesariuszy zostanie zaangażowane również w proces wdrażania założeń Strategii oraz realizacji zaplanowanych w jej ramach i projektów zintegrowanych. Użytkownicy infrastruktury będącej przedmiotem poszczególnych projektów angażowani będą na różnych etapach ich realizacji, np. w zakresie konsultowania potencjalnych rozwiązań.
--	--	---

1.	Tytuł projektu	Wykorzystanie potencjału turystycznego rzeki Wisłoki			
2.	Priorytet FEP 2021-2027	PRIORYTET 6 – ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONY TERYTORIALNIE			
3.	Cel szczegółowy FEP 2021-2027	Cel szczegółowy 5(i) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich			
4.	Cel Strategii ZIT	Rozwój społeczno-gospodarczy obszaru MOF wraz z podniesieniem jakości życia mieszkańców MOF			
5.	Priorytet Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackie 2030	3.5. Rozwój infrastruktury służącej prowadzeniu działalności gospodarczej i turystyki			
6.	Lider projektu/partnerzy projektu	Partnerzy: Gmina Przecław, Gmina Mielec			
7.	Forma prawna wnioskodawcy	jednostka samorządu terytorialnego			
8.	Lokalizacja projektu	Gmina Przecław, Gmina Mielec			
9.	Zakres rzeczowy – typ projektu zgodny z FEP 2021-2027	Gmina Przecław - Turystyczne spływy kajakowe rzeką Wisłoką w gminie Przecław-budowa infrastruktury kajakowej Gmina Mielec - Budowa infrastruktury turystycznej w formie przystani kajakowej i miejsca dla kamperów na terenie gminy Mielec			
10.	Wskaźniki produktu i rezultatu	Wskaźniki produktu Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii ZIT - 25 324 os. Liczba powstałych Miejsc Przyjaznych Kajakarzom (MPK) – 4 szt. Wskaźniki rezultatu Roczna liczba turystów korzystających ze szlaków kajakowych - 300 os./rok			
11.	Budżet projektu – źródło finansowania	Wartość całkowita projektu (EUR)	Szacowana wartość wydatków kwalifikowalnych (EUR)	Szacowana wartość dofinansowania ze środków FEP 2021-2027 (EUR)	Szacowana wartość wkładu własnego (EUR)
	Razem	961 538,46	841 671,80	715 420,94	246 117,52

	Budżet projektu – źródło finansowania	Wartość całkowita projektu (PLN) <i>wg kursu 1€ = 4,68 zł</i>	Szacowana wartość wydatków kwalifikowalnych (PLN) <i>wg kursu 1€ = 4,68 zł</i>	Szacowana wartość dofinansowania ze środków FEP 2021-2027 (PLN) <i>wg kursu 1€ = 4,68 zł</i>	Szacowana wartość wkładu własnego (PLN) <i>wg kursu 1€ = 4,68 zł</i>
	RAZEM	4 500 000,00	3 939 024,00	3 348 170,00	1 151 830,00
12.	Okres realizacji projektu	2024-2027			
13.	Powiązanie z innymi projektami ze Strategii ZIT	Projekt jest powiązany z projektem Kompleksowe przygotowanie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych, ponieważ ich realizacja realnie przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności gospodarczej obszaru, dalszego rozwoju gospodarczego i dywersyfikacji obecnej struktury podmiotów gospodarczych.			
14.	Opis procesu wskazania projektu i zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem projektów	W celu identyfikacji projektów rekomendowanych do wsparcia na etapie prac nad Strategią przeprowadzono szereg spotkań z przedstawicielami gmin MOF Mielca oraz partnerów społeczno-gospodarczych i reprezentantów innych podmiotów wyłonionych podczas naboru przeprowadzonego na przełomie grudnia 2022 r. i stycznia 2023 r. Przedmiotem spotkań było m.in. pogłębienie diagnozy strategicznej oraz zidentyfikowanie kluczowych priorytetów rozwojowych MOF. Niniejszy projekt zintegrowany powstał w odpowiedzi na zdiagnozowane problemy i wyzwania związane z dostępnością i jakością przestrzeni publicznych – jego realizacja jest uzasadniona zarówno w części diagnostycznej, jak i kierunkowej Strategii. We wrześniu 2023 r. wystosowano dodatkowe zaproszenia do organizacji oraz interesariuszy działających na terenie miasta Mielca, gminy Mielec, Tuszów Narodowy oraz Przecław do zgłoszenia swojego akcesu do procesu opracowania Strategii. Celem naboru partnerów społeczno-gospodarczych było rozbudowanie ciała doradczego i zaangażowanie ich w zakresie opiniowania zapisów dokumentu na etapie jego tworzenia, konsultowania jego treści oraz wsparcia na etapie wdrażania. Szerokie grono interesariuszy zostanie zaangażowane również w proces wdrażania założeń Strategii oraz realizacji zaplanowanych w jej ramach i projektów zintegrowanych. Użytkownicy infrastruktury będącej przedmiotem poszczególnych projektów angażowani będą na różnych etapach ich realizacji, np. w zakresie konsultowania potencjalnych rozwiązań.			

IV.3 Lista projektów podstawowych wybieranych w sposób konkurencyjny

Zaproponowany projekt wpisuje się w Cel strategiczny ZIT 2. Rozwój infrastruktury i ochrona środowiska w MOF wraz z kompleksowym zagospodarowaniem przestrzeni publicznych, kierunek działania 2.1 niniejszej strategii, ponadto jest spójny z założeniami Planu zrównoważonego rozwoju transportowego dla Gminy Miejskiej Mielec oraz Strategii Rozwoju Elektromobilności dla Gminy Miejskiej Mielec do 2035 r.

1	Tytuł projektu	Rozwój zrównoważonego i ekologicznego systemu transportu publicznego dla MOF Mielec
2	Priorytet FEPW 2021-2027	Priorytet FEPW.03 Zrównoważona mobilność miejska
3	Cel szczegółowy FEPW 2021-2027	EFRR/FS.CP2.VIII - Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej
4	Zakres rzeczowy – typ projektu zgodny z FEPW 2021-2027	Planowane przedsięwzięcie zakłada realizację 3 głównych zadań: 1. Zakup bezemisyjnego taboru autobusowego z napędem elektrycznym 2. Budowa, przebudowa i modernizacja infrastruktury na potrzeby transportu miejskiego i komplementarnych form mobilności, w tym m.in.: – przebudowa i rozbudowa dworca autobusowego, w celu przystosowania go do pełnienia roli węzła przesiadkowego – planowany zakres zadania obejmuje przebudowę i rozbudowę budynku dworca przesiadkowego, peronów oraz układu komunikacyjnego przeznaczonego dla transportu zbiorowego, – wykonanie stacji ładowania pojazdów elektrycznych, – budowa pętli autobusowej przy al. Ducha Św. wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, – budowa / przebudowa infrastruktury technicznej na pętli przy ul. Szarych Szeregów, – budowa zaplecza technicznego do obsługi taboru autobusowego m.in. zapewnienie stanowiska do wykonywania czynności związanych z utrzymaniem czystości wewnątrz autobusów, – budowa ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych, chodników na terenie Gminy Miejskiej Mielec, – przebudowa peronów przystankowych oraz zakup nowych wiat przystankowych. 3. Digitalizacja systemu mobilności w Gminie Miejskiej Mielec.
5	Budżet projektu	90 000 000,00 zł
6	Okres realizacji projektu	2023-2027

IV.4 Lista projektów planowanych do dofinansowania w sposób konkurencyjny w ramach Instrumentu ZIT w FEP 2021-2027

Projekt ma charakter komplementarny do projektu Rozwój zrównoważonego i ekologicznego systemu transportu publicznego dla MOF Mielec, wybieranego w sposób konkurencyjny w ramach FEPW 2021-2027. Stanowi on uzupełnienie działań planowanych do realizacji w ramach projektów podstawowych. Koncepcja rozwoju infrastruktury rowerowej, ze wskazaniem na trasy i ścieżki rowerowe. Efektem realizacji projektu będzie rozbudowa elementu układu komunikacyjnego. Wskazany poniżej projekt jest komplementarny z założeniami projektu finansowanego w ramach priorytetu 3, ponieważ ich zakres tematyczny pokrywa się i dotyczy zapewnienia warunków do rozwoju zrównoważonej mobilności oraz ograniczenia wykorzystania transportu samochodowego. Projekt jest również komplementarny z projektami dotyczącymi kultury, ponieważ powstałe w efekcie realizacji ścieżki i trasy rowerowe, będą zintegrowane i będą stanowić połączenie między instytucjami kultury zlokalizowanymi na terenie MOF. Inwestycje w obszarze transportu są zgodne z syntezą diagnozy, celem strategicznym ZIT 2 oraz programem regionalnym FEP 2021-2027.

1	Tytuł projektu	Rozwój infrastruktury rowerowej w MOF Mielec
2	Priorytet FEP 2021-2027	PRIORYTET 3 – MOBILNOŚĆ MIEJSKA
3	Cel szczegółowy FEP 2021-2027	Cel szczegółowy 2(viii) - Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej
4	Zakres rzeczowy – typ projektu zgodny z FEP 2021-2027	Gmina Mielec - Budowa infrastruktury w formie ścieżek rowerowych na terenie gminy Mielec Gmina Tuszów Narodowy - Budowa ciągu pieszo – rowerowego i ścieżek rowerowych na terenie Gminy Tuszów Narodowy Gmina Przecław - Budowa ścieżek rowerowych w gminie Przecław Gmina Miejska Mielec – Budowa ścieżki rowerowej
5	Budżet projektu	42 200 000,00 zł
6	Okres realizacji projektu	2024-2027

V.

Założenia wdrożeńiowe

V Założenia wdrożeniowe

V.1 System realizacji Strategii

Warunki realizacji ZIT wynikają z zapisów Ustawy Wdrożeniowej, w szczególności z art. 34 ust. 6. w którym wskazuje, że warunkami realizacji ZIT jest:

- 1) powołanie związku ZIT, o którym mowa w ust. 5²¹;
- 2) opracowanie i uchwalenie przez podmioty, o których mowa w ust. 5, strategii terytorialnej, o której mowa w art. 29 Rozporządzenia Ogólnego, zwanej dalej „strategią ZIT”, z zastrzeżeniem ust. 9 oraz jej pozytywne zaopiniowanie przez właściwą instytucję zarządzającą programem w terminie 60 dni od dnia otrzymania – w zakresie możliwości finansowania strategii ZIT w ramach tego programu;
- 3) opracowanie i uchwalenie do dnia 31 grudnia 2025 r. strategii rozwoju ponadlokalnego, o której mowa w art. 10 g ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w przypadku miejskiego obszaru funkcjonalnego, o którym mowa w ust. 2, miasta będącego siedzibą władz samorządowych województwa lub wojewody, a do czasu jej uchwalenia opracowanie i uchwalenie strategii ZIT.

W odniesieniu do wskazanych zapisów, by móc opracować dokument, kluczowe jest powołanie Związku ZIT. W przypadku MOF Mielec przyjętą zinstytucjonalizowaną formą partnerstwa jaką jest porozumienie międzygminne. Zgodnie z zasadami realizacji instrumentów terytorialnych celem porozumienia jest powierzenie jednej z gmin jako liderowi porozumienia określonych zadań publicznych. W tym przypadku liderem porozumienia jest Gmina Miejska Mielec, do kompetencji której należy przede wszystkim koordynacja prac w programowaniu nowej perspektywy finansowej 2021 – 2027 dotyczących MOF Mielec. Poniżej przedstawiono schemat organizacyjny Związku ZIT.

²¹ Art. 34. ust. 5 Ustawy Wdrożeniowej: ZIT są zarządzane przez związek ZIT utworzony w jednej z form współpracy jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 64, art. 74 i art. 84 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583 i 1005) albo w ustawie z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim (Dz. U. z 2022 r. poz. 439 i 583), a w przypadku udziału w związku ZIT powiatu stosuje się również przepisy art. 5 ust. 2, art. 72a, art. 73 i art. 75 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 528 i 583).

Tabela 4 Schemat organizacyjny Związku ZIT

Struktura związku	Charakterystyka
Komitet Sterujący	• podejmuje kluczowe decyzje dotyczące partnerstwa oraz opracowania Strategii ZIT MOF, akceptacji i aktualizacji Strategii, w tym części zawierającej listę przedsięwzięć do realizacji, w drodze konsensusu wszystkich członków z uwzględnieniem opinii Zespołu Konsultacyjnego • w jego skład wchodzi: Prezydent Miasta Mielca, Wójt Gminy Mielec, Burmistrz Przecławia, Wójt Gminy Tuszów Narodowy • Pracami Komitetu kieruje Prezydent Miasta Mielca jako Przewodniczący Komitetu (lub upoważniony przez niego pracownik Urzędu Miejskiego w Mielcu)
Zespół zadaniowy	• zajmuje się obsługą merytoryczną i administracyjną działań realizowanych przez Związek ZIT • jest roboczym podmiotem odpowiedzialnym za opracowanie i realizację Strategii ZIT dla MOF Mielec. Prace zespołu służą prawidłowemu i skutecznemu opracowaniu strategii oraz jej późniejszemu wdrażaniu • w jego skład wchodzi po dwóch przedstawicieli z każdej z gmin tworzących MOF Mielca • do jego zadań należy: ○ koordynacja opracowania i wdrażania strategii ZIT ○ koordynacja współpracy między gminami – Stronami porozumienia ○ współpraca z wykonawcą strategii ZIT ○ koordynacja identyfikacji i realizacji projektów oraz zapewnienie komplementarności realizowanych zadań w ramach porozumienia ○ monitorowanie wdrażania strategii w oparciu o system wskaźników realizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie Porozumienia międzygminnego dnia 10 listopada 2022 r.

Opracowywana strategia powinna zostać podana konsultacjom z możliwie jak najszerszym katalogiem interesariuszy, na wszystkich etapach prac nad dokumentem. Partnerzy społeczno-gospodarczy powinni brać udział w tworzeniu dokumentu od etapu projektu, aż do etapu przyjęcia strategii przez odpowiedni organ Związku ZIT. Strategia przyjmowana jest w trybie właściwym dla formy prawnej partnerstwa, (w tym przypadku porozumienia międzygminnego) co oznacza, że podlega zatwierdzeniu przez lidera porozumienia. W przypadku aktualizacji, odbywa się ona w tym samym trybie, co jej pierwsze opracowanie oraz przyjęcie przez Związek ZIT.²² Strategia ZIT jest przyjmowana w drodze Zarządzenia Prezydenta Miasta Mielca. Przyjęcie Strategii ZIT uzależnione jest od wyrażenia przez Komitet Sterujący pozytywnej opinii do projektu Strategii ZIT, w drodze uchwały podjętej jednogłośnie. W dniu 28.11.2023 r. jednogłośnie została podjęta uchwała Komitetu Sterującego, dotycząca pozytywnego zaopiniowania Strategii ZIT.

²² Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027

V.2 Monitoring

Monitoring umożliwia efektywne wdrażanie zaplanowanej interwencji. Jego prowadzenie ma na celu uzyskanie informacji na temat stopnia i postępów w realizacji zaplanowanych projektów. Zadaniem Związku ZIT jest koordynowanie stanu realizacji projektów wynikających ze Strategii ZIT dla MOF Mielec. Monitoring prowadzony na poziomie operacyjnym dotyczy wskaźników produktów i rezultatu, wynikających z FEP 2021-2027 oraz FEPW 2021-2027, przyporządkowanych do poszczególnych celów strategicznych wyróżnionych w strategii. Przez wskaźniki produktu rozumie się wskaźniki określone na poziomie projektu, powiązane bezpośrednio z wydatkami ponoszonymi w projekcie. Wskaźniki rezultatu to natomiast wskaźniki, które określone są na poziomie projektu, dotyczą bezpośrednich efektów projektu, których realizacja jest wynikiem projektu. Za monitorowanie wdrażania strategii w oparciu o system wskaźników realizacji odpowiedzialny jest Zespół Zadaniowy. Monitoring oraz sprawozdania z jego realizacji powinny być dokonywane co roku przez Zespół Zadaniowy.

Tabela 5 Wskaźniki produktu

Cel strategiczny ZIT	Wskaźnik produktu	Jednostka miary	Wartość	Rok osiągnięcia wskaźnika
Cel strategiczny ZIT 1. Rozwój społeczno-gospodarczy obszaru MOF wraz z podniesieniem jakości życia mieszkańców MOF	Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	1	2027
	Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego	szt.	1	2027
	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	os.	84 951	2027
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	szt.	8	2027
	Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	szt.	8	2027
	Liczba wspartych obiektów o charakterze nie zabytkowym	szt.	5	2027
	Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	szt.	3	2027
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)	szt.	8	2027
	Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FS/FST)	szt.	2	2027
Cel strategiczny ZIT 2. Rozwój infrastruktury i ochrona środowiska w MOF wraz z kompleksowym zagospodarowaniem przestrzeni publicznych	Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	1	2027
	Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego	szt.	1	2027
	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	os.	83 101	2027
	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	szt.	2	2027
	Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich	m ²	137 600	2027

	Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych	ha	114,0	2027
	Liczba powstałych Miejsc Przyjaznych Kajakarzom (MPK)	szt.	4	2027

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 6 Wskaźniki rezultatu

Cel strategiczny ZIT	Wskaźnik rezultatu	Jednostka miary	Wartość	Rok osiągnięcia wskaźnika
Cel strategiczny ZIT 1. Rozwój społeczno-gospodarczy obszaru MOF wraz z podniesieniem jakości życia mieszkańców MOF	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	os. odwiedzające / rok	502 188	2028
Cel strategiczny 2. Rozwój infrastruktury i ochrona środowiska w MOF wraz z kompleksowym zagospodarowaniem przestrzeni publicznych	Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych	szt.	3	2028
	Roczna liczba turystów korzystających ze szlaków kajakowych	os.	300	2028

Źródło: opracowanie własne

V.3 Ewaluacja

Skuteczne wdrażanie zaplanowanych działań możliwe jest dzięki posiadaniu wiedzy na temat postępów związanych z realizacją projektów. Możliwe jest to dzięki konsekwentnie prowadzonemu monitoringowi, jak również ewaluacji. Ewaluacja ma na celu ocenę jakości i efektów prowadzonych działań, często ocena dokonywana jest w oparciu o kryteria, wśród których można wymienić m.in. skuteczność, efektywność, użyteczność, trwałość oraz trafność. Celem nadrzędnym jest nie tylko zwiększenie poziomu wiedzy, ale przede wszystkim poprawa jakości wdrażanych interwencji. W przypadku niniejszego dokumentu, rekomenduje się, aby ewaluacja przeprowadzana była w połowie okresu (2025 r.) realizacji zapisów strategii (ewaluacja on-going) oraz obligatoryjnie na koniec realizacji (2027 r.) jej obowiązywania (ewaluacja ex-post). Ewaluacja pozwoli na sformułowanie wniosków oraz rekomendacji, które służyć będą udoskonaleniu bieżącej lub przyszłej interwencji. Ewaluacja można wskazywać na konieczność aktualizacji dokumentu. Za aktualizację dokumentu odpowiada Związek ZIT. Zmiana Strategii będzie procedowana w trybie określonym w ust. 6. Porozumienia, który wskazuje, że Strategia ZIT przyjmowana jest przez Lidera porozumienia w drodze Zarządzenia Prezydenta Miasta Mielca, a przyjęcie jej uzależnione jest od wyrażenia przez Komitet Sterujący pozytywnej opinii do projektu, w drodze uchwały podjętej jednogłośnie.

V.4 Komplementarność opracowania

Strategia ZIT dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca na lata 2022-2027, została przeanalizowana pod kątem spójności celów strategicznych w odniesieniu do zapisów kluczowych dokumentów strategicznych i operacyjnych na szczeblu ogólnoeuropejskim, krajowym, regionalnym oraz lokalnym. Komplementarność celów strategicznych przedmiotowego dokumentu z zapisami zawartymi w analizowanych dokumentach, została wykazana poniżej.

Europejski Zielony Ład

Europejski Zielony Ład przedstawia plan działań, mających na celu umożliwienie efektywnego wykorzystania zasobów, dzięki przejściu na czystą gospodarkę o obiegu zamkniętym, a także przeciwdziałanie utracie bioróżnorodności oraz zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń. Cel strategiczny ZIT 2. Rozwój infrastruktury i ochrona środowiska w MOF wraz z kompleksowym zagospodarowaniem przestrzeni publicznych przewidziany do realizacji w ramach przedmiotowego dokumentu wpisuje się w działania wskazane w dokumencie Europejski Zielony Ład.

	Europejski Zielony Ład	Strategia ZIT dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca na lata 2022-2027
Działania	• inwestycje w technologie przyjazne dla środowiska • wspieranie innowacji przemysłowych • wprowadzanie czystszych, tańszych i zdrowszych form transportu prywatnego i publicznego • obniżenie emisyjności sektora energii • zapewnienie większej efektywności energetycznej budynków	Cel strategiczny ZIT 2. Rozwój infrastruktury i ochrona środowiska w MOF

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030)

KSRR 2030 stanowi podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r., który przedstawia cele polityki regionalnej, jak i działania oraz zadania, które powinien podjąć rząd oraz samorządy wojewódzkie, powiatowe i gminne oraz pozostałe podmioty, które uczestniczą w realizacji tej polityki. Głównym celem KSRR 2030 jest: „efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym”. Poniżej wykazano komplementarność celów Strategii ZIT z celami wskazanymi w KSRR 2030.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	Strategia ZIT dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca na lata 2022-2027
Cel 1 Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym	Cel strategiczny ZIT 1. Podniesienie jakości życia mieszkańców MOF Cel strategiczny ZIT 2. Rozwój infrastruktury i ochrona środowiska w MOF
Cel 2 Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych	Cel strategiczny ZIT 1. Rozwój społeczno-gospodarczy obszaru MOF wraz z podniesieniem jakości życia mieszkańców MOF
Cel 3 Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie	

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Strategia stanowi kluczowy dokument na poziomie krajowym w obszarze średnio i długofalowej polityki gospodarczej. Głównym celem wskazanym w dokumencie jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. W dokumencie wyróżniono trzy cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy I - Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną
- Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
- Cel szczegółowy III – Skuteczna państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu

Zakres działań identyfikowany w ramach wskazanych celów szczegółowych jest spójny w szczególności z Celem strategicznym ZIT 1. Rozwój społeczno-gospodarczy obszaru MOF wraz z podniesieniem jakości życia mieszkańców MOF wskazanym w przedmiotowej strategii, gdyż skupia się na rozwijaniu gospodarki MOF Mielca.

Strategia rozwoju województwa - Podkarpackie 2030

Głównym celem wskazanym w strategii rozwoju województwa jest „Odpowiedzialne i efektywne wykorzystanie zasobów endo-i egzogenicznych regionu, zapewniające trwały, zrównoważony i terytorialnie równomierny rozwój gospodarczy oraz wysoką jakość życia mieszkańców województwa”. Poniżej wykazano komplementarność celów przedmiotowej strategii z celami głównymi wskazanymi w strategii rozwoju województwa, w odniesieniu do zidentyfikowanych obszarów tematycznych.

Strategia rozwoju województwa - Podkarpackie 2030	Strategia ZIT dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca na lata 2022-2027
Obszar tematyczny 1. Gospodarka i nauka	

Cel główny: Wzmacnianie potencjału regionalnej gospodarki oraz zwiększanie udziału nauki i badań dla innowacyjnego i zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego województwa Obszar tematyczny 2. Kapitał ludzki i społeczny Cel główny: Wzmacnianie kapitału ludzkiego i społecznego jako podstawy umożliwiającej rozwój regionu oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców	Cel strategiczny ZIT 1. Rozwój społeczno-gospodarczy obszaru MOF wraz z podniesieniem jakości życia mieszkańców MOF
Obszar tematyczny 3. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju i środowiska Cel główny: Rozbudowa infrastruktury służącej rozwojowi oraz optymalizacja wykorzystania zasobów naturalnych i energii przy zachowaniu dbałości o stan środowiska przyrodniczego	Cel strategiczny ZIT 2. Rozwój infrastruktury i ochrona środowiska w MOF wraz z kompleksowym zagospodarowaniem przestrzeni publicznych
Obszar tematyczny 4. Dostępność usług Cel główny: Zwiększenie dostępu obywateli do usług publicznych i podniesienie standardu ich świadczenia dla poprawy jakości życia i wzmacniania procesów rozwojowych	Cel strategiczny ZIT 1. Rozwój społeczno-gospodarczy obszaru MOF wraz z podniesieniem jakości życia mieszkańców MOF

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego –Perspektywa 2030 (PZWP)

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego stanowi podstawowy dokument, który wyznacza cele oraz kierunki rozwoju województwa podkarpackiego w układzie przestrzennym. Uwzględnia zarówno uwarunkowania zewnętrzne, jak i wewnętrzne rozwoju województwa, cele oraz kierunki zagospodarowania przestrzennego, w tym również inwestycje celu publicznego o charakterze ponadlokalnym. Kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego, stanowią podstawę do prowadzenia polityki przestrzennej samorządu województwa. Wśród nich można wskazać następujące dziedziny:

1. Osadnictwo

- Poprawa spójności funkcjonalno-przestrzennej systemu osadniczego województwa;

2. Środowisko

- Ochrona środowiska oraz racjonalne wykorzystanie jego zasobów,
- Zapobieganie zagrożeniom i zanieczyszczeniom środowiska oraz minimalizowanie ich negatywnych skutków,
- Ochrona dziedzictwa kulturowego;

3. Infrastruktura społeczno-gospodarcza

- Podniesienie poziomu życia mieszkańców województwa,
- Kształtowanie warunków rozwoju gospodarczego;

4. Komunikacja

- Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa;

5. Infrastruktura techniczna

- Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego województwa,
- Racjonalny rozwój gospodarki wodnej i ściekowej,
- Rozwój systemu gospodarki odpadami,
- Rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej;

6. Obronność i bezpieczeństwo państwa

- Zwiększenie zdolności obronnej i bezpieczeństwa państwa.

W dokumencie wskazano również wiodące kierunki zagospodarowania dla MOF Mielca, wśród których można wskazać:

- 1) wzmacnianie potencjału gospodarczego i społecznego ośrodka subregionalnego stymulującego rozwój obszaru funkcjonalnego;
- 2) rozwój stref aktywności gospodarczej oraz instytucji otoczenia biznesu;
- 3) poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru w wymiarze lokalnym (w tym SSE), regionalnym i krajowym;
- 4) integracja i rozwój transportu publicznego;
- 5) rozwój różnych form rekreacji, usług turystycznych i kulturalnych; 6) rozwój rolnictwa ekologicznego.

Kierunki te realizowane będą przez wszystkie wyróżnione w przedmiotowej strategii cele strategiczne.

Program strategiczny rozwoju transportu województwa podkarpackiego do roku 2030

Wskazany dokument jest kompleksowym opracowaniem w zakresie wszystkich gałęzi transportu i stanowi odpowiedź na nowe cele polityki spójności UE na lata 2021-2027. Bazą do opracowania były określone w Strategii rozwoju województwa - Podkarpackie 2030 cele i kierunki działań, które dotyczyły kwestii transportowych. W odniesieniu do zapisów, jako główny cel programu wskazano: Efektywne i skuteczne wdrażanie działań, przyczyniających się do realizacji celów Strategii rozwoju województwa – Podkarpackie 2030 w obrębie transportu, a także sformułowano cele podstawowe i horyzontalne rozwoju regionalnego systemu transportowego. W dokumencie wskazano następujące cele:

Cele podstawowe:

- Cel podstawowy 1 Zwiększenie dostępności zewnętrznej regionu (krajowej i zagranicznej) wynikającej z peryferyjnego położenia województwa
- Cel podstawowy 2. Transportowa spójność wewnętrzna Zwiększenie powiązań transportowych w regionie, w tym likwidowanie obszarów wykluczenia transportowego spowodowanego niskim zaludnieniem / obszarami górzystymi / obszarami o niskiej skali zatrudniania

- Cel podstawowy 3. Integracja wewnętrzna Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego i miejskich obszarów funkcjonalnych biegunów wzrostu, uwzględniająca policentryczny układ województwa i umożliwiającą integrację głównych rynków pracy

Cele horyzontalne:

- Cel horyzontalny 1. Ograniczenie negatywnego oddziaływania sektora transportu na klimat oraz na regionalne środowisko naturalne
- Cel horyzontalny 2. Wzmocnienie rozwiązań multimodalnych
- Cel horyzontalny 3. Rozwój transportu publicznego
- Cel horyzontalny 4. Poprawa bezpieczeństwa w transporcie

Cel strategiczny ZIT 2. Rozwój infrastruktury i ochrona środowiska w MOF wraz z kompleksowym zagospodarowaniem przestrzeni publicznych wskazany w Strategii ZIT dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca na lata 2022-2027, a w szczególności Kierunek działania 2.1 R Poprawa zintegrowania obszaru poprzez rozbudowę infrastruktury i rozwój mobilności wpisuje się w cele Programu strategicznego rozwoju transportu województwa podkarpackiego do roku 2030. Program strategiczny rozwoju transportu województwa podkarpackiego do roku 2030 zawiera listę inwestycji drogowych, wśród których znajduje się inwestycja Samorządu Województwa Podkarpackiego, mieszcząca się w granicach MOF Mielec, terytorialnie obejmująca Gminę Przecław tj.: „Przebudowa/rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 986 na odcinku Tuszyma – Ropczyce: Etap I Tuszyma – Ostrów”.

Strategia rozwoju ponadlokalnego „Dorzecze Wisłoki” na lata 2022-2030

Dokument powstał z inicjatywy jednostek samorządu terytorialnego tworzących związek międzygminny „Dorzecze Wisłoki” oraz gmin powiatu jasielskiego, powiatu dębickiego i mieleckiego. Opracowany dokument stanowi odpowiedź na potrzebę wspólnego planowania rozwoju jednostek, które powiązane są ze sobą funkcjonalnie. Wizja obszaru jest następująca: „Dorzecze Wisłoki” Zrównoważona transformacja w kierunku zielonego ładu. Z uwagi na przynależność gmin MOF Mielca do „Dorzecza Wisłoki”, poniżej wykazano komplementarność celów w strategii w odniesieniu do celów strategicznych zidentyfikowanych w przedmiotowej strategii ZIT.

Strategia rozwoju ponadlokalnego „Dorzecze Wisłoki” na lata 2022-2030	Strategia ZIT dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca na lata 2022-2027
Cel 1. Infrastruktura i usługi społeczne odpowiadające oczekiwaniom mieszkańców i wyzwaniom przyszłości	Cel strategiczny ZIT 1. Rozwój społeczno-gospodarczy obszaru MOF wraz z podniesieniem jakości życia mieszkańców MOF
Cel. 2 Bardziej konkurencyjna gospodarka wykorzystująca endogeniczny potencjał obszaru, w szczególności walory turystyczne Dorzecza Wisłoki	

Cel 3. Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego oraz poprawa bezpieczeństwa energetycznego	Cel strategiczny ZIT 2. Rozwój infrastruktury i ochrona środowiska w MOF wraz z kompleksowym zagospodarowaniem przestrzeni publicznych
Cel 4. Bezpieczna i nowoczesna infrastruktura zapewniająca warunki dla zrównoważonego rozwoju	

Ponadto Strategia ZIT dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca na lata 2022-2027, jest spójna z dokumentami na szczeblu lokalnym, które zostały wskazane poniżej.

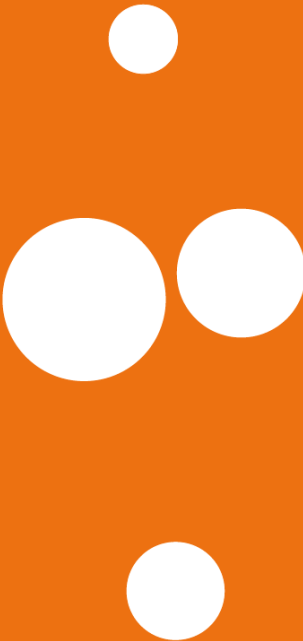
Strategie rozwoju gmin tworzących MOF Mielec

Strategia rozwoju miasta Mielca na lata 2021- 2026 z prognozą do roku 2030

Strategia rozwoju gminy Mielec na lata 2016-2022

Strategia Rozwoju Gminy Tuszów Narodowy na lata 2014-2024

Strategia Rozwoju Gminy Przecław na lata 2016 - 2026

VI. **Udział** **partnerów**

VI Opis udziału partnerów w przygotowaniu Strategii i jej realizacji

Zgodnie z wymogami ustawowymi kluczowe jest zaangażowanie w proces opracowania, jak i realizacji zapisów dokumentu, partnerów społeczno-gospodarczych oraz dodatkowych podmiotów. W proces opracowania dokumentu zaangażowano m.in. mieszkańców MOF Mielca. W dniach od 20.12.2022 r. do 15.01.2023 r. przeprowadzone zostało badanie ankietowe wśród mieszkańców MOF Mielca, które pozwoliło na poznanie potrzeb i oczekiwań mieszkańców, jak również widocznych z ich perspektywy problemów, deficytów i barier rozwojowych. Ponadto zgodnie z przepisami, przygotowywany przez MOF Mielca dokument wymaga włączenia w ten proces partnerów działających m. in. w obszarach:

- Społeczeństwa obywatelskiego,
- Organizacji działających na rzecz ochrony środowiska,
- Promowania włączenia społecznego,
- Praw podstawowych,
- Praw osób niepełnosprawnych,
- Równości i niedyskryminacji.

W związku z tym w dniu 20.12.2022 r. uruchomiono nabór partnerów społeczno-gospodarczych chcących zgłosić swój akces do procesu opracowania dokumentu Strategii ZIT. Nabór prowadzony był do 30.01.2023 r. w jego trakcie wyłoniono partnerów, którzy będą brać czynny udział w procesie opracowania, opiniowania jak i wdrażania strategii. Zgodnie z naborem, partnerami będą Fundacja SOS Życie, Mariusz Miśkiewicz oraz Towarzystwo Miłośników Ziemi Mieleckiej. Ciało doradcze Związku ZIT zostało powołane Uchwałą nr 1/2023 Komitetu Sterującego Związku ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie powołania Zespołu Konsultacyjnego jako ciała doradczego Związku ZIT. W dniu 03.02.2023 r. odbyło się pierwsze spotkanie konsultacyjne z partnerami społeczno-gospodarczymi, na którym przedstawiono ramowy harmonogram realizacji i opracowania oraz kolejne etapy prac nad dokumentem. We wrześniu 2023 r. wystosowano dodatkowe zaproszenia do organizacji oraz interesariuszy działających na terenie MOF do zgłoszenia swojego akcesu do procesu opracowania Strategii. Celem naboru partnerów społeczno-gospodarczych było rozbudowanie ciała doradczego i zaangażowanie ich w zakresie opiniowania zapisów dokumentu na etapie jego tworzenia, konsultowania jego treści oraz wsparcia na etapie wdrażania. Finalnie zgodnie z Uchwałą nr 2/2023 Komitetu Sterującego Związku ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca z dnia 12.10.2023 r. w skład Zespołu Konsultacyjnego wchodzi wskazane wcześniej podmioty oraz Przedstawiciele Mieleckiej Rady Seniorów Przedstawiciele Młodzieżowej Rady Miejskiej w Mielcu.

Tabela 7 Etapy dotyczące procesu zaangażowania partnerów

Termin	Etap
20.12.2022 – 15.01.2023	Przeprowadzanie badania ankietowego wśród mieszkańców
20.12.2022 – 30.01.2023	Przeprowadzenie naboru partnerów społeczno-gospodarczych
03.02.2023	Pierwsze spotkanie z partnerami społeczno-gospodarczymi

15.09.2023 – 2.10.2023

Przeprowadzenie naboru uzupełniającego partnerów społeczno-gospodarczych

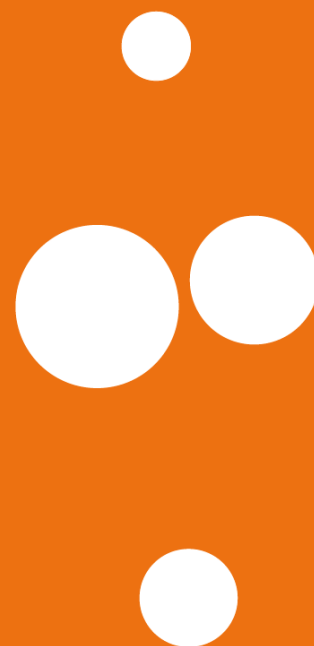
Źródło: opracowanie własne.

Zgodnie z warunkami realizacji ZIT, strategia podlega zaopiniowaniu „przez właściwą Instytucję Zarządzającą w zakresie możliwości finansowania strategii w ramach danego programu w terminie do 60 dni od dnia jej otrzymania”²³. Dodatkowo wymagana jest również opinia ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, podobnie jak w przypadku IZ, w terminie 60 dni. Ponadto do zaopiniowania dokumentu uprawnione jest ciało doradcze, którego zadaniem zgodnie z uchwałą²⁴ jest uczestnictwo w procesie opracowywania Strategii ZIT dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca na lata 2022-2027, opiniowania jej zapisów na etapie tworzenia oraz konsultowanie treści i wsparcie na etapie wdrażania. W dniach 22 do 24 listopada 2023 r. dokument został pozytywnie zaopiniowany przez Zespół Konsultacyjny – ciało doradcze. Natomiast w dniu 28.11.2023 r. podjęta jednogłośnie została uchwała Komitetu Sterującego dotycząca pozytywnego zaopiniowania Strategii ZIT.

W dniach od 07 listopada 2023 r. do 27 listopada 2023 roku przeprowadzono konsultacje społeczne projektu „Strategia ZIT dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca na lata 2022-2027” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko. Raport z przeprowadzonych konsultacji społecznych stanowić będzie osobny dokument, który zostanie opublikowany na stronie internetowej lidera porozumienia.

²³ Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027

²⁴ Uchwała nr 1/2023 Komitetu Sterującego Związku ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie powołania Zespołu Konsultacyjnego jako ciała doradczego Związku ZIT

VII.

Finansowanie

VII Źródła finansowania

Tabela 8 Projekty podstawowe przewidziane do realizacji przez Partnerów MOF w sposób niekonkurencyjny finansowanych w ramach Instrumentu ZIT w FEP 2021-2027

Priorytet	Cel strategiczny ZIT	Kierunek działania	Szacunkowa wartość całkowita projektu (PLN) wg kursu 1€ = 4,68 zł	Szacowana wartość dofinansowania ze środków europejskich 2021-2027 (PLN) wg kursu 1€ = 4,68 zł	Szacowana wartość dofinansowania ze środków europejskich 2021-2027 (EURO)
Priorytet FEP PRIORYTET 6 – ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONY TERYTORIALNIE	Cel strategiczny ZIT 1. Rozwój społeczno- gospodarczy obszaru MOF wraz z podniesieniem jakości życia mieszkańców MOF	Kierunek działania 1.1. Rozwój usług publicznych	104 401 115,63	73 390 739,80	15 615 051,00
PRIORYTET 6 – ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONY TERYTORIALNIE Suma			104 401 115,63	73 390 739,80	15 615 051,00

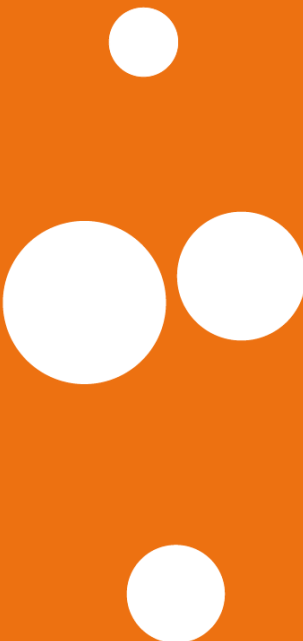
Tabela 9 Projekty rezerwowe przewidziane do realizacji przez Partnerów MOF w sposób niekonkurencyjny finansowanych w ramach Instrumentu ZIT w FEP 2021-2027

Priorytet	Cel strategiczny ZIT	Kierunek działania	Szacunkowa wartość całkowita projektu (PLN) wg kursu 1€ = 4,68 zł	Szacowana wartość dofinansowania ze środków europejskich 2021-2027 (PLN) wg kursu 1€ = 4,68 zł	Szacowana wartość dofinansowania ze środków europejskich 2021-2027 (EURO)
Priorytet FEP PRIORYTET 6 – ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONY TERYTORIALNIE	Cel strategiczny ZIT 1. Rozwój społeczno- gospodarczy obszaru MOF wraz z podniesieniem jakości życia mieszkańców MOF	Kierunek działania 1.2. Wzmocnienie funkcji gospodarczych obszaru MOF	58 840 951,23 zł	49 537 978,54 zł	10 585 038,15
	Cel strategiczny ZIT 2. Rozwój infrastruktury i ochrona środowiska w MOF wraz z kompleksowym zagospodarowaniem przestrzeni publicznych	Kierunek działania 2.2. Ochrona różnorodności biologicznej wraz z podniesieniem jakości przestrzeni publicznych	5 100 000,00	4 335 000,00	926 282,05

Priorytet FEP PRIORYTET 3 – MOBILNOŚĆ MIEJSKA	Cel strategiczny ZIT 2. Rozwój infrastruktury i ochrona środowiska w MOF wraz z kompleksowym zagospodarowaniem przestrzeni publicznych	Kierunek działania 2.1. Poprawa zintegrowania obszaru poprzez rozbudowę infrastruktury i rozwój mobilności	42 200 000,00	35 870 000,00	7 664 529,91
Projekty rezerwowe MOF finansowane w ramach Instrumentu ZIT w FEP 2021-2027Suma			106 140 951,23	89 742 978,54	19 175 850,11

Tabela 10 Projekty przewidziane do realizacji przez Partnerów MOF w sposób konkurencyjny finansowanych w ramach Instrumentu ZIT w FEPW 2021-2027

Priorytet	Cel strategiczny ZIT	Kierunek działania	Szacunkowa wartość całkowita projektu (PLN) wg kursu 1€ = 4,68 zł	Szacowana wartość dofinansowania ze środków europejskich 2021-2027 (PLN) wg kursu 1€ = 4,68 zł	Szacowana wartość dofinansowania ze środków europejskich 2021-2027 (EURO)
Priorytet FEPW.03 Zrównoważona mobilność miejska	Cel strategiczny ZIT 2. Rozwój infrastruktury i ochrona środowiska w MOF wraz z kompleksowym zagospodarowaniem przestrzeni publicznych	Kierunek działania 2.1. Poprawa zintegrowania obszaru poprzez rozbudowę infrastruktury i rozwój mobilności	90 000 000,00	53 554 595,53	11 443 289,64
	Cel strategiczny ZIT 2. Rozwój infrastruktury i ochrona środowiska w MOF wraz z kompleksowym zagospodarowaniem przestrzeni publicznych Suma		90 000 000,00	53 554 595,53	11 443 289,64
	Priorytet FEPW.03 Zrównoważona mobilność miejska SUMA		90 000 000,00	53 554 595,53	11 443 289,64

VIII.

**Ocena
oddziaływania
na środowisko**

VIII Ocena oddziaływania na środowisko

Podstawę prawną dla przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353.).

W dniu 17.10.2023 r. wystąpiono z pismem do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz do Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie, dotyczącym uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Wskazane podmioty, zgodnie z wymogami prawnymi miały na odpowiedź 30 dni. Zakres i stopień szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 26 października 2023 r. (WOOŚ.411.2.12.2023.AP.2) oraz z Podkarpackim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym (pismo znak: SNZ.9020.2.31.2023.AL z dnia 25 października 2023 r.).

Pismem o sygnaturze WOOŚ.410.5.15.2023.AP.6 z dnia 20 listopada 2023 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie zaopiniował bez uwag projekt „Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca na lata 2022-2027” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.

Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem o sygnaturze SNZ.9020.3.21.2023.RD z dnia 3 listopada 2023 r. zaopiniował pozytywnie projekt „Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Mielca na lata 2022-2027” wraz z Prognozą.

Spis tabel i rysunków

<i>Tabela 1 Liczba ludności i powierzchnia gmin MOF Mielec</i>	<i>12</i>
<i>Tabela 2 Podstawowe informacje na temat komunikacji miejskiej w Mielcu</i>	<i>25</i>
<i>Tabela 3 Lista projektów zaplanowanych w ramach Strategii ZIT MOF Mielec</i>	<i>64</i>
<i>Tabela 4 Schemat organizacyjny Związku ZIT.....</i>	<i>78</i>
<i>Tabela 5 Wskaźniki produktu</i>	<i>79</i>
<i>Tabela 6 Wskaźniki rezultatu</i>	<i>80</i>
<i>Tabela 7 Etapy dotyczące procesu zaangażowania partnerów.....</i>	<i>88</i>
<i>Tabela 8 Podział środków w ramach Priorytetów wskazanych w FEP 2021-2027.....</i>	<i>91</i>
<i>Tabela 9 Alokacja środków dla projektów podstawowych w ramach ZIT</i>	<i>Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.</i>
 <i>Rysunek 1 MOF Mielca na tle powiatu mieleckiego</i>	 <i>13</i>